

Klage til Pressenævnet

1. Klage over DR

Der klages herved over DR, som efter klagerens opfattelse har handlet i strid med god presseskik i forbindelse med tilrettelæggelse og offentliggørelse af programmer i DR Ung/P3-serien **Ellen Imellem**, der kan ses på DRTV: https://www.dr.dk/drtv/serie/ellen-imellem_317491 og YouTube.

Klagen angår følgende programmer i serien:

Er jorden flad? Offentliggjort den 18. maj 2022

Spiser tykke mennesker for meget slik og kage? Offentliggjort den 18. maj 2022

Har Darwin taget fejl? Offentliggjort den 1. juni 2022

2. Klagerne

Denne klage indgives af den akademiske fagforening DM som mandatar for:

Professor, ph.d. **Anja C. Andersen**

Direktør, M.sc. **Morten Elsøe**

Professor og museumsdirektør **Peter C. Kjærgaard**

Da de tre klagerere dagen før offentliggørelsen af de første programmer i serien blev orienteret om, hvad de reelt havde deltaget i, frabad de sig at medvirke i programmerne. De klagede desuden til DR over programmerne med krav om, at de bliver taget ned, og råmaterialet slettet.

DR har imidlertid negligeret klagerens tilbagekaldelse af deres samtykke og afvist deres klager under henvisning til, at de medvirkende på forhånd var informeret om, at interviewene ville blive foretaget med *"hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål"*, og at tonen i programmet ville være *"underholdende med satiriske elementer."*

De tre klageres korrespondance med DR fremlægges sammen med deres redegørelser for forløbet som bilag 1, 2, og 3, og den akademiske fagforening DM's opfølgende klage til DR fremlægges som bilag 4.

3. Programmernes karakter

Der er indtil videre offentliggjort fem programmer i serien Ellen Imellem. Hver episode er et interview af 8-10 minutters varighed, som kan ses på DRTV og YouTube. DR har oplyst, at programserien er målrettet et ungt publikum på 15-25 år.

I programmerne interviewes den medvirkende af journalist Ellen Kirstine Jensen uden at vide, at Ellen agerer talerør for en person, som gennem journalistens øresnegl løbende fortæller Ellen, hvad hun skal spørge den medvirkende om. Alle spørgsmål til den medvirkende stilles af den skjulte interviewer, og Ellen fungerer kun som mediet, hvorigennem det reelle interview foregår.

Den skjulte interviewer er i hvert af de påklagede programmer en skeptiker, der med afsæt i konspirationsteori, aktivisme eller personlige holdninger og modsætningsforhold opponerer mod den medvirkende eller mod den videnskabelige faglighed og professionelle indsigt, som den medvirkende står for og er inviteret i studiet for at tale om.

Der er tale om underholdningsprogrammer, der i det hele er bygget op om det skjulte format, hvori de medvirkende intetanende spiller rollen som dem, der udstilles og gøres grin med på den skjulte interviewers præmisser. Det underholdende element i programmerne er netop, at de medvirkende som de eneste ikke ved, at de deltager i et skjult setup, og at de i modsætning til alle andre tror, at de skal deltage i seriøst interview om et emne, de har stort kendskab til, og at de skal tage Ellens spørgsmål alvorligt.

Anvendelsen af skjulte metoder i forbindelse med optagelserne er ikke sket som led i afdækning forhold af væsentlig samfundsmæssig betydning, men som nævnt i rent underholdningsøjemed, og DR kan derfor ikke påberåbe sig et udvidet journalistisk eller presseetisk råderum til at offentliggøre programmerne uden de medvirkendes (efterfølgende) samtykke.

Er jorden flad?

I programmet *Er jorden flad?* bliver professor i astrofysik Anja C. Andersen i det skjulte udspurgt af konspirationsteoretiker Ole Lochmann, der mener, at jorden er flad, og at den etablerede videnskab er en konspiration, der skjuler sandheden.

I indledningen til programmet oplyser en speak, at Anja C. Andersen ikke ved, at *"det er flath-eartheren Ole, der styrer hvert eneste ord, der kommer ud af"* Ellens mund, og at programmet *"giver stemme til én, der ellers aldrig ville blive taget alvorligt af den etablerede videnskab."* Før interviewet går i gang, klippes til Ole Lochmann, der udtaler: *"Jeg ved, at jorden er flad, for jeg har set det med mine egne øjne."*

Programmet varer 8:18 minutter, hvoraf interviewet varer 7:00 minutter. I løbet af disse syv minutter bliver Anja C. Andersen afbrudt i sine svar 11 gange, og mens hun taler, klippes der flere gange til Ole Lochmann, der griner af hendes svar.

Anja C. Andersen har efterfølgende været åben om sin kritik af programmet, som efter hendes mening risikerer at medvirke til at udbrede og legitimere misinformation og konspirationsteorier, og om at hun føler sig misbrugt til at sprede fake news til unge mennesker. Se bl.a. <https://videnskab.dk/kultur-samfund/forskere-angriber-dr-ny-programserie-spreder-fake-news>.

Da DR afslørede for hende, at præmissen for programmet er at lade *"kontroversielle, anderledes og underrepræsenterede holdninger komme til orde, overfor mennesker der har en anden verdensopfattelse"*, opfattede hun det som om, det var hende, der har *"en anden verdensopfattelse"*. Programmet efterlader altså det indtryk, at det er Anja C. Andersens verdensopfattelse, der udfordres som anderledes, og ikke konspirationsteoretikerens.

Se Anja C. Andersens redegørelse for forløbet i bilag 1.

Spiser tykke mennesker for meget slik og kage?

I programmet *Spiser tykke mennesker for meget slik og kage?* bliver cand.scient. og direktør i MadroInstituttet Morten Elsøe i det skjulte interviewet af Regina Fjendbo, der er tykaktivist. Det skjulte interview tager udgangspunkt i en blogpost, Morten Elsøe skrev for omkring 3 år siden, der intet har at gøre med de emner, han var inviteret i studiet for at tale om, og i en række fordomme om Morten Elsøes holdninger og arbejde, som Regina Fjendbo tidligere har delt på sociale medier. Programmet varer 9:34 minutter, hvoraf interviewet varer 8:17 minutter.

I indledningen til programmet oplyser en speak, at Morten Elsøe ikke ved, at *"det er tykaktivisten Regina Fjendbo, der styrer hvert eneste ord, der kommer ud af"* Ellens mund, og at programmet *"giver stemme til én, der føler sig udskaftet i den offentlige debat."* Før interviewet går i gang, vises et klip med Regina Fjendbo, der udtaler: *"Morten Elsøe er rigtig glad for at snakke om tykaktivister i stedet for med tykaktivister."*

Det fremgår ikke af programmet, at Regina Fjendbo har et personligt modsætningsforhold til Morten Elsøe, hvilket DR ifølge egne oplysninger var klar over. Se <https://www.berlingske.dk/aok/ny-kritik-af-dr-interviewer-i-udskaeldt-program-havde-personlig-konflikt-med>. Det fremgår heller ikke, at Regina Fjendbo selv kunne vælge, hvem hun ville interviewe i det skjulte, hvilket fremgår her:

<https://www.tyrannosaurusregs.dk/2022/05/ellen-imellem-og-neutralpositionen%EF%BF%BC/>.

Til gengæld fremgår det tydeligt, at den skjulte interviewer får uhindret adgang til at basere sin udspørgen på en fuldstændig fejlagtig udlægning af, hvad Morten Elsøe står for og arbejder med, hvilket han gør udtrykkeligt opmærksom på i udsendelsen.

Se Morten Elsøes redegørelse for forløbet i bilag 2.

Har Darwin taget fejl?

I programmet *Har Darwin taget fejl?* bliver professor i evolutionshistorie og museumsdirektør på Statens Naturhistoriske Museum Peter C. Kjærgaard i det skjulte interviewet af en Leif Jensen, der kreationist og mener, at universet og livet på Jorden er skabt ved guddommelig kraft, og som ikke godtager evolutionsteorien.

I programteksten bliver Peter C. Kjærgaard ironisk nok præsenteret som en, *"der er stor tilhænger af evolutionsteorien."*

I indledningen til programmet oplyser en speak, at Peter C. Kjærgaard ikke ved, at *"det er medlem af Hare Krishna og evolutionsbenægtende forfatter Leif Jensen, der styrer hvert eneste ord, der kommer ud af"* Ellens mund, og at programmet *"giver stemme til én, der ellers aldrig ville blive taget alvorligt af den etablerede videnskab."* Før interviewet går i gang, vises et klip med Leif Jensen, der udtaler: *"Evolutionsteorien er fyldt med huller, der kun kan forklares med intelligent design."*

Programmet varer 9:08 minutter, hvoraf interviewet varer 7:47 minutter. Peter C. Kjærgaard bliver afbrudt i sine svar 9 gange, og mens han taler, klippes der flere gange til en hovedrystende Leif Jensen.

Se Peter C. Kjærgaards redegørelse for forløbet i bilag 3.

4. Det presseetiske krav om samtykke

Det er et grundlæggende presseetisk krav, at personer, der medvirker i medierne, skal give samtykke til den medvirken, som finder sted.

Efter Pressenævnets praksis skal et samtykke være frivilligt, specifikt og informeret, så personer, der medvirker i optagelserne, har en fyldestgørende viden om, i hvilken sammenhæng vedkommende medvirker i udsendelsen. Heri ligger, at aftalen eller informationen om at medvirke ikke må være formuleret på en måde, som gør det vanskeligt at tilegne sig konkret viden om udsendelsens indhold, og at der fra mediets side skal gives tilstrækkelige informationer om udsendelsen til, at den medvirkende kan vurdere, om han eller hun vil deltage i optagelsen.

Der henvises bl.a. til Pressenævnets kendelse af 3. august 2017 i sag nr. 17-70-01126 om tv-udsendelsen "Danmark mod Østeuropa". Heri udtalte Pressenævnet kritik af TV 2, fordi klageren, der medvirkede i udsendelsen, ikke kunne anses for at have fået tilstrækkelig information til, at han kunne vurdere, hvorvidt han ville deltage. Han kunne derfor ikke anses for at have givet samtykke til at deltage i udsendelsen i den foreliggende form.

I kendelsen udtalte Pressenævnet desuden, at et medie sædvanligvis bør acceptere, hvis en person afviser at medvirke i en udsendelse og dermed ikke vil give samtykke eller senere tilbagekalder sit tilsagn.

Det er endvidere fast antaget, at et samtykke til medvirken under alle omstændigheder kan tilbagekaldes, hvis den medvirkende er blevet vildledt med hensyn til formålet med interviewet.

5. Klagepunkterne

Som anført oven for er baggrunden for klagen, at DR efter klagernes opfattelse har handlet i strid med god presseskik i forbindelse med tilrettelæggelse og offentliggørelse af programmerne i DR Ung/P3-serien Ellen Imellem, som klagerne medvirker i.

Det må således betragtes som en **alvorlig overtrædelse af god presseskik**, at DR har narret klagerne til at deltage i optagelserne til programmerne ved at bilde dem ind, at de skulle medvirke i noget andet, end de faktisk skulle, og på den måde har fået dem til at deltage på falske præmisser.

Det må desuden betragtes som en **alvorlig overtrædelse af god presseskik**, at DR har offentliggjort programmerne, selvom klagerne før offentliggørelsen af de første programmer meddelte DR, at fremgangsmåden er uacceptabel, og at de ikke ønskede at medvirke i programmerne i den foreliggende form.

Klagepunkterne uddybes i det følgende.

Manglende samtykke til medvirken

Som hovedbegrundelse for klagen gøres det gældende, at programmerne reelt har en helt anden karakter og et helt andet indhold, end klagerne var blevet oplyst om som grundlag for deres tilsagn om at medvirke, og at de derfor ikke har givet samtykke til at deltage i programmerne i den foreliggende form.

De medvirkende er således blevet narret til at deltage i optagelserne som følge af DR's bevidst mangelfulde og misvisende information om optagelserne og programmerne, og de kendte derfor hverken det reelle formål med optagelserne eller den sammenhæng, hvori de reelt ville indgå i udsendelserne.

Den forudgående information, som de medvirkende havde fået om optagelserne, fremgår af den fremlagte korrespondance med DR. Der er tale om stort set enslydende tekster, og her citeres den skriftlige information, som Morten Elsøe fik fra Ellen Kirstine Jensen den 14. marts 2022 (se bilag 2):

"Hej Morten! (Og Heidi)

Jeg skriver til dig, fordi vi på DR Ung er i færd med at lave et program til P3's sociale medier, hvor vi behandler forskellige emner, der rumsterer i unges bevidsthed. I den forbindelse vil vi rigtig gerne lave et interview med dig om emner som den sunde krop, kropslig selvopfattelse og kostvaner.

Det er mig, Ellen, der vil foretage interviewet med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål. Målgruppen er de 15 – 25-årige og tonen i programmet er derfor underholdende med satiriske elementer. Nogle af spørgsmålene vil derfor også være lidt overraskende og anderledes ift. et helt traditionelt nyhedsinterview eller pressemøde.

Optagelsen vil foregå i DR-byen formentlig engang efter d. 10. April, og det tager max en time. Selve afsnittet vil ende med at vare ca. 5 minutter, og er bygget op omkring interviewet/samtalen mellem mig og dig.

Jeg kan følge op med en præcis dato snarest, hvis det har interesse.

Er der noget, du kunne have lyst til at medvirke i?

Jeg ser frem til at høre fra dig!"

I mailen til Anja C. Andersen var det oplyst, at "interviewet kommer som sagt til at handle om flath earth-konspirationsteorien", og i mailen til Peter C. Kjærgaard var det anført, at DR gerne ville lave et interview "om bl.a. evolutionsteorien". Se bilag 1 og bilag 3.

Når informationen holdes op mod de offentliggjorte programmeres form og indhold, kan det hverken udledes eller afkodes, hvad de reelle præmisser for at medvirke i optagelserne var.

Informationen om, at interviewet ville blive gennemført "med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål", og at tonen i programmet er "underholdende med satiriske elementer", gav ikke de medvirkende mulighed for at gennemskue, at de skulle indgå i et skjult format, hvor det ikke var journalisten, men en skeptiker, der interviewede dem, og hvor det ikke var deres faglige viden om emnet, der var drivkraften i programmet, men skeptikerens.

Med det kendskab de medvirkende (og offentligheden) har til programmerne i dag, står det klart, at klagerne ikke fik et fyldestgørende grundlag for at vurdere, om de ville medvirke. Den forudgående information må tværtimod karakteriseres som misvisende og vildledende, og klagerne kan derfor ikke anses for at have givet et frivilligt, specifikt og informeret samtykke til at deltage i optagelserne.

Da anvendelsen af skjulte metoder i forbindelse med optagelserne ikke er sket som led i afdækning af forhold af væsentlig samfundsmæssig betydning, men derimod i rent underholdningsøjemed, kan DR ikke påberåbe sig et udvidet journalistisk eller presseetisk råderum til at offentliggøre programmerne uden de medvirkendes (efterfølgende) samtykke.

Hertil kommer, at et samtykke til medvirken altid kan tilbagekaldes, hvis den medvirkende er blevet vildledt med hensyn til formålet med interviewet, hvilket DR heller ikke har villet respektere i klagerens tilfælde. Programmerne er således blevet offentliggjort, selvom klagerne før offentliggørelsen trak deres samtykke tilbage.

Manglende respekt for klagerens personlige integritet og anseelse

Det følger af de presseetiske regler, at medierne skal anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for den personlige integritet og behovet for beskyttelse mod ubeføjet krænkelse, og at det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse.

Som følge heraf må det ved den presseetiske bedømmelse af klagen tages i betragtning, at DR's handlemåde i forbindelse med tilrettelæggelse og offentliggørelse af programmerne udgør en alvorlig krænkelse af klagernes personlige og professionelle integritet.

For det første er det integritetskrænkende, at DR har fået dem at stille op uden at kende præmisserne for deres deltagelse, og dermed uden at give dem mulighed for at beskytte deres faglige troværdighed og personlige integritet ved selv at vælge, hvad de vil deltage i.

I de her omhandlede tilfælde risikerer klagerne på grund af programmernes karakter at kompromittere deres troværdighed som forskere og eksperter, hvilket DR ingen mulighed har givet dem for udgå. Optagelserne kan på grund af det korte format og offentliggørelsen på YouTube få vidtrækkende udbredelse og dermed være forbundet med betydelige og langvarige skadevirkninger for de medvirkende – hvilket hverken DR eller de medvirkende længere har rådighed over.

For det andet er det i sig selv integritetskrænkende at blive optaget under anvendelse af skjulte metoder. Af denne grund følger det af de presseetiske regler, at skjulte optagelser kun kan offentliggøres, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde. Betingelserne for at bringe optagelserne uden de medvirkendes (efterfølgende) samtykke, er således ikke opfyldt i klagernes tilfælde, hvor der er tale om ren underholdning.

For det tredje er det integritetskrænkende, at DR efterfølgende har gjort gældende, at det falder tilbage på de medvirkende selv, at de ikke har forstået, hvad de deltog i, idet DR har været klar omkring, at interviewet ville blive gennemført *"med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål"*, og at tonen i programmet er *"underholdende med satiriske elementer."* Se eksempelvis Anton Abildgaards mail af 18. maj 2022 til Anja C. Andersens i bilag 1, side 6.

Som nævnt oven for gav den forudgående information ikke de medvirkende mulighed for at gennemskue, hvad de reelt skulle indgå i, og det er ikke udtryk for respekt for de medvirkendes personlige integritet og anseelse, at DR fralægger sig ansvaret for, at de følger sig dårligt behandlet, fordi de ikke var fyldestgørende informeret om deres medvirken.

Anja C. Andersen

For Anja C. Andersens vedkommende er det et særligt integritetskrænkende, at DR har narret hende til at deltage i optagelserne på falske præmisser og ladet hende indgå i et scenarie, hun ikke var blevet informeret om, og hvor hun bliver misbrugt til at promovere antidiskriminerende synspunkter til børn og unge.

Anja C. Andersen er en af DR's mest benyttede eksperter på sit område, og hun har i årevis stillet beredvilligt op og leveret forskningsrelevant information, når DR havde behov for det. Det er derfor et alvorligt tillidsbrud, at DR har valgt at sætte hendes troværdighed på spil ved at udsætte hende for et skjult format, som udelukkende har til formål at udstille og gøre grin med hende.

Hertil kommer, at hun i løbet af interviewets varighed bliver afbrudt i sine svar 11 gange, og at der flere gange, mens hun taler, klippes til Ole Lochmann, der griner af hendes svar. Dette viser, at det er hende, der udstilles i programmet, og ikke ham, og dette er i sig selv mangel på respekt for hendes personlige anseelse og den tillid, hun altid har vist DR.

Der henvises i det hele til Anja C. Andersen redegørelse i bilag 1.

Morten Elsøe

For Morten Elsøes vedkommende er det særligt integritetskrænkende, at DR har valgt at give en person med et personligt modsætningsforhold til ham mulighed for at angribe og intimidere ham i et offentligt tilgængeligt tv-program, uden at give ham mulighed for at vælge om han ville medvirke.

Morten Elsøe har aktivt fravalgt at interagere med Regina Fjendbo, fordi hun i flere år har svinet ham til og spredt løgne om ham – både fagligt og personligt – på sociale medier. Hun har misrepræsenteret ham og hans arbejde og beskyldt ham for have synspunkter og drive en praksis, som står i diametral modsætning til det, han står for og beskæftiger sig med.

Det må derfor betragtes som en grov integritetskrænkelse, at han er blevet ført bag lyset til at lade sig interviewe af hende, og at hun derved har fået mulighed for at angribe ham, uden at han har haft mulighed for at fravælge sin deltagelse eller forsvare sig mod hendes skjulte angreb.

Der henvises i det hele til Morten Elsøes redegørelse i bilag 2.

Peter C. Kjærgaard

For Peter C. Kjærgaards vedkommende er det særligt integritetskrænkende, at han er blevet lokket til at deltage i et interview med en skeptiker, som han under ingen omstændigheder ville have stillet op til debat med, hvis han havde kendt præmissen på forhånd.

Han har gennem hele sin karriere undgået debatformater med konspirationsteoretikere og andre pseudovidenskabelige skeptikere, fordi han ikke har ville give dem autoritet og ufortjent videnskabelig legitimitet ved at indgå i dialog med dem. Dette skyldes bl.a., at sådanne optrædere i mange tilfælde bliver misbrugt, klippet ud af kontekst og cirkuleret på sociale medier på tværs af landegrænser, og det derfor kan have en betydelig og vidtrækkende skadevirkning at medvirke i sådanne formater.

Det må derfor betragtes som en alvorlig krænkelse af hans personlige og professionelle integritet, at DR nu har fået ham til at deltage i et format, som han selv har undgået og ikke ønsker at medvirke i, ved at forholde ham information om det reelle formål med optagelserne og den reelle sammenhæng, han indgik i.

Der henvises i det hele til Peter C. Kjærgaards redegørelse i bilag 3.

DR's argumenter for programseriens etik må afvises

DR har navnlig forsvaret programmerne med to argumenter, som imidlertid begge må afvises.

Det første argument handler om at lade *"anderledes og underrepræsenterede holdninger komme til orde' overfor mennesker, der har en anden verdensopfattelse"*, og at DR – underforstået – har en forpligtelse til at lade dem komme til orde. Det er imidlertid hverken korrekt, at konspirationsteoretikere og andre pseudovidenskabelige stemmer generelt kan betragtes som underrepræsenterede i den offentlige debat, eller at DR har en forpligtelse til at lade dem komme til orde. Skeptikere som de skjulte interviewere i programmerne fylder meget og får meget opmærksomhed på bl.a. sociale og digitale medier, og DR beslutter med sin redaktionelle frihed selv, hvem der tildeles taletid som led i DR's public service-aktiviteter, og på hvilken måde det sker.

Det andet argument handler om, at der er tale om satire, og at det er de skjulte interviewere, der udstilles som grinagtige. Begge dele må imidlertid afvises:

For det første kan programmerne ikke kan betegnes som satiriske i denne genres almindelige betydning. Der er tale om underholdningsprogrammer, der benytter sig af kontroversielle metoder til at få nøje udvalgte personer til at deltage i format, de intet kendskab havde til.

For det andet er det ikke skeptikerne, som udstilles i programmet, men de medvirkende. Af alle deltagere i programmet både foran og bagved kameraet var det udelukkende de medvirkende interviewpersoner, som ikke vidste, hvad de deltog i, og som ikke kendte til optagelsernes reelle setup. Det er dem, tæppet skulle trækkes væk under, og som skulle udstilles som latterlige.

Det må antages at være i erkendelse af heraf, at DR efter offentliggørelsen af programmerne *Er jorden flad?* og *Spiser tykke mennesker for meget slik og kage?* har slettet disse programmers outro og ikke medtaget nogen outro i *Har Darwin taget fejl?* – som ellers var optaget, jf. Peter C. Kjærgaards redegørelse i bilag 3.

Det må derfor lægges til grund, at DR's argument om satire ikke knytter sig programmernes karakter eller indhold, men benyttes i et forsøg på at udvide rammerne for DR's etiske råderum i forhold til deres forpligtelser over for de medvirkende. Realiteten er imidlertid, at programmerne efter deres karakter skal holde sig inden for de almindelige presseetiske krav og overholde de almindelige presseetiske forpligtelser over for de medvirkende.

Fremgangsmåden strider mod DR's egne etiske retningslinjer

Det må ved den presseetiske bedømmelse af klagen endvidere tages i betragtning, at DR's fremgangsmåde ved tilrettelæggelse og offentliggørelse af programmerne strider mod DR's egne etiske retningslinjer.

Det følger således bl.a. af DR's etik (bilag 5):

- At medvirkende skal have en klar præmis for deres deltagelse i DR's produktioner. *"Medvirkende skal have forstået og accepteret forudsætningerne for at deltage. Ved medvirkende forstås personer, der aktivt deltager i et indslag, program eller en artikel. [] I særlige tilfælde kan tilrettelæggeren beslutte, at den medvirkende ikke får samtlige oplysninger om sammenhængen eller alle detaljer om emnet inden interviewet. Det må dog udelukkende ske, hvis hensyn til afsløring af kritisable forhold af almen interesse taler for det."* Se kap. 3.
- At *"ved brug af iscenesættelser er det afgørende, at DR aldrig fører hverken seere, lyttere eller medvirkende bag lyset. Det skal sikres, at modtagerne er klar over, når der anvendes iscenesættelse. Det skal være tydeligt, hvilke fortælle-mæssige greb der er brugt."* Se kap. 6.
- At *"ved brug af skjulte optagelser skal alle involverede orienteres efter optagelserne. Involverede, der berettiget føler sig ført bag lyset og ikke ønsker optagelserne brugt, har krav på dette. Dette krav kan kun fraviges, hvis optagelserne har væsentlig samfundsmæssig betydning."* Se kap. 8.
- At *"medarbejderes brug af fiktiv identitet i forbindelse med programvirksomhed sker efter samme retningslinjer som ved brug af skjult kamera/mikrofon."* Se kap. 8.
- At *"både brug af skjulte optagelser og af fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer kræver skriftlig direktørgodkendelse inden optagelse. Desuden kræves altid de medvirkendes samtykke før offentliggørelse. [] DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne. DR respekterer også et eventuelt ønske om, at råmateriale destrueres."* Se kap. 8.

Når DR's handlemåde over for klagerne sammenlignes med de krav, DR ifølge egne regler stiller til sig selv, overholder DR's fremgangsmåde ved tilrettelæggelse og offentliggørelse af programmerne hverken DR's egne etiske retningslinjer eller reglerne for god presseskik.

Selv, hvis der havde været tale om satire – hvilket bestrides – ville DR's egne etiske regler ikke være overholdt. Reglerne om, at DR altid stiller krav om de medvirkendes samtykke før offentliggørelse, og at DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne, herunder et eventuelt ønske om, at råmaterialet destrueres, er således ikke fulgt i klagerens tilfælde.

Det må i den forbindelse anses som en problematisk selvmodsigelse, at DR på den ene side hævder, at der er tale om satire, og på den anden side, at reglerne i DR's etik om satire ikke finder anvendelse. En sådan måde at anskue rammerne for sine publicistiske aktiviteter på efterlader de medvirkende uden beskyttelse mod mediets ensidige anvendelse af råmaterialet og gør de etiske retningslinjer værdiløse for dem, de skal beskytte.

DR opfordres i den forbindelse til at oplyse, om der forelå skriftlig direktørgodkendelse inden optagelserne.

6. Bilag

Bilag til klagen:

- Bilag 1: Anja C. Andersens redegørelse for forløbet
- Bilag 2: Morten Elsøes redegørelse for forløbet
- Bilag 3: Peter C. Kjærgaards redegørelse for forløbet
- Bilag 4: DM's klage til DR
- Bilag 5: DR's etik

7. Kontaktoplysninger

Alle henvendelser i sagen kan rettes til undertegnede formand for fagforeningen DM på e-mail cg@dm.dk eller telefon 27129233.

Med venlig hilsen

Camilla Gregersen
Formand for fagforeningen DM

Frederiksberg 29. maj 2022

Redegørelse for forløb i forbindelse med Anja C. Andersens deltagelse i programmet 'Ellen Imellem'

Jeg modtager den **27. januar kl. 11.03** en sms fra Ellen Kirstine Jensen.

Jeg ringer til journalist Ellen Kirstine Jensen senere samme dag. Hun spørger, om jeg vil deltage i et interview på DR Ung. Det er jeg positiv overfor. Samtalen bliver fulgt op af nedenstående e-mail, hvor det aftales, at jeg skal ankomme til DR Byen **9. februar kl. 14** for at deltage i en times interview af journalisten om fladjord-konspirationsteorien.

Jeg modtager den **7. februar** en sms om, at interviewet bliver nødt til at blive rykket, da fotografen har fået corona.

Mon, 7 Feb, 10.54

Hej Anja! Jeg har ringet til dig, fordi vores fotograf desværre har fået corona. Det betyder, at vi muligvis bliver nødt til at rykke vores optagelse. Det er ikke helt sikkert endnu, men jeg vil bare høre dig, om du har mulighed for at rykke til den 18. Februar? Beklager besværet!
Mvh.
Ellen
DR Ung

Jeg bekræfter, at det kan flyttes, og den næste korrespondance, jeg har med journalist Ellen Kirstine Jensen, er nedenstående **sms kl. 7.10 om morgenen den 18. februar**, hvor jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt der er en aftale om, at jeg skal stille i DR Byen til interview.

Anja C andersen

18 February 2022 at 07:10

Re: Aftale i DR-Byen onsdag d. 9. februar

To: Ellen Kirstine Jensen DR Ung TV, Cc: Hjalte Mørch Flagstad DR Ung TV

[Details](#)

Kære Ellen.

Er det i dag kl 14 at vi har en aftale? Det bliver alvorlig storm så kan jeg tage en taxa?

Mange hilsner
Anja

--

Anja C.Andersen
Niels Bohr Institute
University of Copenhagen
Phone: +45 35325892/51483688

[See More from Ellen Kirstine Jensen DR Ung TV](#)

Jeg havde få uger forinden været involveret i en trafikulykke, da jeg blev blæst af cyklen af en kraftig vind, så jeg forhører mig, om jeg kan tage en taxa, så jeg ikke risikerer at komme til skade igen ved at cykle.

Ellen Kirstine Jensen DR Ung TV

18 February 2022 at 08:22

Re: Aftale i DR-Byen onsdag d. 9. februar

To: Anja C andersen, Cc: Hjalte Mørch Flagstad DR Ung TV

[Details](#)

You don't often get email from elje@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Hej Anja. Det tror jeg godt kan lide sig gøre. Vi forhører os lige, når vi kommer på DR. Jeg har noteret 14.30 på mit papir, men hvis det passer bedre kl. 14.00, må du endelig sige til. Vi vender lige tilbage!
Mvh.

Hent [Outlook til iOS](#)

[See More from Anja C andersen](#)

Da jeg har noteret kl. 14 som den oprindelige aftale den 9. februar lød på, men nu hører, at det er en halv time senere, bekræfter jeg det nye mødetidspunkt.

Anja Andersen

Re: Aftale i DR-Byen onsdag d. 9. februar
To: Ellen Kirstine Jensen DR Ung TV

18 February 2022 at 08:31

Kære Ellen.

14.30 er fint.

kh Anja

Prof. Anja C. Andersen
Niels Bohr Institute
University of Copenhagen
Øster Voldgade 5-7
1350 Copenhagen
Phone: +45 35325892
Mobil: +45 51483688

Jeg modtager 20 min senere besked om, at jeg godt kan tage en taxa, hvis det er nødvendigt.

Ellen Kirstine Jensen DR Ung TV

SV: Aftale i DR-Byen onsdag d. 9. februar
To: Anja Andersen, Cc: Hjalte Mørch Flagstad DR Ung TV

18 February 2022 at 09:55

[Details](#)

[You don't often get email from elje@dr.dk. Learn why this is important at <http://aka.ms/LearnAboutSenderIdentification>.]

Hej igen, Anja! Så har vi fixet en taxabon til dig. Du skal bare lige sende en sms til 31433735, så kommer Hjalte ud til taxaen.
Kh.

Ellen Kirstine Jensen
DR Ung

DR
København - DR Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
D +45 3520 0
M +45 3122 0514
elje@dr.dk
<https://eur02.safelinks.protection.outlook.com/?uri=http%3A%2F%2Fwww.dr.dk%2F&data=04%7C01%7CAnja%40nbi.ku.dk%7Cb5bdfaf3c5984dd821b508d9f2bc5d7c%7Ca3927f91cda14696af898c9f1ceffa91%7C0%7C0%7C637807713107342921%7CUnknown%7CTWFPbGZsb3d8evJWljoIMC4wLjAwMDAilCJQljoIV2luMzIiLjBtIi6ik1haWwILCjXVCl6Mn0%3D%7C3000&sdata=ind%2FqUeQWKR3M5HZ%2BYZ%2FqsrcEWoAUhvB8bmYXAJCWsk%3D&resv=0>

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Anja Andersen <anja@nbi.ku.dk>
Sendt: 18. februar 2022 08:32
Til: Ellen Kirstine Jensen DR <ELJE@dr.dk>
Emne: Re: Aftale i DR-Byen onsdag d. 9. februar

Kære Ellen,
14.30 er fint.
kh Anja

Jeg modtager kl. 12.31 en sms om, at jeg skal give besked nogle minutter inden jeg kommer på Hjaltes nummer, så de kan stå klar, når jeg kommer.

På det tidspunkt, hvor jeg skal afsted fra arbejde mod DR Byen, vurderer jeg, at vinden ikke er så kraftig, så at jeg derfor godt kan cykle. Jeg kommer dog lidt sent afsted fra arbejde og sender en sms om, at jeg er på vej, så de ved, at de kan regne med, at jeg kommer. Men da jeg er på vej på cykel, får jeg ikke svaret på Ellens sms om, hvornår jeg forventer at være der. Så den næste sms jeg skriver, er da jeg står i DR's forhal, hvor jeg fortæller på sms, at nu er jeg ankommet. Hvilket bliver besvaret med "???" . Jeg blev hentet i forhallen og ført langsomt op i studiet.

Jeg møder Ellen som viser mig studiet og den stol jeg skal sidde på. Jeg får mikrofon på og instruks om hvordan jeg skal komme ind i studiet og sætte mig på stolen overfor Ellen da de gerne vil have lidt dækbilleder. Da jeg sætter mig, starter interviewet, hvor jeg bliver stillet

spørgsmål i en lind strøm, indimellem bliver jeg afbrudt i mine svar af nye spørgsmål. De første to gange lader jeg mig afbryde og svarer på det nye spørgsmål, men så begynder jeg at ignorere afbrydelserne og gør mine svar færdige. Nogle af spørgsmålene er meget mærkelige, specielt undrer jeg mig over, at Ellen siger, at hun selv "har lavet adskillige målinger", men jeg var jo informeret om, at der ville være usædvanlige spørgsmål. Da jeg gik derfra, undrer jeg mig over, at jeg blev fulgt helt ud af studieværten, og der blev filmet, men jeg fik fortalt, at det var dækbilleder, ligesom at de havde filmen min ankomst.

Jeg hoppede på cyklen og tog tilbage på arbejde. Fortalte nogle kollegaer og min familie om aftenen om den mærkelige journalist, der hele tiden afbrød og slet ikke reflekterede over mine svar. Beskrev journalisten som "det var ikke den skarpeste kniv i skuffen, nok mest en smørkniv".

Den 17. maj sent om aftenen finder jeg en e-mail fra Anton Abildgaard i min inbox, der er ankommet samme dag kl. 11.04. Her står der, at det optagede og redigerede program bliver sendt den næste dag, og at jeg forreste ikke talte med journalist Ellen Kirstine Jensen men derimod med Ole Lochmann (se kopi af e-mail nedenfor). Samt at præmissen for programmet er at lade "kontroversielle, anderledes og underrepræsenterede holder komme til orde, overfor mennesker der har en anden verdensopfattelse." Det læser jeg som, at jeg har "en anden verdensopfattelse".

Jeg var målløs og skriver umiddelbart tilbage til Anton Abildgaard, at jeg finder det uærligt, at jeg er bekymret over, at DR Ung misinformerer unge mennesker, samt at jeg er uenig i deres præmis om, at Ole Lochmann får for lidt taletid.

Jeg sætter min institutleder for Niels Bohr Instituttet Jan W. Thompsen, Museumsdirektør Peter C. Kjærgaard (da jeg har fundet ud af at han også er blevet narret), samt mine to gode kollegaer Johan Olsen (biolog) og Vincent Hendricks (filosof) cc. på e-mailen for at have nogle fornuftige individer med i, hvad jeg opfatter som det rene vanvid (se e-mail nedenfor).

Anton Abildgaard DR
Info om satireformatet "Ellen Imellem"
To: anja@nbi.ku.dk

17 May 2022 at 11.04

You don't often get email from aabi@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Hej Anja C. Andersen.

Først og fremmest, tak fordi du havde lyst til at medvirke i vores nye format "Ellen Imellem".

Nu er tiden inde til at udgive de seks afsnit, der er blevet produceret til serien, og vi vil i den forbindelse gerne afdække, hvad det satiriske element i serien har været.

Du har nok fornemmet, at de spørgsmål, som Ellen har stillet dig, har været en anelse utraditionelle. Det skyldes, at det rent faktisk ikke var Ellen, men i stedet flat-eatheren Ole Lochmann, der har interviewet dig gennem Ellen og hendes øresnegl.

I samme ombæring får du programmets programbeskrivelse til når det udkommer:

Det har aldrig været nemmere at sprede sine holdninger til den brede befolkning. Alligevel føler en række mennesker, at deres holdninger ikke bliver hørt i den offentlige debat.

I Ellen Imellem lader vi kontroversielle, anderledes og underrepræsenterede holdninger komme til orde overfor mennesker, der har en anden verdensopfattelse. Uden filter får forskellige gæster lov til at stille præcis de spørgsmål, de har lyst til, når de dikterer Ellen, en poleret DR-journalist, gennem en øresnegl.

Vi glæder os til at vise dig det endelige produkt, når det kommer ud på henholdsvis DRTV og P3's sociale medier onsdag d. 18/5.

Hvis du har nogle spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på Tlf: 26 74 11 81.

Med venlig hilsen
Anton Abildgaard
Satireredaktør, DR Ung

T +45 3520 3040
D +45 2674 1181
aabi@dr.dk
<http://www.dr.dk>

Anja C andersen
Re: Info om satireformatet "Ellen Imellem"
To: Anton Abildgaard DR, Cc: Peter C. Kjærgaard, Jan W. Thomsen, Vincent F Hendricks, Johan Gotthardt Olsen

18 May 2022 at 00.08

[Details](#)

Bcc: & 2 more

Anton!

Jeg er målløs. Det er uærligt.

Problemet er ikke at flat-earthers får for lidt taletid. Problemet er at journalister som dig giver dem for meget eksponering.

Er pointen med DRung at misinformerer?

Vi er mange der bruger vores sparsomme fritid på at oplyse. Så folk bliver klogere. Så de kan tage informeret valg. Så vores demokrati bliver styrket fordi almindelsen højes.

Fremtiden bliver mere kompleks end nutiden. Vi burde arbejde sammen om at gøre unge klogere istedet for dette mærkelige projekt du har gang i her.

—

Anja C. Andersen
Niels Bohr Institute
University of Copenhagen
Phone: +45 35325892/51483688

Næste morgen kl. 9.35 får jeg, hvad jeg betragter som et flabet svar fra Anton Abildgaard, hvor han skriver, at de er rigtig glade for produktet, og hvis jeg ikke er enig, er jeg velkommen til at sende en officiel klage til DR (der indgår en link i e-mailen, se nedenfor).

Anton Abildgaard DR

SV: Info om satireformatet "Ellen Imellem"

To: Anja C andersen, Cc: Peter C. Kjærgaard, Jan W. Thomsen, Vincent F Hendricks, Johan Gotthardt Olsen & 1 more

18 May 2022 at 09:35

[Details](#)

Some people who received this message don't often get email from aabi@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Hej Anja.

Pointen med programmet er hverken at misinformere eller føre bag lyset. Pointen er at skabe en anderledes og sjælden samtale, som ellers ikke ville være opstået. Det indtryk håber vi også at du får, når du ser det.

Jeg forstår godt at det kommer som en overraskelse at få at vide, hvem der var i den anden ende af øresneglen, men på grund af konceptet kunne vi af gode grunde ikke afsløre det på forhånd.

I forhold til hvorvidt det er satire, opfylder det fuldstændig vores definition. Og vi er rigtig glade for den snak der er kommet ud af det. Det satiriske produkt står vi komplet inde for.

Hvis du har lyst til at ringe vil jeg meget gerne fortælle mere om det. Mit telefonnummer står nedenfor.

Du skal selvfølgelig også være velkommen til at sende en officiel klage hvis du gerne vil det.

https://dr.custhelp.com/app/ask_step_1/p/109

Programmet kan ses her, sammen med to andre afsnit.

https://www.dr.dk/drtv/serie/ellen-imellem_317491

Med venlig hilsen

Anton Abildgaard

Jeg skriver tilbage til Anton Abildgaard i håb om, at han kan forstå, at det tillidsbrud, som han er i gang med der, og at det er der ingen, der tjent med – hverken mig, ham eller DR (se e-mail nedenfor).

Anja C andersen

Re: Info om satireformatet "Ellen Imellem"

To: Anton Abildgaard DR, Cc: Peter C. Kjærgaard, Jan W. Thomsen, Vincent F Hendricks, Johan Gotthardt Olsen & 3 more

18 May 2022 at 10:06

[Details](#)

Godt at du er glad. Men det du gør får konsekvenser for andre.

Jeg stiller altid op for DR. Jeg får ikke noget betaling for det. Jeg gør det som public service. Til gengæld forventer jeg at blive behandlet ordentligt, dvs at bliver oplyst om sammenhænge og intention.

Dit ærinde med at være mikrofonholder for synsninger og sætte dem over fakta og dermed understøtte fake news har jeg ingen sympati for. Så du misbruger mit gode navn og min troværdighed til at føre dig selv frem. Det er mildest talt uskønt.

Som svar på det får jeg bare besked, om at de har været klare omkring, at der var satiriske elementer i programmet, og jeg kan bare sende en klage, hvis jeg føler mig urimeligt behandlet (se e-mail nedenfor).

Anton Abildgaard DR

Re: Info om satireformatet "Ellen Imellem"

To: Anja C andersen

18 May 2022 at 11:38

You don't often get email from aabi@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Hej Anja,

Jeg hører dig – og forstår godt, at du er overrasket. Hvis du har set programmet, har jeg sværere ved at forstå din kritik.

Jeg kan ikke se, at vi skulle understøtte fake news. Tværtimod: Det er dig der får taletid og giver klare svar, som vi bliver klogere af.

At det er en tredje part der stiller spørgsmålene, gør interviewet overraskende – også for seerne. Men det tager ikke noget fra dine saglige svar.

Vi har været klare omkring, at der var satiriske elementer i programmet fra starten af. Grebet her, er det satiriske element i formatet, som gør at vi tror gør vores unge målgruppe klogere – også nogle af dem, der ikke sædvanligvis følger forskningen.

Hvis du stadig mener, at du er blevet urimeligt behandlet eller programmet er problematisk, kan du sende en klage via linket nedenfor.

Vh Anton

Jeg klikker på det link, der var i den forrige e-mail fra Anton Abildgaard og skriver en kort klage til DR over det uærlige forløb. Jeg har på det tidspunkt ikke set programmet, jeg klager derfor udelukkende over den meget dårlige behandling, som jeg slet ikke forstår (se klage nedenfor).

RR dr_service@mailft.custhelp.com
misbrug og misinformation [Henvendelse: 220518-000042]
To: anja@nbi.ku.dk

18 May 2022 at 12:51

You don't often get email from dr_service@mailft.custhelp.com. [Learn why this is important](#)

Kære Anja Cetti Andersen

Tak, fordi du har skrevet til os.

Vi behandler din klage og bestræber os på at sende dig et svar indenfor 14 dage; og senest inden 30 dage.

Herunder kan du se, hvad du har skrevet til os.

Hvis du får brug for at kontakte os med noget supplerende til din henvendelse, inden vi har sendt dig et svar, er du velkommen til at svare tilbage på denne mail.

Er du ikke tilfreds med det svar du får fra DR, har du også mulighed for at klage til lytternes og seernes redaktør. Du kan læse mere om den mulighed på dr.dk/lsr

Venlig hilsen
DR

DR
Emil Holms kanal 20
0999 København C.
Tlf. +45 35 20 30 40

Her kan du se, hvad du har skrevet til os

Referencenummer: Oprettelsesdato: 220518-000042
Dato: Dato for seneste opdatering: 18 . Maj 2022 12:50
Emne: misbrug og misinformation

18 . Maj 2022 12:50

Jeg er blevet inviteret til at deltage i et program under falske præmisser (se vedhæftet email) og så sat op i et scenarie som jeg ikke var blevet informeret om. Det finder jeg højest kritisabelt.

Jeg vil derfor anmode om, at jeg bliver taget ud af programmet, da jeg er blevet misbrugt. Desuden vil jeg gerne høre hvad I har tænkt jer at gøre for at rette op på misbruget.

Jeg forstår ikke at DR finder at det er en acceptabel måde at bedrive journalistik på. Jeg forstår heller ikke at jeg som altid i årevis har stillet bredvilligt og gratis og leveret timevis af undersendelser som DR har haft gavn af, skal behandles på den måde. Jeg leverer forsknings relevant information som DR har stærkt behov og så bliver hele min troværdighed sat på prøve fordi en af jeres journalister syntes at det kunne være sjovt at nedbryde min troværdighed. Det finder jeg uanstændigt.

Jeg finder det helt uforståeligt, at nogen vil opføre sig så uærligt overfor mig. Det har rystet min grundlæggende tillid til DR og journalister, hvilket er beklageligt, da mit forskningsformidlingsvirke i høj grad bygger på en gensidig tillid mellem eksperten og journalisten.

Efter klagen har jeg være konfronteret med redaktionschef Jonas Delfs i kulturen på P1 (19/5), Presselogen på TV 2 (22/5) og DR's Deadline (23/5). De er alle tilgængelige online. Det har desværre kun gjort min mistillid større, da jeg der har fået fortalt af Jonas Delfs, at jeg bare kunne have læst min e-mail ordentligt og at alle ved at hvis der indgår "satiriske elementer" så gælder DR etiske retningslinjer ikke. Jeg var ikke klar over, at jeg medvirket i et satire program og ej heller at der gælder andre regler for interviews af journalister hvis der indgår "satiriske elementer".

Anja C. Andersen
Anja Andersen

Bilag 2: Redegørelse for Morten Elsøes forløb

Mandag d. 14/3 modtog jeg (via min assistent, Heidi Isager) en mail fra Ellen Kirstine Jensen fra DR, med følgende ordlyd:

Hej Morten! (Og Heidi)

Jeg skriver til dig, fordi vi på DR Ung er i færd med at lave et program til P3's sociale medier, hvor vi behandler forskellige emner, der rumsterer i unges bevidsthed. I den forbindelse vil vi rigtig gerne lave et interview med dig om emner som den sunde krop, kropslig selvopfattelse og kostvaner.

Det er mig, Ellen, der vil foretage interviewet med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål. Målgruppen er de 15 – 25-årige og tonen i programmet er derfor underholdende med satiriske elementer. Nogle af spørgsmålene vil derfor også være lidt overraskende og anderledes ift. et helt traditionelt nyhedsinterview eller pressemøde.

Optagelsen vil foregå i DR-byen formentlig engang efter d. 10. april, og det tager max en time. Selve afsnittet vil ende med at vare ca. 5 minutter, og er bygget op omkring interviewet/samtalen mellem mig og dig.

Jeg kan følge op med en præcis dato snarest, hvis det har interesse.

Er der noget, du kunne have lyst til at medvirke i?

Jeg ser frem til at høre fra dig!

Mvh.

At "tonen" ville være "underholdende", tolkede jeg som, at journalisten/intervieweren gjorde noget for få grin frem hos det unge publikum (evt. i postproduktion) – og at der ville indgå "satiriske elementer", tolkede jeg som, at der ville være indslag i programmet, der udstillede noget af det, der påvirker unges forhold til mad og krop. At der ville være en tilrettelægger, tolkede jeg som en journalistisk hjælper. At nogle af spørgsmålene ville være "overraskende og anderledes" i forhold til et "traditionelt nyhedsinterview eller pressemøde" passede fint med, at det var til DR Ung, der jo hverken er nyhederne eller et pressemøde. Min egen erfaring med at deltage i et andet interview til DR, hvor målgruppen ligeledes var unge mennesker, var mit sammenligningsgrundlag.

Der var intet i denne invitation, der pegede på, at det ville adskille sig fra et almindeligt interview med noget indlagt sjov til et program målrettet unge mennesker. Samlet set

pegede alt på, at stemningen ville være let og behagelig, og målet ville være at hjælpe unge mennesker.

Jeg valgte at sige ja til at deltage i interviewet, fordi jeg tænkte, at jeg ved at deltage kunne hjælpe unge til mindre kropstillfredshed og mindre fokus på slankekure og vægttab, da det er det, jeg arbejder med. Vi fik en dato på plads – onsdag d. 13/4, lige inden påske – og interviewet var min sidste arbejdsopgave inden påskeferien med min familie.

Inden interviewet forberedte jeg mig på, hvordan jeg skulle formidle især pointer om, hvordan man plages mindre af kropstillfredshed til en yngre målgruppe, end jeg er vant til. Vi har i min virksomhed (MadroInstituttet ApS) tidligere afholdt en workshop kaldet "Fra kropshad til kropstro", så jeg havde nogle helt konkrete pointer og råd, jeg gerne ville give videre.

Jeg blev modtaget i forhallen hos DR af en mand fra DR Ung-redaktionen (jeg husker ikke hans navn), der tilbød, at vi hentede en kop kaffe og noget vand. Efter lidt small talk forklarede jeg ham, hvorfor jeg havde valgt interviewet til: jeg ville gerne hjælpe unge mennesker til mindre kropshad. Hjælpe dem til at slippe det konstante kropsfokus, så de ikke – som så mange før dem – spildte deres liv på kropskritik, selvudskamning, vægttabstanker og slankekure. Han hørte og anerkendte, at det var derfor, jeg var der.

Vi kommer ned til det sted, hvor vi skal optage interviewet. Det er et enormt rum med helt sorte vægge og et lille setup med to stole, et bord og et tæppe i midten – flankeret af tre kameraer. Jeg reagerer straks på, hvor stort og højtideligt et setup, det er, i forhold til hvad jeg havde forestillet mig – og forklarer, at de ikke skal betragte mig som medievant. Jeg uddyber, at jeg tit har brug for støtte fra interviewerens for at kunne gøre det godt, og at jeg ikke på samme måde som en politiker har talking points klar eller er god til at holde fokus. Og at jeg allerede er ubehageligt til mode over, at vi skal optage en falsk situation, hvor jeg skal komme gående ind og hilse på Ellen.

Interviewet går i gang, og allerede ved første spørgsmål fornemmer jeg, at jeg deltager i noget helt andet, end jeg har sagt ja til – og forberedt mig på. Det er et kritisk spørgsmål til

en blogpost, jeg skrev for tre år siden omkring, hvordan tilgængeligheden af mad i samfundet ser ud til at kunne forklare hele stigningen i forekomsten af fedme – et emne, der ikke falder ind under de tre emnekategorier, som jeg er inviteret til at blive interviewet om.

De næste spørgsmål fortsætter i samme kategori: De drejer sig om, hvad jeg skulle have sagt eller skrevet forskellige steder – i stedet for hvad jeg mener om de emner, jeg er blevet inviteret til at tale om. De fleste spørgsmål er lukkede, ledende eller med indbyggede præmisser, der gør, at de effektivt fungerer som stråmandsargumenter.

Jeg får skudt den ene holdning i skoene efter den anden, og journalisten fejlfortolker aktivt mine svar, som om hun har en masse fordomme om mig og mit arbejde. Jeg havde oplevelsen af at sidde over for en journalist, der med Danmarks største medievirksomhed i ryggen havde en klar personlig agenda om at angribe mig.

Det føles som et bagholdsangreb og jeg sidder undervejs både med en skyhøj puls og adskillige sideløbende tankespor. Både om, hvad det dog er, der foregår, hvorfor interviewet er så personfokuseret på mig, hvordan de har tænkt sig at klippe programmet bagefter, hvad deres agenda er, og hvordan jeg mon tager mig ud, mens jeg sidder der og føler mig angrebet, snigløbet og ført bag lyset af en organisation, som jeg havde tillid til. Og alt imens jeg tænker, så det brager, og føler frygt, fortvivlelse og afmagt, reagerer journalisten overfor mig overhovedet ikke. Hun er helt kold og fremstår derfor, som om hun foragter mig, hvilket bidrager til frygten for, at det er en journalist med et personligt horn i siden på mig og en agenda om at få mig ned med nakken – med DR i ryggen.

Alt dette underbygges af, at de spørgsmål, hun stiller, helt tydeligt stammer fra en ekstrem fraktion i tykaktivismen i Danmark, der anser al snak om overvægt og al hjælp til vægttab som iboende ”tykfobisk”, hvor især én person har set sig sur på mig og længe spredt misinformation om, hvad jeg står for – formentlig i et forsøg på at få andre med på det og få mig ned med nakken. Jeg tænker undervejs, at Ellen må have læst denne misinformation og fået disse argumenter direkte fra kilden og taget dem ukritisk til sig for derved at se mig som en fjende (hvilket jeg før har oplevet andre gøre).

Her er det relevant at tilføje, at jeg de sidste ca. 8 år har kæmpet aktivt mod stigmatisering af overvægtige i Danmark. Det er det mest tilbagevendende tema i min kommunikation om overvægt og væggtab, og jeg har blandt andet korrigeret fordomme om, at overvægt er noget, folk vælger til og at man "bare" kan spise mindre – ligesom jeg har formidlet, at (og hvorfor) slankekure for det meste ikke virker på sigt, og at det i de fleste tilfælde er bedst for livskvaliteten at slippe det konstante ønske om slankhed¹. Men den omtalte fraktion af tykaktivismen har forsøgt at male et helt andet billede af mig: at jeg i virkeligheden er "tykfobisk" og bare er endnu en "slank, hvid, cis-mand", der forsøger at tjene penge på kvinders kropsutilfredshed. Det er dén agenda – det forsøg på ærekrænkelse – som Ellen repræsenterer med sine spørgsmål.

Interviewet er en af de absolut mest ubehagelige situationer, jeg nogensinde har været i i mit 35-årige liv. Og undervejs siger jeg også, at jeg har lyst til at afbryde interviewet. Det er der ingen, der reagerer på; hverken Ellen eller kameramanden siger noget. Så jeg får indtrykket, at det simpelthen ikke er en mulighed. For hvis de i forvejen har en agenda om at udstille mig, hvordan kan de så ikke få det til at se ud, hvis jeg stormer ud i vrede? Så jeg bliver siddende, afmægtig og angstfyldt, og forsøger det bedste jeg kan at forholde mig til angreb og fælder formuleret som lukkede spørgsmål.

Interviewet afsluttes efter ca. en time, og jeg spørger, om kameraerne er slukkede. Da det bekræftes, og jeg har fået mikrofonen af, fortæller jeg de tre personer i lokalet – Ellen, kameramanden og ham, der hentede mig i lobbyen – at jeg er virkelig vred over, hvad de har udsat mig for. Jeg siger blandt andet til Ellen, at det lyder som om, hun har været inde i en lille, lukket Facebook-gruppe for ekstremistiske tykaktivister og ukritiske genbrugt taget deres pointer og påstande om mig, til sig. Som jeg husker det, får jeg intet svar.

Jeg fortæller alle i lokalet, hvor enormt takserende sådan en oplevelse er, og at jeg aldrig ville have sagt ja, havde jeg vidst, at jeg skulle deltage i noget som helst, der ville sætte

¹ Dette har været et tilbagevendende tema på min Facebook-side og min blog, og var et af de bærende kapitler i min første bog, "Slut med forbudt", Politikens Forlag, 2016 (skrevet i samarbejde med Morten Svane).

sådanne tanker og følelser i gang. For jeg var på vej på påskeferie med mine to børn på 4 og 7, og jeg er smerteligt bevidst om, at jeg aldrig får den tid med dem igen. Derfor er det helt enormt vigtigt for mig at være nærværende med mine børn. Af samme grund, så kunne jeg ikke engang overveje at deltage i en Twitter-debat, inden vi skulle være sammen – for sådanne ting rumsterer i hovedet bagefter og gør en fraværende. Det valg – mit valg – om at være en nærværende far overfor mine børn har de taget fra mig ved at føre mig bag lyset og narre mig til et falsk interview. De har også tvunget mig væk fra et princip om ikke at være sårbar overfor mange mennesker; det er noget, jeg er overfor folk, jeg har nært – folk som kerer sig om mig – for sidst jeg var det offentligt, blev det udnyttet (hvilket var ret traumatisk). Intet i invitationen har indikeret, at det var noget lignende, jeg her ville blive udsat for; at jeg skulle sidde og forsvare mig mod angreb forklædt som spørgsmål.

OBS: Der er én grund mere til, at jeg ikke på den måde vil sætte mig selv i spil i et sådant program: Jeg arbejder professionelt som terapeut, og der er det absolut nødvendigt, at mine klienter ikke er optagede af, hvordan *jeg* har det. Det er voldsomt forstyrrende for den terapeutiske relation og for mit arbejde – hvilket allerede har vist sig flere gange siden udsendelsen blev sendt ud. Så sent som i går sagde en klient til mig under en session, at han havde lyst til at skrive til mig som en ven, da han så programmet.

Kameramanden og ham, der hentede mig i lobbyen, siger, at de syntes, jeg klarede det godt og svarede godt for mig. Jeg svarer, at det er irrelevant: uanset hvordan jeg har håndteret det, har de stadig forbrudt sig mod mig og vores aftale. De svarer, at de lover, at der intet sker med klippet før efter påske og at vi skal tale sammen efter påske for at finde ud af, hvad vi gør. Underforstået, at der *er* noget at gøre. Manden, der hentede mig i lobbyen, følger mig ud og fortæller mig i øvrigt, at min reaktion virkelig gjorde indtryk, og at de vil vende det på redaktionen.

Påskan går (med tankemylder, angst og søvnløse nætter) og d. 18/4 skriver min assistent til Ellen som det første for at fortsætte dialogen om, hvad der skal ske med programmet. Vi får svar fra Carina Borg (som vi ikke kendte til før), der skriver, at hun vil se indholdet igennem med holdet i løbet af ugen og vende tilbage til os (se billeder).

Fra: Heidi Isager <kontakt@mortenelsoe.dk>
Sendt: Monday, April 18, 2022 9:17:38 PM
Til: Ellen Kirstine Jensen DR <ELJF@dr.dk>
Emne: Re: Interview DR

Hej Ellen.

Jeg kan forstå på Morten at interviewet i onsdags, havde en anden dagsorden, end den vi to havde skrevet om. Morten nævnte at I efter interviewet aftalte at genoptage dialogen efter påske.

Derfor blot denne påmindelse. Jeg tænker du kan skrive til mig, hvad du ser næste step er.

Mange hilsner fra

Heidi Isager

Projektkoordinator

Morten Elsøe

Carina Borg DR Ung TV 15.43
til kontakt@mortenelsoe.dk

Hej Heidi

Tak for din mail.

Ellen har videregivet den til mig, da jeg som redaktionsleder er overordnet programansvarlig på indholdet.

Jeg ser indholdet igennem med holdet i den her uge, og så vender jeg selvfølgelig tilbage til dig.

Bedste hilsener,

Carina

Redaktionsleder
DR Ung TV, Social og DR.dk

Vi får senere en mail mere fra Carina Borg, der skriver, at hun ikke mener, at der er foregået noget, der er i strid med vores aftale, og at hun vil skrive, når de ved, hvornår programmet er klar til at udkomme. Vi skriver tilbage, at vi ikke er enige (begge dele fremgår af skærmbillederne nedenfor), og det fører til, at vi aftaler et telefonmøde mandag d. 2/5.

← Carina Borg DR U... 22. apr. ↩ ...
til Heidi ▾

Hej Heidi

Jeg har nu set interviewet og talt med produktionen.

Ift. den interviewaftale, som der er blevet lavet, så synes jeg indholdet stemmer fint overens med det som I har kommunikeret om. Jeg synes desuden, at Morten fremstår professionel gennem hele interviewet.

Jeg vil give dig et heads up, når vi ved, hvornår programmet er klar til at udkomme.

Rigtig god weekend, når du når dertil.

Mvh.

Carina

*Redaktionsleder
DR Ung TV, Social og DR.dk*

H Heidi Isager 26. apr. ↩ ...
til Carina ▾

Hej Carina.

Tak for din tilbagemelding.

Det lyder ikke helt til, at vi har samme oplevelse af interviewet og aftalen forinden. Jeg håber derfor du vil have tid til, lige at vende det hele med Morten i telefonen? Fx på mandag den 2. maj kl. 13 hvis det kan passe dig?

Vi beder om, at I ikke går videre med udsendelsen før dig og Morten lige har talt sammen.

Mange hilsner fra
Heidi Isager

Projektkoordinator
Morten Elsøe

Forud for mødet skriver jeg til DR's juraafdeling for at høre, hvad mine rettigheder er som medvirkende i programmet. Mailens ordlyd er som følger:

"Kære Susanne

Lige inden påske blev jeg interviewet til et DR-program, uden yderligere kendskab til, hvad programmet handlede om. Det ville være indenfor nogle af de emner jeg arbejder med – specifikt om "den sunde krop, kropslig selvopfattelse og kostvaner", som der stod i mailen fra journalisten. Det eneste, jeg vidste ellers, var, at programmet var til DR Ung.

Jeg valgte at deltage og brugte timer inden på at forberede mig, da det ville være meningsfuldt for mig, hvis jeg kunne hjælpe unge mennesker til mindre kropsutilfredshed. Det skulle dog vise sig, at formålet med programmet var et helt andet: et kritisk interview, der tog udgangspunkt i en knap 3 år gammel blogpost, jeg havde skrevet (som hverken handlede om den sunde krop, kropslig selvopfattelse eller kostvaner), og som bestod primært af lukkede, ledende spørgsmål og stråmandsargumenter.

Havde jeg vidst, at programmet havde en helt anden agenda, end den, jeg var blevet fortalt om, havde jeg ikke deltaget. Jeg har hverken professionelt behov for, eller personlig lyst til at være på skærmen, men vælger det til, når jeg tror, at jeg det kan gavne andre.

Jeg gjorde hele teamet bag produktionen opmærksom på, at jeg mente, de havde udsat mig for noget andet, end de havde givet udtryk for inden. Og at jeg følte mig snigløbet, ført bag lyset og manipuleret. De lovede at vente til efter påske med at foretage sig yderligere, men da vi tog kontakt lige efter, blev vi "spist af med", at de ikke mente, der var nogen diskrepans mellem det, jeg var inviteret til og det, der rent faktisk skete. De ville klippe det (som de lyster, åbenbart) og sende det.

Men nu er jeg i tvivl om, hvilke rettigheder jeg har – og må erkende, at jeg har kæmpet med tilbagevendende angst lige siden over, hvad de mon klipper denne timelange seance ned til, og hvilke ubehageligheder jeg skal opleve efterfølgende.

Jeg håber, at du er den rette at skrive til om dette og at du kan finde tid til at besvare mine spørgsmål.

Med venlig hilsen

Morten Elsøe

Susanne fra DRs juraafdeling svarer:

"Kære Morten Elsøe,

Jeg har modtaget din mail og videresendt til redaktionen for DR Ung, som vil besvare den.

Mvh

Susanne"

Jeg får altså ikke svar på, hvilke rettigheder jeg har som medvirkende i programmet.

Vi videresender også selv mailen til Carina Borg, der skriver, at hun så vil tage fat i deres jurister, før hun vender tilbage. Telefonmødet flyttes til onsdag d. 4/5 kl. 11, hvor jeg taler med Carina Borg. Jeg forklarer, hvor grim en oplevelse det har været og om min frygt for, hvordan de vil klippe det, og hvordan jeg vil fremstå, når nu de har ført mig bag lyset på den måde, de har gjort. Hun forsøger at forsikre mig om, at jeg fremstår professionel og at de

ikke har nogen intention om at "kaste mig under bussen", men da jeg jo er blevet løjet overfor af den redaktion tidligere, har jeg svært ved at tro på, hvad hun siger. Hun tilbyder (åbenbart helt ekstraordinært), at jeg kan komme ind og se programmet, når det er færdigklippet, så jeg kan få syn for sagen. Jeg tager imod tilbuddet, men spørger så også igen direkte til, hvad mine rettigheder er – skulle jeg føle, at de rent faktisk "kaster mig under bussen". Hun svarer, at det kan vi snakke om på mødet. Jeg har altså nu to gange bedt DR om at fortælle mig, hvilke rettigheder jeg har, uden at få svar.

D. 11/5, mens jeg er på miniferie i Paris med min kone og mine to børn, får jeg besked fra min assistent om, at Carina har skrevet: de vil gerne invitere mig ind at se klippet mandag d. 16/5 og jeg tager derind den mandag kl. 10:30. På vej derind, mens jeg står i metroen, modtager jeg en mail fra Carina, hvor hun skriver, hvad der i virkeligheden foregik i programmet: At det er tykaktivisten, Regina Fjendbo – og ikke Ellen Kirstine Jensen – der foretog interviewet via en øresnegl.

Jeg blev så chokeret, at jeg var ved at besvime, for Regina Fjendbo har i to år svinet mig til og spredt løgne om mig – både fagligt og personligt – på sin velbesøgte Instagram-profil, hvilket er noget, jeg har været meget påvirket af og af samme grund har jeg valgt at blokere hende, så jeg ikke skal eksponeres for det, hun skriver om mig. (Hun har aldrig skrevet *til* mig; kun *om* mig.) Agendaen har, som beskrevet tidligere, været at male et billede af mig som "tykfobisk" og som en, der bare forsøger at tjene penge på kvinders kropstillfredshed.

Jeg indser altså lige der, at DR har valgt at give en person med et personligt horn i siden på mig – som jeg aktiv har fravalgt at interagere med – muligheden for at forsøge at "grille" mig i et DR-program. Jeg ringer til Carina og fortæller, at jeg er virkelig vred over, hvad de har gjort. Men samtalen bliver meget kort, da jeg (som jeg også forklarer) er for vred til at tale ordentligt.

Da jeg ankommer hos DR, sidder Carina Borg (redaktionsleder) og Jonas Delfs (redaktionschef) klar til at vise mig klippet. Jeg lægger ud med at forklare dem, hvor grænseoverskridende det er at vide, at de har givet Regina Fjendbo lov til det, de har gjort. At hun har siddet ude bagved og grinnet, mens jeg har siddet og været under angreb – i

øvrigt i et interview, som jeg på ingen måde havde givet samtykke til at deltage i (hverken emne- eller formatmæssigt). De udviser eller formulerer ingen anger for, hvad de har udsat mig for.

Til mødet forklarer Carina Borg i øvrigt, at Regina Fjendbo og jeg jo er hinandens modpoler i den her tykaktivisme-debat. Jeg korrigerer: Vi er på ingen måde hinandens modpoler. Tykaktivismen er en ekstrem version af noget, jeg selv har kæmpet for de sidste 7 år: et opgør med fedmestigmaet – ideen om, at fedme er selvforskyldt og et udtryk for dovenskab, og at vægten er afgørende for ens sundhed (det er den ultrakorte version). Hvis vi skulle tegne et spektrum over holdninger til overvægt og vægttab, forklarer jeg, ligger jeg tæt på tykaktivismens, og meget langt fra den gammeldags idé om, at al overvægt er farligt, at alle med overvægt skal tabe sig og at vægttab (gennem kure og kostplaner) er godt og sundt. Jeg fortæller dem, at præmissen for at sætte os to overfor hinanden dermed er forkert – og at DR er med til at misrepræsentere mig og mit arbejde alene ved at sætte os op overfor hinanden. Hverken Jonas Delfs eller Carina Borg anerkender dette.

Formålet med mødet var, at jeg skulle se klippet, så jeg kunne se, at de ikke havde smidt mig under bussen. Vi sætter klippet på, og allerførste sætning er en uimodsagt påstand fra Regina om mig, personligt: At jeg godt kan lide at tale *om* tykaktivister; ikke *med* tykaktivister. Jeg påpeger dette overfor Jonas Delfs og Carina Borg og forklarer, at jeg på eget initiativ har talt med flere tykaktivister, hvorfor påstanden er løgn og burde fjernes. Vi ser klippet færdig og jeg fortæller, at jeg to gange har spurgt til mine rettigheder som medvirkende. Jeg henviser til DR's etiske retningslinjer, der siger, at man kan trække sit samtykke tilbage, men Jonas Delfs forklarer, at jeg kan klage til Pressenævnet efter det er udkommet, men at jeg ikke kan gøre noget inden. Carina fortæller mig igen, at hun synes, at jeg fremstår professionel og saglig i klippet og at jeg intet har at bekymre mig om. Jonas Delfs stemmer i. Jeg siger, at en del af mig tænker det samme, men at en anden del af min hjerne også siger: "Stol ikke på dem; de har jo løjet før." Den mistillid til mennesker har jeg aldrig oplevet før; den er en direkte konsekvens ved at være blevet ført bag lyset af DR.

Til mødet beder jeg også Jonas om at erkende, at de har ført mig bag lyset. Han taler i første omgang udenom, så jeg spørger igen, om han kan erkende det. Han siger pludselig: "Vi

gjorde det fordi...” – hvormed han altså erkender, at de har ført mig bag lyset. Jeg gør ham opmærksom på, at motivationen *for* at føre mig bag lyset er irrelevant for konstateringen af, *at* de har ført mig bag lyset, men her undviger han så igen og skifter over til, at jeg lige skal definere, hvad ”føre bag lyset” betyder. Det var som at sidde overfor en person, hvor vi begge ved, at han lyver, men der er stadig intet at gøre.

Jeg giver op. Der er intet jeg kan gøre for at stoppe, at programmet udgives. Så med håbet om trods alt at få dem til at fjerne (eller gøre noget andet ved) den forkerte påstand om mig i starten af programmet, forsøger jeg at imødekomme dem. Jeg siger, at jeg godt kan se, at de ikke har forsøgt at smide mig under bussen og at jeg rigtignok fremstår professionel. Og senere får jeg en mail, hvor de tilbyder at indsætte et kort, skriftligt modsvar til den indledende forkerte påstand i videoen.

To dage efter udkommer programmet og det er tydeligt for enhver, at 1) jeg bliver meget påvirket af programmet og 2) at det er en helt naturlig reaktion på et helt absurd setup. Det første er netop det, der påvirker mit arbejde som terapeut. Det andet understreger, at det er noget helt galt med programmet, rent etisk.

Den 19/5 sender jeg denne mail til Carina Borg:

”Kære Carina

Tak for jeres tid sidst og tak for snakken ved rulletrappen efterfølgende.

Det ærgrede mig dog, at hverken du eller Jonas på noget tidspunkt anerkendte det faktum, at I havde ført mig bag lyset, eller udviste den mindste anger over at have ladet en person, der gentagne gange har chikaneret mig (og som jeg af samme grund har blokeret og ikke vil interagere med) forsøge at ”grille” mig på landsdækkende TV – uden mit samtykke. Netop fordi I holdt fast og aldrig kom med nogen indrømmelse eller beklagelser, blev jeg til sidst i tvivl om min vrede var ubegrundet. Om det var mig, der tog fejl og var for fintfølende. Men efter programmets udgivelse, har jeg fået mange beskeder. De er alle søde og positive, men adskillige af dem, der skriver, mener, at konceptet bag programmet er absurd og uetisk, og at de (der også er offentlige personer) ville blive enormt vrede over at blive interviewet på et falsk grundlag. Det er jeg glad for at læse, da det fortæller mig, at min respons ikke var hysterisk. De

samme reaktioner kan man i øvrigt også læse i anonyme fora, så det er altså ikke kun personer, der kender mig, der mener sådan.

Af den grund synes jeg det giver mening at klage over programmet. I har, i min optik, simpelthen begået en fejl. Og man undgår kun at gentage fejl, hvis man erkender dem.

Jeg vil derfor gerne bede jer om at vejlede mig vedrørende en klagesag og oplyse mig navn og kontaktoplysninger på jeres chef, som jeg også gerne vil tale med.

PS: Præmisserne om, at hun er en underrepræsenteret stemme, samt at hendes og mine holdninger er hinandens modpol, er, som jeg forklarede, også forkerte. Det skylder I seerne at udmelde klart som en fejl.

Med venlig hilsen

Morten Elsøe

Til mailen er vedhæftet billeder af de første reaktioner på udsendelsen, herunder et tweet fra Stinus Lindgren, MF, der udtrykker hvad mange har gjort siden: at han var blevet rasende, hvis han havde været udsat for det samme.

Dagen efter får jeg dette svar fra Carina:

"Kære Morten

Jeg har sendt din mail videre til redaktionschef Jonas Delfs, da han tager sig af klager.

Han vender tilbage til dig.

Mvh.

Carina"

Jeg har dags dato stadig intet modtaget fra Jonas Delfs vedrørende min klage. I det hele taget bliver det herefter utroligt svært at få fat i nogen fra redaktionen. Fordi der var fejl i teksten om mig til afsnittet hvor jeg er gæst, forsøgte jeg at få fat på Carina Borg, hvis nummer jeg havde fra vores tidligere samtaler. Jeg har ringet over 10 gange, men hun har aldrig svaret.

Jeg har også sendt flere mails, og kun fået svar på mit spørgsmål om, hvorvidt programmerne stadig bliver delt på Facebook. (Det gør de ikke, selvom det var planen. De har ikke svaret på hvorfor.) Derudover henviser de igen til, at jeg hører fra Jonas Delfs. Ham finder jeg endelig telefonnummeret til, og derfor begynder jeg at ringe til ham for at få rettet teksten om mig i programbeskrivelsen. Han ringer tilbage sent fredag eftermiddag og vil til at diskutere, om det nu også kan passe, at den tekst skal ændres. Jeg insisterer, og han får rettet noget af det kort efter. Derefter har jeg igen forsøgt at få fat på ham, fordi selve overskriften til mit program stadig indikerer, at jeg har en holdning, som er helt modsat af, hvad jeg står for: "Spiser tykke mennesker for meget slik og kage?". Her er det værd at bemærke, at alle de andre titler henviser til en holdning, som én af de medvirkende har – enten den medvirkende eller den hemmelige interviewer. Men Jonas Delfs tager ikke telefonen, uanset hvor mange gange jeg ringer. Jeg har aldrig fået Jonas Delfs mailadresse og har ikke kunnet finde den selv. Carina Borg har i øvrigt ikke villet svare mig på, hvem der er deres chef, så jeg kunne tale med denne. Det har jeg måttet erfare via medierne. De har heller ikke villet svare mig på, hvem der tog imod mig i lobbyen, så jeg kunne tale med vedkommende om, hvordan han oplevede min reaktion efter optagelsen.

Afslutningsvis: Den grundlæggende præmis for alle interviews, jeg nogensinde har deltaget i, er, at jeg deltager som ekspertkilde med viden på et område. Der er intet i invitationen til dette interview, der ændrer ved dette – intet, der indikerer, at der her bliver tale om et personfokuseret forklædt angreb. Ikke så meget som et klassisk kritisk interview kan udledes af invitationen. Og "satiriske elementer" betyder ikke, at det er et "satireprogram" eller et "satireformat". Jeg har, med andre ord, aldrig givet samtykke til at deltage i programmet. Jeg har siden programmet blev sendt prøvet at forlige mig med det og også sagt, at jeg bare vil have en uforbeholden undskyldning for for at have ført os bag lyset og ikke taget vores reaktioner og kritik alvorligt. Det sagde jeg for ikke at virke nærtagende og sårbar. Men jeg må sande, at hele forløbet har været så voldsomt ubehageligt, at jeg indtrængende anmoder om, at programmet slettes. Hele forløbet har været et stort overgreb, og det havde jeg aldrig forventet, da jeg stillede op i et program på DR.

NB: Undervejs i udformningen af denne redegørelse fik jeg et skriftligt svar på min klage til DR Ung, fra ledende redaktionschef, Malene Birkebæk, der afviser min klage (med henvisning til, at programmet er satire) og oplyser om andre klagemuligheder.

Bilag 3:**Redegørelse for forløb i forbindelse med Peter C. Kjærugaards deltagelse i programmet 'Ellen Imellem'**

D. 24. marts 2022 modtager min sekretær, Majbritt Betak, et opkald fra Ellen Kirstine Jensen, hvor hun spørger, om jeg kan deltage i et interview i DR Byen, der skal handle om evolutionsteori. Min sekretær beder hende om at sende et par linjer. Dagen efter kom en e-mail fra Ellen Kirstine Jensen til min sekretær, med kopi til Christian Børsmose Trip også fra DR, med gentagelse af invitationen til at deltage i et interview til et program til P3's sociale medier (se nedenfor). Ellen Kirstine Jensen skriver:

"Det er mig, Ellen, der vil foretage interviewet med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål. Målgruppen er de 15-25-årige og tonen i programmet er derfor underholdende med satiriske elementer. Så nogle af spørgsmålene vil måske også være lidt overraskende og anderledes ift. et helt traditionelt nyhedsinterview. "

Endvidere uddyber hun, at afsnittet vil være "bygget op omkring interviewet/samtalen mellem mig og Peter C. Kjærugaard". Ønsket er, at jeg kommer d. 19. april kl. 14.

Min sekretær vender efterfølgende sin telefonsamtale og e-mail med mig som en blandt mange sager på et af vores ugentlige planlægningsmøder og svarer d. 28. marts bekræftende tilbage til DR, at jeg gerne vil deltage i programmet DR UNG og tale om evolutionsteori. Hun beder også Ellen Kirstine Jensen uddybe "hvordan og hvorledes", men får intet svar.

På intet tidspunkt kommunikerer jeg direkte med Ellen Kirstine Jensen eller andre fra DR.

Min sekretær sætter aftalen i min kalender og hører ikke mere fra DR.

Om morgenen d. 19. april spørger jeg til aftalen, som jeg kan se i min kalender. Jeg vil gerne have bekræftet aftalen, da det er en meget travl dag med mange officielle aftaler, der først slutter kl 18:30.

Kl 10:32 modtager jeg en sms fra min sekretær med ordlyden: "Du har en aftale med DR Ung idag kl 14 i DR Byen, hun har lige ringet tilbage til mig". Vi arbejder lidt med kalenderen for at få det til at gå op med transport til og fra DR Byen. Jeg tager metroen fra Statens Naturhistoriske Museum til DR Byen og melder min ankomst. Jeg bliver bedt om at vente i lobbyen. Kl 13:59 skriver jeg til en samarbejdspartner på DR, Ole Hjortdal, der er chef for Events og Partnerskaber, om han kan mødes kl 15. Jeg har fået at vide, at optagelserne kun vil tage en time og jeg kan lige nå at vende en hurtig ting med ham. Mens jeg sidder og venter i lobbyen, kommer Henrik Bo Nielsen forbi og hilser på mig. Jeg kender ham som direktørkollega i Parkmuseerne fra sin tid i Cinemateket. Han går hurtigt videre, og et stykke tid efter kommer en mandlig DR medarbejder og henter mig. Han beklager forsinkelsen med, at de havde nogle tekniske problemer. De er på det tidspunkt 10-15 min forsinkede i forhold til aftalen, og jeg begynder at blive bekymret for deres tidsplan.

Da jeg kommer ind i studiet, bliver jeg mødt af stor venlighed, og de siger, at de er utroligt taknemmelige for, at jeg som en af landets førende evolutionseksperter har tid til at stille op for at formidle evolution til børn og unge, og vi taler videre om vigtigheden af at formidle naturvidenskab til børn og unge. Jeg beder om flere detaljer om, hvad programmet går ud på, da jeg ikke har haft nogen direkte kommunikation med dem. Men jeg får blot at vide, at det er et program om evolution rettet mod et yngre publikum, så jeg må gerne tænke på det i mine svar. Jeg er vant til og har stor erfaring med at formidle vanskelige videnskabelige emner til mange forskellige målgrupper, også børn og unge, så det siger jeg, at jeg tager helt roligt.

Da interviewet begynder, er det først meget basale spørgsmål, der bliver stillet vedrørende evolution. Men så skifter stilen ret hurtigt, og spørgsmålene bliver mærkeligt tekniske, men samtidig utroligt naive. Jeg svarer venligt og tålmodigt på de mere og mere ejendommelige spørgsmål og prøver fortsat venligt at forklare, at spørgsmålene måske er udtryk for, at interviewereren har set på nogle overfladiske kilder som research til programmet eller måske har været uheldig med sin underviser i faget i skolen. Mens jeg prøver at navigere i det stadigt vanskeligere interview, hvor Ellen Kirstine Jensen ikke lader til at høre eller reagere på nogle af mine spørgsmål, totalt misforstår hvad jeg siger, eller stiller helt irrelevante spørgsmål, som f.eks. om jeg tror på Gud, tænker jeg mere og mere ved mig selv, at der er noget helt galt i præmissen for dette. Jeg kan ikke forstå, hvordan en DR-journalist har lavet så dårlig research og tydeligvis har brugt mest tid på at studere hjemmesider med kreationistisk indhold fremfor at læse op på helt basal evolutionsteori. Jeg bliver mere og mere overbevist om, at journalisten ikke er særlig velbegavet, når hun trods sin fortsat venlige og smilende ydre, tydeligvis ikke forstår noget af, hvad jeg siger. Til sidst bliver det så grelt, at jeg overvejer at rejse mig og sige, at det vil jeg simpelthen ikke stå model til. Men jeg er samtidig blevet bekymret over, hvad dette egentlig skal bruges til og tænker, at det hele vil blive klippet sammen til at fremstille mig i så dårligt lys som overhovedet muligt. Jeg kan på det tidspunkt slet ikke forstå, hvad det er for en situation, som jeg er blevet sat i, og hvordan jeg er endt her. Men jeg er også så vred, at jeg irettesætter Ellen Kirstine Jensen for rullende kamera og protesterer over, at præmissen for programmet ikke var blevet gjort klart for mig på forhånd, idet det nu er tydeligt, at de ikke er interesserede i at tale om evolution, men udelukkende i at angribe mig fra en kreationistisk vinkel. Det synes jeg ikke er i orden, og det siger jeg meget direkte. Ellen Kirstine Jensen siger kort derefter, at nu afbryder de optagelserne.

Det har på dette tidspunkt taget længere tid end beregnet, inklusive deres forsinkelse pga "tekniske problemer", og jeg begynder at være for sent på den i forhold til mit næste møde.

Ellen Kirstine Jensen undskylder nu sin opførsel mange gange og forklarer, at hende rolle var at spille en kreationist og at programmet var ment som satire. Hun fortæller mig det, som en afsløring af noget, jeg ikke vidste i forvejen og forklarer, at det var meningen at lade som om, at det var et rigtigt interview, så jeg ikke ville ane uråd. Jeg er vred og fortæller, hvor dårligt jeg føler mig behandlet. Hun og de to andre DR-medarbejdere siger, at de er helt enige med mig og selv synes, at det er dybt problematisk. Ellen Kirstine Jensen fortæller mig, at det var meget ubehageligt for hende at sidde i den situation, men roser mig for at klare det utroligt godt. Hun siger, at uanset hvad hun kastede i hovedet på mig, så sad jeg bare helt roligt som en

uigennemtrængelig mur af videnskabelighed. Formålet var, forklarer hun, at hyle mig ud af den, men det lykkedes ikke, selvom hun virkelig anstrengte sig. I den forbindelse nævner hun nogle andre deltagere, Anja C. Andersen, som de også havde gjort livet svært for, Pernille Skipper, som de prøvede at få på glatis, og Morten Messerschmidt, der ifølge Ellen Kirstine Jensen skulle være røget helt op i det røde felt. Det synes de selv var ret sjovt. Det gjorde jeg ikke, og jeg fortalte dem igen, at jeg var vred over at blive lokket ind på falske præmisser. Jeg undrer mig også over, at øvrige deltagere i deres program skulle hænges ud overfor mig og kan ikke lade være med at tænke over, hvad der mon efterfølgende bliver sagt om mig. Det var i det hele taget blevet en meget utryk situation.

Da jeg vil forlade studiet og allerede er forsinket, bliver jeg bedt om at vente på kameramanden. De er meget omhyggelige i at instruere mig i exit fra studiet, gang igennem DR Byen og afslutning ved rulletrappe, hvor jeg bliver stoppet flere gange og bliver bedt om at smile, så kameramanden kan tage gode billeder. Jeg får at vide, at det er vigtigt, at det ser ud som om, at jeg er glad for at have været med i optagelserne. Det er jeg ikke. Da jeg nu, i den forgangne uge på DR Deadline, har set billederne af de andre ofre på rulletrappen i DR Byen med deres hemmelige angribere bag sig, løber det mig koldt ned ad ryggen, og jeg ved, at jeg har været udsat for det samme.

Jeg forlader DR Byen i vrede og alt for sent, sender en besked til Ole Hjortdal, hvor jeg skriver, at jeg havde været udsat for et nummer af DR-folk, og tager tilbage til vigtige møder på museet.

Jeg hører derefter intet fra DR, før Anton Abildgaard d. 17. maj 2022 sender den meget overraskende mail til min sekretær med beskeden om, at jeg i virkeligheden er blevet interviewet af en anden person gennem en høresnegl (se nedenfor). Personen er mig bekendt ikke tilrettelægger på DR, men derimod kendt som evolutionsmodstander. Jeg bliver både rystet og meget vred over, hvad jeg klart opfatter som et yderst alvorligt tillidsbrud fra DRs side. Jeg har af faglige grunde i hele min videnskabelige karriere aldrig ønsket at stille op overfor kreationister og kan nu forstå, at jeg mod min vilje er blevet sat op til det af DR. Samtidig bliver jeg oplyst om, at programmet planlægges sendt d. 1. juni 2022.

Den 19. maj 2022 skriver jeg en klage til DR (Jonas Delfs mfl.), hvor jeg beder dem undlade at sende programmet, slette materialet og give mig en uforbeholden undskyldning. Jeg hører intet tilbage, ikke engang en kvittering på, at min mail er modtaget. Til gengæld kan jeg konstatere, at Jonas Delfs har tid til at gå i medierne og sige, at han ikke mener, at DR har gjort noget forkert og at han stiller sig uforstående overfor deltagerens reaktion. Jeg skriver derefter d. 21. maj 2022 til generalsekretær for DR, Maria Rørbye Rønn, og bestyrelsesformand Marianne Bedsted, men modtager her heller ikke noget svar. D. 24. maj 2022 sender jeg en mail til direktør for kultur, børn og unge, Henrik Bo Nielsen. Han vælger heller ikke at svare mig, selvom vi kender hinanden, men lader sig interviewe om sagen af DR selv: <https://www.dr.dk/etik-og-rettelser/transparens/dr-om-ellen-imellem-man-skal-ikke-undervurdere-ungdommen>.

Jeg troede, at det værste jeg skulle udsættes for i denne absurde situation ville være selve optagelserne og det at blive løjet overfor ad flere omgange fra DRs side. Det værste har imidlertid været at opleve DRs efterfølgende demonstration af magtfuldkommen ufejlbarlighed, afspejlet i

såvel Jonas Delfs og Henrik Bo Nielsens bortforklaringer i medierne, som i DRs øverste ledelse og bestyrelses larmende tavshed.

Jeg modtog i dag, d. 30. maj 2022, endelig et svar fra Malene Birkebæk, der underskriver sig som ledende redaktionschef på DR Ung. Jeg har aldrig hørt fra hende før. Af mailen fremgår det i opsummeret form, at klagen ikke kan behandles, før programmet er sendt. Konklusionen er altså, at DR ikke kan tage stilling til, om deres eget program kan sendes, før det er sendt. Det er blot det seneste bizarre indslag i dette DR konstruerede Kafkaske spil, som ikke efterlader mig med følelsen af nogen form for forsøg på genoprettelse af troværdigheden fra DRs side.

Jeg håber fortsat, at DR besinder sig og stopper udsendelsen af programmet med min ufrivillige deltagelse. Men indtil videre fastholder de ifølge deres hjemmeside intentionen om, at det sendes onsdag d. 1. juni kl 6:00.

Der er yderligere detaljer i mine klager sendt til DR d. 19., 21. og 24. maj 2022.

Her er indsat alle mails:

Korrespondance mellem DR og Peter C. Kjærgaard/Majbritt Betak (Kjærgaards sekretær)

Fra: Ellen Kirstine Jensen DR <ELJE@dr.dk>

Sendt: 24. marts 2022 15:15

Til: Majbritt Betak <majbritt.betak@snm.ku.dk>

Cc: Christian Børsmose Trip DR <CTRI@dr.dk>

Emne: Aftale med Peter C. Kjærgaard til DR Ung

You don't often get email from elje@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Tak for snakken. Her er et lille brief: Vi er på DR Ung i færd med at lave et program til P3's sociale medier, hvor vi behandler forskellige emner, der rumsterer i unges bevidsthed. I den forbindelse vil vi rigtig gerne lave et interview med Peter C. Kjærgaard om bl.a. evolutionsteorien.

Det er mig, Ellen, der vil foretage interviewet med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål. Målgruppen er de 15 – 25-årige og tonen i programmet er derfor underholdende med satiriske elementer. Så nogle af spørgsmålene vil måske også være lidt overraskende og anderledes ift. et helt traditionelt nyhedsinterview.

Optagelsen vil foregå i **DR-byen d. 19. April. Gerne omkring kl. 14.00**, og det tager max en time. Selve afsnittet vil ende med at vare ca. 10 minutter, og er bygget op omkring interviewet/samtalen mellem mig og Peter C. Kjærgaard.

Er det noget, han kunne have interesse i, og er det noget, han har tid til?

Du skal være velkommen til at svare mig på mail, selvom jeg er på ferie. Ellers kan du ringe til Anton, min kollega, fra på mandag d. 28. på 26741181.

Jeg ser frem til at høre fra dig!

Mvh.

— - - - -
Ellen Kirstine Jensen
DR Ung

DR
København - DR Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
D +45 3520 0
M +45 3122 0514

elje@dr.dk

<http://www.dr.dk>

Fra: Majbritt Betak

Sendt: 28. marts 2022 10:01

Til: 'Ellen Kirstine Jensen DR' <ELJE@dr.dk>

Cc: Christian Børsmose Trip DR <CTRI@dr.dk>

Emne: SV: Aftale med Peter C. Kjærgaard til DR Ung

Kære Ellen og Christian

Tak for din mail, jeg har talt med Peter, som gerne vil deltage i jeres program DR UNG, tirsdag d. 19. april 2022, kl. 14.00 hos jer i DR Byen, og tale evolutionsteori.

Lad mig høre fra dig/jer gerne inden Påske, om hvordan og hvorledes.

Bedste hilsener – og god ferie,

Majbritt

Majbritt Betak

Direktionssekretær

Statens Naturhistoriske Museum

Geologisk Museum, Zoologisk Museum og Botanisk Have

Gothersgade 130
1123 København K.

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Fra: Anton Abildgaard DR <AABI@dr.dk>
Sendt: 17. maj 2022 10:25
Til: Majbritt Betak <majbritt.betak@snm.ku.dk>
Emne: Info om satireprogrammet "Ellen Imellem"

You don't often get email from aabi@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Hej Majbritt. Her følger en infomail til Peter C. Kjærsgaard.

Hej Peter.

Først og fremmest, tak fordi du havde lyst til at medvirke i vores nye format "Ellen Imellem". Nu er tiden inde til at udgive de seks afsnit, der er blevet produceret til serien, og vi vil i den forbindelse gerne afdække, hvad det satiriske element i serien har været.

Du har nok fornemmet, at de spørgsmål, som Ellen har stillet dig, har været en anelse utraditionelle. Det skyldes, at det rent faktisk ikke var Ellen, men i stedet forfatter og evolutions skeptiker Leif Asmark Jensen, der har interviewet dig gennem Ellen og hendes øresnegl.

I samme ombæring får du programmets programbeskrivelse til når det udkommer:

Det har aldrig været nemmere at sprede sine holdninger til den brede befolkning. Alligevel føler en række mennesker, at deres holdninger ikke bliver hørt i den offentlige debat.

I Ellen Imellem lader vi kontroversielle, anderledes og underrepræsenterede holdninger komme til orde overfor mennesker, der har en anden verdensopfattelse. Uden filter får forskellige gæster lov til at stille præcis de spørgsmål, de har lyst til, når de dikterer Ellen, en poleret DR-journalist, gennem en øresnegl.

Vi glæder os til at vise dig det endelige produkt, når det kommer ud på henholdsvis DRTV og P3's sociale medier onsdag d. 1/6.

Hvis du har nogle spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på Tlf: 26 74 11 81.

Med venlig hilsen
Anton Abildgaard
Satireredaktør, DR Ung

T +45 3520 3040
D +45 2674 1181
aabi@dr.dk
<http://www.dr.dk>

From: "Peter C. Kjærgaard" <kjaergaard@snm.ku.dk>
Subject: Misbrug af min tillid under medvirken i programmet Ellen Imellem
Date: 19 May 2022 at 18.19.09 CEST
To: JODE@dr.dk
Cc: jete@dr.dk, lsrred@dr.dk, Rikke Sanderhoff Mørch <rsm@snm.ku.dk>

Kære Jonas Delfs,

Da jeg ikke har givet mit samtykke, vil jeg hermed bede om, at DR ikke sender programmet Ellen Imellem med min medvirken, som jeg kan forstå på Anton Abildgaard af mail sendt 17. maj, er planlagt til at komme ud d. 1. juni 2022. Jeg vil samtidig bede om, at råmaterialet destrueres.

Der er så mange ting galt med DR's ageren i forbindelse med forberedelserne, optagelserne og det videre forløb, at jeg for overskuelighedens skyld her vil begrænse mig til nogle få hovedpointer.

Overordnet er der tale om et dybt tillidssvigt fra DR's side, hvor jeg bliver fuldstændigt ført bag lyset og på falske præmisser siger ja til at lave en aftale med jer om et interview. Der bliver løjet for mig af flere omgange og jeg bliver uden mit vidende eller min accept narret til en samtale med en repræsentant for en gruppe, som jeg bevidst har undgået at deltage i nogen som helst form for kommunikation med i hele min videnskabelige karriere. Det har DR, gennem et uærligt bedrag, nu ændret på og det kan jeg ganske enkelt ikke acceptere.

Jeg og andre har i god tro stillet op til et program, der foregav at være rettet mod unge, men i stedet har vist sig at være mikrofonholder for pseudovidenskabelige aktører af værste skuffe. Der er blevet løjet overfor mig ad flere omgange og programmet planlægges nu at blive sendt uden min tilladelse.

Jeg er dybt, dybt rystet over den praksis, hvor DR har misbrugt den tillid som jeg og andre travle, ansvarlige forskere har til Danmarks største public service institution. Jeg føler mig derfor nødsaget til fremover at advare mine egne medarbejdere og kolleger i forskningsverden om at passe på eller helt afvise at stille op for DR Ung og sikre sig at der er helt klare linjer, før de stiller op for DR i andre sammenhænge. Det er jeg virkelig ked af. Vi har mere end nogensinde før brug for, at vores unge generationer får adgang til den nyeste og bedst kvalificerede viden. Det risikerer man at miste. I hvert fald, så er der sket et alvorligt tillidsbrud, som det er svært at rette op på.

For mit eget vedkommende har jeg gennem hele min videnskabelige karriere bevidst undgået at debattere med kreationister, for ikke at give dem autoritet og forhindre dem i at opnå ufortjent videnskabelig legitimitet. Fælles for kreationister af forskellige observans er, at de er farlige, antividenskabelige, oftest forbundet med dybt konservative bevægelser, der ønsker at ændre undervisningsmateriale i skolerne (og tit har held med det), er imod retten til fri abort og kvinders ret til at bestemme over egen krop, mener homoseksualitet er en sygdom, etc.

I alle de tilfælde hvor nogle af mine kolleger har stillet op mod dem, er det blevet misbrugt, klippet ud af kontekst og cirkuleret vidt og bredt på sociale medier på tværs af landegrænser. Derfor har jeg aldrig selv stillet op. Men det har DR nu narret mig til at gøre. På den værst tænkelige måde, hvor jeg tror, at jeg taler med en studievært, som jeg naturligvis forsøger at være venlig overfor, selvom hun bliver mere og mere ejendommelig i sine spørgsmål. Det viser sig nu, får jeg at vide i en mail fra Anton Abildgaard, at jeg i virkeligheden er blevet interviewet af en kreationist der styrer journalisten gennem hendes høresnegl.

Det ikke en samtale, når man ikke ved hvem man taler med, men en situation, hvor en repræsentant for et ikke-fagligt synspunkt, der ligger helt uden for enhver videnskabelig relevant diskussion, agerer dukkefører for en aktivt medvirkende DR journalist. Man tror, at man fører en samtale, men det gør man ikke. Det gør bedraget dobbelt. Det er de sociale mediers anonyme "hater's" drømmescenarie, hvor man konsekvensløst kan svine en intetanende erklæret modstander til.

Det er endvidere enhvers ret at vælge, hvilke samtaler man ønsker at deltage i, og hvilke samtalepartnere man ønsker at have eller ikke have. Jeg vil til enhver tid forsvare den enkeltes ret til ikke at deltage i en samtale med en nynazist, en holocaustfornægter, en voldtægtsforbryder, en morder, folk fra Qanon, etc. Og jeg vil insistere på selv at have retten til at vælge og vælge fra. Ligeledes vil jeg til enhver tid tager afstand fra forsøg på at narre folk til at have samtaler om emner eller med personer, som de ikke ønsker. Det har DR med dette program og med al adfærd omkring det forbrudt sig mod.

Inden programmet sagde jeg via min sekretær ja til at lave en aftale om et interview om evolutionsteori. Der blev ikke nævnt et ord om kreationisme, intelligent design, el lign. Til min sekretær skriver DR journalist, Ellen Kirstine Jensen, til opklaring "Det er mig, Ellen, der vil foretage interviewet med hjælp fra en tilrettelægger, der supplerer med spørgsmål" (Mail af 24. marts

2022). Det blev bekræftet i den samtale jeg havde inden interviewet, at emnet var evolution og med det eksplícitte formål at øge unges interesse og forståelse for et svært videnskabeligt emne, og at det var Ellen Kirstine Jensen, der var interviewer. Efter optagelserne foregav Ellen Kirstine Jensen og de to øvrige medarbejdere at gå til bekendelse, og jeg blev fortalt, at hendes rolle var at spille kreationist. Hun sagde i den sammenhæng, at hun tog dybt afstand fra dem, og at det havde været meget ubehageligt for hende. Men hun løj igen, da hun fortsat intet fortalte om at være talerør for en anden gennem hendes øresnegl.

Jeg har ganske enkelt aldrig været ude for noget lignende og håber aldrig, at jeg eller kolleger kommer til at opleve noget tilsvarende igen.

Det er min klare overbevisning, at DR overskrider egne etiske retningslinjer adskillige gange i dette forløb. Eksempler er nedenfor.

Hvis DR fortsætter med intentionen om at bringe udsendelsen, sker det mod min vilje, og jeg vil se mig nødsaget til at offentliggøre dette brev, samt foretage eventuelle yderligere skridt.

Med venlig hilsen,

Peter C. Kjærgaard

KAPITEL 3 – AFTALER MED MEDVIRKENDE

DR lægger vægt på at medvirkende får en klar præmis for deres deltagelse i DR's produktioner. Medvirkende skal have forstået og accepteret forudsætningerne for at deltage. Ved medvirkende forstås personer, der aktivt deltager i et indslag, program eller en artikel. Tilrettelæggeren skal sikre sig, at den medvirkende har forstået og accepteret: ▪ emnet for produktionen, ▪ hvilken sammenhæng de indgår i, herunder hvilke indslag og udsendelser interviewet bliver optaget til samt ▪ at deres udtalelser kan blive brugt i andre DR-sammenhænge – herunder sociale medier. Det gælder også, selvom der er tale om en medievant person, der udtaler sig inden for sit fagområde. Uklare aftaler kan betyde, at DR ikke er i stand til at bruge materialet. Sørg for at give den medvirkende navn og telefonnummer på den ansvarlige tilrettelægger. Tilrettelæggeren har også ansvar for klausulering i DR's arkivsystemer, hvis der er aftalt begrænset brug af optagelserne. Når præmissen er forstået og accepteret, er aftalen juridisk bindende. Hvis aftalen er indgået mundtligt, kan det være en god ide at sende centrale medvirkende en e-mail, der

bekræfter de væsentligste dele af aftalen. Det gør sig særligt gældende, hvis der er tale om længerevarende produktioner. Samtykke kan også gives på bånd.

I særlige tilfælde kan tilrettelæggeren beslutte, at den medvirkende ikke får samtlige oplysninger om sammenhængen eller alle detaljer om emnet inden interviewet. Det må dog udelukkende ske, hvis hensyn til afsløring af kritisable forhold af almen interesse taler for det. Ovenstående retningslinjer gælder ikke for: ▪ personer, der blot vises i billedet eller i radioproduktion indgår som baggrundslyd ▪ personer, der skaber eller fremfører kunstneriske værker, til brug for produktionen, fx skuespillere eller musikere. Aftaler med personer, der skaber eller fremfører kunstneriske værker, som er beskyttet af ophavsretten, skal indgås skriftligt. Aftalen skal opfylde kravene i DR's kontrakt- og rettighedsstrategier.

ANONYME MEDVIRKENDE

DR benytter sig kun undtagelsesvis af anonyme medvirkende. 20 DR's generaldirektør er ifølge Medieansvarsloven ansvarlig for udtalelser fra en medvirkende, der er lovet og sikret anonymitet. Redaktionen skal være meget opmærksom på, at der kan føres bevis for, at den anonyme medvirkendes udtalelser er korrekte. Brug af anonyme medvirkende sker kun, når særlige kildehensyn taler for det. Det kan fx være hensyn til den medvirkendes sikkerhed, retsstilling, arbejde eller velfærd. Når der bruges anonyme kilder, skal redaktionen kende den anonyme persons identitet samt baggrunden for kravet om anonymitet. Nærmeste chef skal give skriftlig tilladelse til at anonymisere medvirkende.

KAPITEL 6 – ISCENESÆTTELSE OG REKONSTRUKTION

Ved brug af iscenesættelser er det afgørende, at DR aldrig fører hverken seere, lyttere eller medvirkende bag lyset. Det skal sikres, at modtagerne er klar over, når der anvendes iscenesættelse. Det skal være tydeligt, hvilke fortælle-mæssige greb der er brug

KLAR KONTRAKT MED DE MEDVIRKENDE

Ved brug af iscenesættelser skal det sikres, at der er en klar kontrakt med alle medvirkende. Ved skjulte optagelser skal alle involverede orienteres efter optagelserne. Involverede, der berettiget føler sig ført bag lyset og ikke ønsker optagelserne brugt, har krav på dette. Dette krav kan kun fraviges, hvis optagelserne har væsentlig samfundsmæssig betydning. En iscenesættelse, der foregår i det offentlige rum, kan blive opfattet som en autentisk begivenhed og rapporteret som sådan af nyhedsmedier og på sociale medier. Tilrettelæggeren har derfor et særligt ansvar for at informere klart om den type iscenesættelser i det offentlige rum, så der ikke opstår misforståelser. Tjekliste for brug af iscenesættelse: ▪ DR fører ikke seeren/lytteren eller de medvirkende bag lyset

▪ der skal være en klar kontrakt med medvirkende 31 ▪ seerne skal kunne afkode programmet ▪ særlige samfundshensyn berettiger ukonventionelle iscenesættelser ▪ iscenesættelser må ikke påvirke den demokratiske proces på utilbørlig vis. Iscenesættelser af nyheder kræver både en skriftlig forhåndsgodkendelse af direktøren og direktørens godkendelse af det endelige program før udsendelse. Der sendes en kopi af direktørgodkendelserne til DR Etik

FIKTIV IDENTITET/AGENT PROVOCATEUR

Medarbejderes brug af fiktiv identitet i forbindelse med programvirksomhed sker efter samme retningslinjer som ved brug af skjult kamera/mikrofon. DR's redaktioner skal være særligt opmærksomme på de problemstillinger, der opstår, hvis medarbejdere risikerer at påvirke de forhold, som DR ønsker at dokumentere (agent provocateur). Ved brug af fiktiv identitet gælder: ▪ DR Jura skal kontaktes forud ▪ der skal altid indhentes skriftlig tilladelse fra relevant direktør ▪ DR-ansatte og eksterne, der producerer til DR, må ikke medvirke til lovovertrædelser. Vurderingen af, om en handling foretaget af DR's journalister er ulovlig, skal ske ved en afvejning af den pågældende handling grovhed i forhold til pressens ytringsfrihed, jævnfør Menneskerettighedskonventionens artikel 10 om ytringsfrihed. I sådanne tilfælde skal DR dokumentere, at der er forhold af væsentlig offentlig interesse, der berettiger brugen af fiktiv identitet. En medarbejder, der arbejder under fiktiv identitet, skal være meget opmærksom på, ikke at tilskynde til eller fremprovokere begivenheder, som ellers ikke ville have fundet sted. Det gælder især fremprovokation af udsagn eller handlinger, der kan skade den medvirkende eller sætte vedkommende i et dårligt lys. Derfor kan fiktiv identitet også kun anvendes, hvis DR i forvejen har konkrete oplysninger om en sag.

UNDERHOLDNINGSPROGRAMMER OG SATIRE

Vær opmærksom på, at der er videre rammer for satire og underholdningsprogrammer, når det gælder skjulte optagelser og fiktiv identitet. I disse genrer stilles ikke krav om væsentlig samfundsmæssig interesse. Både brug af skjulte optagelser og af fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer kræver skriftlig direktørgodkendelse inden optagelse. Desuden kræves altid de medvirkendes samtykke før offentliggørelse. Det gælder, selv om de medvirkende sløres og anonymiseres. DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne. DR respekterer også et eventuelt ønske om, at råmaterialet destrueres.

Peter C. Kjærgaard, PhD, FLS
Museum Director & Professor of Evolutionary History

Twitter: @PCKjaergaard

Natural History Museum of Denmark
University of Copenhagen
Gothersgade 130
1123 København K
Denmark

kjaergaard@snm.ku.dk
statensnaturhistoriskemuseum.dk

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM
KØBENHAVNS UNIVERSITET

From: "Peter C. Kjærgaard" <kjaergaard@snm.ku.dk>
Subject: Fwd: Misbrug af min tillid under medvirken i programmet Ellen Imellem
Date: 21 May 2022 at 09.18.19 CEST
To: <mrr@dr.dk>, <mbed@dr.dk>

Kære Maria Rørby Rønn og Marianne Bedsted,

Jeg henvender mig til jer, idet jeg for to dage siden har sendt en klage til Redaktionschef Jonas Delfs over uanstændig og uærlig behandling af mig i forbindelse med min medvirken til programmet Ellen Imellem. Klagen er nedenfor.

Jeg har ikke modtaget nogen respons fra Jonas Delfs, men kan nu konstatere, at han vælger at offentliggøre sin afgørelse til Berlingske, om at programmerne ikke vil blive stoppet (<https://www.berlingske.dk/aok/dr-chef-afviser-misbrug-af-forskere-jeg-kan-proeve-at-forklare-satirens-vaesen>).

Jeg finder det udtryk for en usædvanlig arrogance, at jeg skal læse i medierne, at klagen afvises, før Jonas Delfs ulejlig sig til at svare på min henvendelse.

Jeg har altid set DR som en organisation med høj integritet og stærke værdier. Den opfattelse er svær at holde fast i, hvis ikke der bliver grebet ind. Jeg forventer fortsat, at udsendelsen bliver stoppet og at jeg modtager en undskyldning fra DR.

Med venlig hilsen,
Peter C. Kjærgaard

Peter C. Kjærgaard, PhD, FLS
Museum Director & Professor of Evolutionary History

Twitter: @PCKjaergaard

Natural History Museum of Denmark
University of Copenhagen
Gothersgade 130
1123 København K
Denmark

kjaergaard@snm.ku.dk
statensnaturhistoriskemuseum.dk

STATENS NATURHISTORISKE MUSEUM
KØBENHAVNS UNIVERSITET

From: "Peter C. Kjærgaard" <kjaergaard@snm.ku.dk>
Subject: Min medvirken i Ellen Imellem
Date: 24 May 2022 at 11.54.53 CEST
To: <hbni@dr.dk>

Kære Henrik,

Jeg skal først og fremmest tage skarp afstand fra jeres behandling af alle gæster i Ellen Imellem.

Jeg skal endvidere gøre dig opmærksom på, at det er direkte usandt, når I i en række medier udtaler, at alle deltagere var informerede om emnet for interviewet.

I anvender som eksempel, at Anja C. Andersen blev bedt om at tale om fladjordsteori. I bad hende ikke om at tale om astrofysik.

Jeg skal hermed oplyse dig om, at jeg blev bedt om at tale om evolutionsteori. Jeg blev ikke bedt om at tale om kreationisme.

I har således på intet tidspunkt forud for interviewet oplyst mig om emnet. Endvidere har I også narret mig til at tale med en repræsentant for et synspunkt, som jeg gennem hele min videnskabelige karriere aktivt har valgt ikke at indgå i dialog med. Det er der vægtige grunde til.

Jeg forventer fortsat, at I ikke sender programmet med min deltagelse, destruerer råmaterialet og giver mig en uforbeholden undskyldning.

Med venlig hilsen,

Peter

Peter C. Kjærgaard, PhD, FLS
Museum Director & Professor of Evolutionary History

Twitter: @PCKjaergaard

Natural History Museum of Denmark
University of Copenhagen
Gothersgade 130
1123 København K
Denmark

kjaergaard@snm.ku.dk
statensnaturhistoriskemuseum.dk

From: Malene Birkebæk DR Kultur, Børn og Unge <MBIM@dr.dk>
Subject: SV: KLAGE Misbrug af min tillid under medvirken i programmet Ellen Imellem
Date: 30 May 2022 at 15.40.11 CEST
To: "kjaergaard@snm.ku.dk" <kjaergaard@snm.ku.dk>
Cc: "rsm@snm.ku.dk" <rsm@snm.ku.dk>, Jesper Termansen Lytternes og Seernes redaktør <JETE@dr.dk>, lsrred [FÆLLESPOSTKASSE] <lsrred@dr.dk>, Journalen [FÆLLESPOSTKASSE] <journalen@dr.dk>

Some people who received this message don't often get email from mbim@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Kære Peter C. Kjærgaard

Tak for din henvendelse vedr. programserien "Ellen imellem" til bl.a. Jonas Delfs, hvor du ønsker at trække dig fra programmet.

Jeg skal indledningsvis gøre opmærksom på, at da programmet endnu ikke har været publiceret, kan jeg ikke udtale mig om detaljerne i det. Jeg kan af samme grund heller ikke klagebehandle din henvendelse. Jeg skriver dog for at besvare den del af din henvendelse, der omhandler din deltagelse i programmet.

Jeg vil gerne beklage, hvis du mener, at din deltagelse i programmet sker på en falsk præmis, for det er ikke vores opfattelse. I aftalen med dig fremgår det, at programmet vil tage udgangspunkt i et interview om bl.a. evolutionsteorien, og at interviewspørgsmålene bl.a. vil blive videreformidlet af en medtilrettelægger. Det fremgår også, at interviewet og programmet vil indeholde satiriske elementer, og at spørgsmålene vil være overraskende og anderledes. Jeg mener, at vi i interviewet med dig holder os inden for rammerne af aftalen, og at overraskelsesmomentet falder ind under de vide rammer, der gælder for satire.

Det er derfor min vurdering, at det samtykke, du har givet, da du sagde ja til at deltage, også er dækkende for, at vi kan offentliggøre programmet.

Hvis du efter programmets offentliggørelse fortsat mener, at programmet ikke er i overensstemmelse med god presseskik eller DR's etik, er du naturligvis velkommen til at sende en ny klage til os eller bede os forholde os til den allerede indsendte.

Med venlig hilsen

Malene Birkebæk
Ledende redaktionschef, DR Ung

DR
København - DR Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
mbim@dr.dk
<http://www.dr.dk>

Vi gør opmærksom på, at denne e-mail kan indeholde fortrolig information. Hvis du ved en fejltagelse har modtaget denne e-mail, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svar-funktionen. Samtidig beder vi dig slette e-mailen i dit system uden at videresende eller kopiere den. Selv om e-mailen og ethvert vedhæftet bilag efter DRs overbevisning er fri for virus og andre fejl - som kan påvirke computeren eller it-systemet, hvori den modtages og læses - åbnes den på modtagerens eget ansvar.

Fra: Peter C. Kjærgaard <kjaergaard@snm.ku.dk>

Sendt: 31. maj 2022 21:40

Til: Malene Birkebæk DR Kultur, Børn og Unge <MBIM@dr.dk>

Cc: Rikke Sanderhoff Mørch <rsm@snm.ku.dk>; Jesper Termansen Lytternes og Seernes redaktør <JETE@dr.dk>; Isrred [FÆLLESPOSTKASSE] <Isrred@dr.dk>; Journalen [FÆLLESPOSTKASSE] <journalen@dr.dk>; Maria Rørbye Rønn Generaldirektøren <MRR@dr.dk>; Marianne Bedsted Bestyrelsen <MBED@dr.dk>

Emne: Re: KLAGE Misbrug af min tillid under medvirken i programmet Ellen Imellem

Kære Malene Birkebæk,

Jeg kan ikke acceptere en forklaring om, at du som ledende redaktionschef ikke kan forholde dig til eller tage ansvar for indholdet i et program, før I offentliggør det, når I selv producerer det.

Jeg har på intet tidspunkt givet samtykke til at blive interviewet om kreationisme/intelligent design. I har i jeres kommunikation til mig aldrig anvendt andet emne for interviewet end evolutionsteori. Jeg er således blevet inviteret på falske præmisser og er helt uenig i din vurdering.

Jeg behøver ikke se programmet for at gensende min klage. Den står fortsat ved magt.

Hvis I sender programmet, sker det mod min vilje og uden mit samtykke.

Med venlig hilsen,
Peter C. Kjærgaard

Peter C. Kjærgaard, PhD, FLS
Museum Director & Professor of Evolutionary History

Twitter: @PCKjaergaard

Natural History Museum of Denmark
University of Copenhagen
Gothersgade 130
1123 København K
Denmark

kjaergaard@snm.ku.dk
statensnaturhistoriskemuseum.dk

Fra: Malene Birkebæk DR Kultur, Børn og Unge <MBIM@dr.dk>

Sendt: 1. juni 2022 09:07

Til: Peter C. Kjærgaard <kjaergaard@snm.ku.dk>

Cc: Rikke Sanderhoff Mørch <rsm@snm.ku.dk>; Jesper Termansen Lytternes og Seernes redaktør <JETE@dr.dk>; Isrred [FÆLLESPOSTKASSE] <Isrred@dr.dk>; Journalen [FÆLLESPOSTKASSE] <journalen@dr.dk>; Maria Rørbye Rønn Generaldirektøren <MRR@dr.dk>; Marianne Bedsted Bestyrelsen <MBED@dr.dk>

Emne: SV: KLAGE Misbrug af min tillid under medvirken i programmet Ellen Imellem

You don't often get email from mbim@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Some people who received this message don't often get email from mbim@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Kære Peter C. Kjærgaard

Jeg tager naturligvis ansvar for programmerne og følger blot DR's procedure for klagebehandling. Derfor vil jeg nu sætte den i gang, da jeg læser din mail som om, at du ikke har yderligere at tilføje.

Din klage vil blive besvaret af Henrik Bo Nielsen, der er direktør for DR Kultur, Børn og Unge, hvorunder P3 ligger.

Med venlig hilsen

Malene Birkebæk
Chef for Børn, Unge og Nyudvikling, DR Medier

DR
København - DR Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
D +45 3520 4045
M +45 2727 0613
mbim@dr.dk
<http://www.dr.dk>

From: Tenna Darré DR Kultur, Børn og Unge <TEDA@dr.dk>
Subject: Svar på klage vedr. 'Ellen imellem'
Date: 3 June 2022 at 15.26.16 CEST
To: "kjaergaard@snm.ku.dk" <kjaergaard@snm.ku.dk>

You don't often get email from teda@dr.dk. [Learn why this is important](#)

Kære Peter C. Kjærgaard

Tak for din henvendelse vedrørende programserien 'Ellen imellem'.

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg godt forstår, hvis vores procedurer for klagebehandling kan virke omstændelige. Men da vi ofte arbejder med programmer helt op til publiceringsdeadline, kan det skævvride klagebehandlingen, hvis vi behandler klager om noget, der endnu ikke er publiceret.

Udgangspunktet for det program, hvori du deltager, er, at man på de sociale medier, som især unge benytter sig af, bliver mødt af meningsdannere, hvis opfattelser og oplysninger ofte fremstår unuancerede og uimodsagte. Det er dette, vi tager fat på i programmerne, herunder gennem et satirisk element og overraskelser.

Det satiriske element i programserien har været at sætte en person ind som mellemlid for at lade argumenter og svar stå tydeligere frem end den klassiske debatform og på den måde udfordre stemmer med anderledes eller kontroversielle holdninger på en ny måde. Målet har således været at lade et ungt publikum få mulighed for at høre en fagperson sagligt tilbagevise netop de teorier, de unge kan møde på sociale medier, uagtet at de kan være uvidenskabelige eller er associeret med bevægelser, hvis observans ligger langt fra majoritetsopfattelsen i Danmark.

Af den skriftlige aftale, der gik forud for interviewet, fremgik det, at programmet ville tage udgangspunkt i et interview vedrørende bl.a. evolutionsteorien, og at interviewspørgsmålene bl.a. ville blive stillet af en medtilrettelægger. Derudover fremgår det af aftalen, at interviewet og programmet ville indeholde satiriske elementer, og at spørgsmålene ville være overraskende og anderledes.

Jeg mener, at vi i processen har holdt os inden for interviewrammen. Det er i den forbindelse min opfattelse, at videreformidlingen af en på interviewtidspunktet ukendt meningsdanners spørgsmål ligger indenfor rammerne af aftalen. Samtidig skal det pointeres, at spørgsmålene var planlagte, at Ellen kendte dem og at de havde været en del af en forudgående redaktionel proces.

Jeg forstår godt, at det satiriske element i formatet virker overraskende, og jeg er klar over, at programmet går til grænsen og skaber debat. Det mener jeg dog også ligger indenfor de vide rammer, der gælder for satire. Hvis satiren skal have værdi og kunne tilføje noget til den demokratiske samtale, så skal der være rum til en vis grad af overraskelse, og det element ønskede vi først at formidle, efter at alle optagelser til programmerne var gennemført.

Jeg vil gerne medgive, at det her ville have været hensigtsmæssigt, hvis der ikke var gået så lang tid mellem selve interviewet og afsløringen af det satiriske element, og samtidig længere tid mellem afsløringen af tvistet og den efterfølgende publicering, og det er naturligvis en refleksion, vi gør os i forhold til fremtidige produktioner. Vi ønsker på ingen måde, at forskere eller andre ikke har lyst til at deltage i programmer på P3 eller det øvrige DR.

Du henviser i din klage til en række afsnit i DR's etiske retningslinjer. Jeg har ovenfor redegjort for aftalen for medvirkende og vil her forholde mig til de øvrige bestemmelser, du peger på.

Der gøres i forbindelse med "Ellen imellem" ikke brug af anonyme medvirkende. Alle der optræder i programmet fremstår med navn og ansigt. Der er heller ikke tale om brug af fiktiv identitet i programmet. Ellen giver sig i programmet ikke ud for at være en anden end hun er – en DR-vært. Derfor finder

retningslinjerne for samtykke i forbindelse med brug af skjulte optagelser og fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer heller ikke anvendelse i denne sammenhæng.

Etikkens kapitel 6 om iscenesættelse og rekonstruktion omhandler primært situationer, hvor et program fx som en dramaturgisk effekt eller fortællermæssigt greb gentager en situation eller genskaber et forløb. Når der i den forbindelse tales om medvirkende, så refererer det til dem, der måtte optræde på optagelserne, men som ikke på forhånd er bekendt med emne eller indhold. Retningslinjerne for iscenesættelse finder derfor ikke anvendelse på programmet.

Vi har i forbindelse med programmet lagt vægt på, at interviewdeltagerne er medievante personer, der også deltager i den offentlige debat om de emner, der er omdrejningspunktet for programmet, at emnerne og spørgsmålene ikke er af privat eller personfølsom karakter, og at de kommer loyalt og ordentligt til orde på de spørgsmål, der er medtaget i programmet. Vi mener også, at din faglighed som forsker får lov at stå tydeligt frem.

Afslutningsvist vil jeg sige, at vores programmer altid gerne må starte debat, men jeg er naturligvis ærgerlig over den retning, debatten har taget. Og jeg vil gerne understrege, at der ikke i noget tilfælde har været en intention om at misbruge tilliden eller latterliggøre nogen med "Ellen imellem".

Med venlig hilsen

Henrik Bo Nielsen

— - - - -

Henrik Bo Nielsen
Direktør, DR Kultur, Børn og Unge

DR
København - Dr Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
D +45 3520 4207
M +45 2854 4207
hbni@dr.dk
<http://www.dr.dk>

Hvis du ikke er tilfreds med dette svar, kan du klage til Pressenævnet, forudsat at du har retlig interesse. Din klage skal være modtaget i Pressenævnet senest 12 uger efter modtagelsen af dette svar. Du kan henvende dig til Pressenævnet på denne adresse: Pressenævnet, Landgreven 4, 4. sal, 1301 København K eller på e-mail: sekr@pressenaevnet.dk.

Selvom du ikke har retlig interesse, har du mulighed for at klage til lytternes og seernes redaktør, der er en uafhængig ankeinstans i DR. Du skal være opmærksom på, at en klage til lytternes og seernes redaktør ikke afbryder 12-ugers klagefristen til Pressenævnet. Du kan henvende dig til redaktøren på denne adresse: Lytternes og seernes redaktør Jesper Termansen, DR Byen, Emil Holms Kanal 20, 0999 København C eller på e-mail: jete@dr.dk.

Lytternes og seernes redaktør følger 12-ugersfristen for indgivelse af klager i sin ankesagsbehandling, men kan beskæftige sig med sager af principiel karakter efter klagefristens udløb i fx klummer og artikler.

Bilag 4: DM's klage til DR's generaldirektør og svar fra DR's kulturchef

Fra: Camilla Gregersen
Sendt: 23. maj 2022 12:21
Til: mrr@dr.dk; mbed@dr.dk
Emne: Klage over Program "Ellen imellem"

Kære Maria Rørbye Rønn og Marianne Bedsted.

Jeg sender jer herved en klage over programmet Ellen imellem.

Vi er stærkt bekymrede over, at sagen skader udbredelse af viden samt skader forholdet mellem medier og forskere/eksperter.

Vi er i gang med at sende sagen til Pressenævnet. Men vi håber på, at I tager sagen alvorligt inden da. Vi er i DM stolte forsvarere af public service, men der er gået noget helt galt med denne produktion, som ikke højner vidensniveauet i samfundet – tværtimod.

Venlig hilsen

Camilla Gregersen
Formand i DM
Mobil +45 27 12 92 33
Twitter: @DMCamilla

Til
Bestyrelsesformand Marianne Bedsted
Generaldirektør Maria Rørbye Rønn
Frederiksberg, 23. maj 2022

Klage over behandling af interviewpersoner i programmet "Ellen Imellem"

I fagforeningen DM repræsenterer vi bl.a. privatansatte eksperter og forskere ved både universiteter og andre forskningsinstitutioner. Herunder medlemmer, der i DR Ung-programmet 'Ellen Imellem' føler sig misbrugt og ført bag lyset af DR, fordi de velvilligt har stillet deres viden til rådighed. De blev inviteret ind i programmet i den tro, at de skulle interviewes af en objektiv DR-journalist med hensigt om at formidle viden eks. om evolutionsteori - men i virkeligheden blev de interviewet af personer med anti-videnskabelige synspunkter om andre emner såsom kreationisme, uden at det var oplyst først.

På vegne af vores medlemmer finder vi det ganske enkelt helt uacceptabelt. Ikke bare for den enkelte medvirkende af 'Ellen Imellem' men også for vores videnssamfund som helhed. Programmerne er med til at undergrave forskningens troværdighed, når forskere og videnspersoner fremstilles som nogen, der 'bare' har en anden verdensopfattelse - altså nogle andre holdninger end eks. en person, der tror, at jorden er flad.

Man kan ikke sidestille holdninger med viden. Videnskab bygger på forskning - men holdning bygger ikke nødvendigvis på forskning.

Vi lever i en tid, hvor vi bliver bombarderet af nyheder, holdninger og synsninger døgnet rundt. Derfor stiller det ekstra store krav til medievirksomheder, at de skal være dem, der skiller skidt fra kanel og fup

fra fakta. Når DR fejler så eklatant, som I har gjort nu, er jeg bange for, at det skader det videnssamfund, vi skal værne om.

Det største svigt handler om, at de medvirkende er blevet ført bag lyset

Vores medlemmer stiller op på alle tider af døgnet i medierne for at formidle deres viden. Nogle stiller også gerne op sammen med konspirationsteoretikere, mens andre fravælger det for ikke at legitimere disse personers synspunkter.

Sagen handler ikke om, at nogle holdninger ikke må få TV-tid. Det handler om, at jeres programvært har løjet gentagne gange undervejs overfor vores medlemmer, når de har spurgt til, hvad programmet handlede om, og hvad meningen var med de besynderlige spørgsmål. Det er uholdbart, at sandheden om programmets set-up forholdes for de medvirkende i flere måneder, og at det først er ganske kort tid inden udgivelsen, at den sande præmis for programmet afsløres.

Derfor er vi som deres fagforening gået ind i sagen. Vi er bekendt med, at DR har modtaget klager over programmet fra de medvirkende, som er organiseret her hos os. Vi appellerer til, at I lytter til klagerne og lægger programmerne ned. Sker det ikke, tager vi sagen videre til Pressenævnet.

Vi mener, at DR med udsendelserne har overtrådt egne etiske retningslinjer om vilkårene for satireprogrammer. Her står bl.a.: "Vær opmærksom på, at der er videre rammer for satire og underholdningsprogrammer, når det gælder skjulte optagelser og fiktiv identitet. I disse genrer stilles ikke krav om væsentlig samfundsmæssig interesse. Både brug af skjulte optagelser og af fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer kræver skriftlig direktørgodkendelse inden optagelse. Desuden kræves altid de medvirkendes samtykke før offentliggørelse. Det gælder, selv om de medvirkende sløres og anonymiseres. DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne. DR respekterer også et eventuelt ønske om, at råmateriale destrueres."

Her gør DR det modsatte. I respekterer ikke deres ønsker. Vi anerkender fuldt ud brugen af satire som et greb for at formidle tunge emner som forskning. Men det skal foregå på ordentlige præmisser, hvor DR som minimum overholder eget etisk regelsæt og med respekt for de medvirkende.

Det bør også give anledning til refleksion hos DR's øverste ledelse, når kolleger fra andre medier går skarpt i rette med udsendelsen og redaktørens forsvar, jf. Presseløgen på TV 2 søndag den 22. maj 2022.

DR laver tillidsbrud

Herudover bør I også tænke på det tillidsbrud, der er opstået her. DR skal som public-service virksomhed formidle viden og forskning til danskerne. I den sammenhæng vil det være skadeligt for alle, hvis færre eksperter og forskere vil videreformidle forskningen, fordi forskerne ikke længere har tillid til DR's håndtering af egne etiske retningslinjer, og derfor ikke længere ønsker at stille op til interview.

Jeg vil derfor på det kraftigste opfordre DR til at få rettet op på tingene i denne sag. De medvirkende forskere og eksperter, som er medlemmer af DM, har klart og med det samme markeret på skrift til DR, at de ikke har givet samtykke til det interview, de blev udsat for, og de har klart ytret ønske om at programmerne og alt råmateriale slettes. Det bør derfor ske hurtigst muligt. I direkte forlængelse heraf bør de få en uforbeholden undskyldning for den krænkende behandling, de har været udsat for. Det vil være udtryk for ordentlighed og en simpel konsekvens af at overholde jeres egne etiske retningslinjer.

Jeg ser frem til at høre fra jer.

Venlig hilsen
Camilla Gregersen
Formand for den akademiske fagforening DM

Vi har ikke modtaget noget svar fra generaldirektør eller bestyrelsesformand. I stedet modtog vi dette svar den 3/6 2022:

Fra: Tenna Darré DR Kultur, Børn og Unge <TEDA@dr.dk>

Sendt: 3. juni 2022 15:26

Til: Camilla Gregersen <cg@dm.dk>

Emne: Svar på klage vedr. 'Ellen imellem'

Kære Camilla Gregersen

Tak for din henvendelse vedr. programserien "Ellen imellem".

Indledningsvis vil jeg sige, at vores programmer altid gerne må være til og starte debat, men jeg er naturligvis ærgerlig over den retning, debatten har taget. Det har ikke på noget tidspunkt været vores intention at ligestille holdninger med viden eller undergrave forskningens troværdighed, og det mener jeg heller ikke på nogen måde, programmerne gør i den form, de er udsendt. Det er også mit indtryk fra de reaktioner, vi har fået fra både unge og andre, der har set programmerne.

Udgangspunktet for de programmer, hvor dine medlemmer deltager, er, at der på de sociale medier, som de unge benytter sig af, florerer mange meningsdannere, hvis opfattelser og oplysninger ofte fremstår konspiratoriske og uimodsagte, fx i forhold til fladjords-konspirationsteorien. Det er dette, vi på en underholdende og satirisk måde har ønsket at tage fat på i programmerne.

Vores greb har været at sætte en person ind som mellemlid i diskussionen for at lade argumenter og svar stå tydeligere frem end den klassiske debatform. På den måde kan vi lade stemmer, der fx opererer uimodsagt på sociale medier, komme til orde, men samtidig sikre, at deres opfattelser og udtalelser faktisk nuanceres og udfordres af konkret faglighed. Dette mener vi ikke sidestiller holdninger og viden, men giver et ungt publikum mulighed for at høre fagpersoner sagligt udfordre holdninger, de unge i forvejen møder på sociale medier. Derfor er vi helt enige med jer i, at viden *ikke* er synspunkter.

I aftalerne forud for programmerne fremgik det, at programmerne ville tage udgangspunkt i et interview vedrørende emnerne hhv. "flat earth-konspirationsteorien" og "bl.a. evolutionsteorien", og at interviewspørgsmålene bl.a. ville blive stillet af en medtilrettelægger. Derudover fremgår det af aftalen, at interviewet og programmet ville indeholde satiriske elementer, og at spørgsmålene ville være overraskende.

Jeg mener, at vi i processen har holdt os inden for interviewrammen og samtidig har gjort opmærksom på, at interviewet vil benytte sig af satiriske greb. Det er i den forbindelse min opfattelse, at videreformidlingen af en på interviewtidspunktet ukendt meningsdanners spørgsmål ligger inden for rammerne af aftalen. Samtidig skal det pointeres, at spørgsmålene var planlagte, at værten kendte dem og at de havde været en del af en redaktionel proces.

Jeg forstår godt, at det satiriske greb i formatet virker overraskende, og jeg er klar over, at programmet går til grænsen og skaber debat. Det mener jeg dog også ligger inden for de vide rammer, der gælder for satire, som også har til formål at forarge, forstørre og overraske. Hvis satiren skal have værdi og kunne tilføje noget til den demokratiske samtale, så skal der også være rum til en vis grad af overraskelse. Grebet med at sætte Ellen imellem den hemmelige meningsdanner og den, der bliver interviewet, er programmets satiriske tvist, så det ønskede vi ikke at afsløre, før alle programmer var optaget. Når det er sagt, skal jeg gerne medgive, at det ville have været hensigtsmæssigt, hvis der var gået kortere tid mellem selve interviewet og afsløringen af setuppet, så der også havde været mere tid mellem afsløringen af tvistet og den efterfølgende publicering.

Du henviser i klagen til DR's etiske retningslinjer vedr. brug af skjult kamera og fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer. I "Ellen imellem" er der hverken tale om skjulte optagelser eller brug af fiktiv identitet, og det er derfor ikke nødvendigt med skriftlig direktørgodkendelse inden optagelserne eller medvirkende samtykke forud for publicering.

Vi har i forbindelse med programmet også lagt vægt på, at interviewdeltagerne er medievante personer, der deltager i den offentlige debat om netop de emner, der er omdrejningspunktet for programmet, at emnerne og spørgsmålene ikke er af privat eller personfølsom karakter, og at de kommer loyalt og ordentligt til orde på de spørgsmål, der er medtaget i programmet. I begge de tilfælde, der tales om her, mener vi, at det er tilfældet, og forskernes faglighed står tydeligt frem.

Det er min vurdering, at begge forskere meget dygtigt og troværdigt får mulighed for at anvende deres faglighed klart og tydeligt. Der er netop ikke tale om, at de hænges til tørre.

Du efterlyser i forlængelse heraf refleksion hos DR bl.a. over den kritik, der blev fremsat i Presselogen den 22. maj. Den debat, programmerne har afstedkommet og den kritik, der er rejst, gør stort indtryk og har givet anledning til ikke alene refleksion, men også nogle meget konkrete drøftelser i forbindelse de redaktionelle processer.

Jeg vil dog gerne understrege, at der ikke i noget tilfælde har været en intention om føre nogen bag lyset med "Ellen imellem" jf. ovenstående beskrevne formål med og procedure for skabelsen af programmer. Derudover mener jeg ikke, at ét program med satiriske elementer kan stå som værende repræsentativt for alle de mange programmer og formater fra DR, der har direkte som formål at formidle viden. Sidste år publicerede vi mere end 70.000 minutter i kategorien 'viden/teknik, jeg mener ikke, at DR og forskerne har et generelt problem.

Med venlig hilsen
Henrik Bo Nielsen

Henrik Bo Nielsen
Direktør, DR Kultur, Børn og Unge

DR
København - Dr Byen
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
D +45 3520 4207
M +45 2854 4207
hbni@dr.dk
<http://www.dr.dk>

Hvis du ikke er tilfreds med dette svar, kan du klage til Pressenævnet, forudsat at du har retlig interesse. Din klage skal være modtaget i Pressenævnet senest 12 uger efter modtagelsen af dette svar. Du kan henvende dig til Pressenævnet på denne adresse: Pressenævnet, Landgreven 4, 4. sal, 1301 København K eller på e-mail: sekr@pressenaevnet.dk.

Selvom du ikke har retlig interesse, har du mulighed for at klage til lytternes og seernes redaktør, der er en uafhængig ankeinstans i DR. Du skal være opmærksom på, at en klage til lytternes og seernes redaktør ikke afbryder 12-ugers klagefristen til Pressenævnet. Du kan henvende dig til redaktøren på denne adresse: Lytternes og seernes redaktør Jesper Termansen, DR Byen, Emil Holms Kanal 20, 0999 København C eller på e-mail: jete@dr.dk.

Lytternes og seernes redaktør følger 12-ugersfristen for indgivelse af klager i sin ankesagsbehandling, men kan beskæftige sig med sager af principiel karakter efter klagefristens udløb i fx klummer og artikler.

DR'S ETIK

INDHOLD

INDHOLD	2
FORORD.....	8
DR'S VÆRDIER	8
INTRODUKTION TIL DR'S ETIK	10
KAPITEL 1 – FAIRNESS OG FORELÆGGELSE.....	11
FORELÆGGELSE.....	11
INTERVIEWS	12
REDIGERING	12
GENNEMSYN INDEN UDSENDELSE.....	13
KAPITEL 2 – STÆRKE OG KONTROVERSIELLE BILLEDER OG EMNER	14
SEX/PORNO	15
KAPITEL 3 – AFTALER MED MEDVIRKENDE.....	17
FØLSOMME EMNER	18
KLAUSULERING AF ARKIVMATERIALE	18
REDIGERINGSRET	19
OFFENTLIGGØRELSE I PRESSEN.....	19
BÅNDOPTAGELSER AF INTERVIEWS.....	19
ANONYME MEDVIRKENDE	20
MEDVIRKENDE UNDER 18 ÅR	20
BESKYTTELSE AF BØRN.....	21
DR-ANSATTE SOM MEDVIRKENDE.....	21
KAPITEL 4 – KILDER	23
UNDERSØGELSER OG RAPPORTER.....	23
EKSPERTER	23
ANDRE MEDIER	23
PRESSETALSMÆND	24
CITATER.....	24
BETALING AF KILDER	25

BESKYTTELSE AF KILDER	25
KAPITEL 5 – PRIVATLIVETS FRED OG ÆRESKRÆNKELSER	27
PRIVATE FORHOLD	27
PRIVAT ELLER FRIT TILGÆNGELIGT OMRÅDE	27
HVOR MÅ DU OPTAGE?	27
BREVHEMMELEIGHEDEN	28
INTERVIEW UDEN FORUDGÅENDE AFTALE	28
ÆREKRÆNKELSER OG INJURIER	29
KAPITEL 6 – ISCENESÆTTELSE OG REKONSTRUKTION	31
PROGRAM SKAL INDEHOLDE EN LÆSEVEJLEDNING	31
KLAR KONTRAKT MED DE MEDVIRKENDE	31
BAGATELGRÆNSE	32
REKONSTRUKTION	32
INTERNE OG EKSTERNE PRODUKTIONER	33
DR-MEDARBEJDERE I DRAMAPRODUKTIONER	33
DRAMATISERING I FAKTAPRODUKTIONER	33
KAPITEL 7 – RETSREPORTAGE	34
OMTALE AF EN RETSSAG	34
IDENTIFIKATION VED FORBRYDELSER	35
TRANSMISSION FRA RETSSALEN	35
KAPITEL 8 – SKJULTE OPTAGELSER OG FIKTIV IDENTITET	36
OPTAGELSE	36
OFFENTLIGGØRELSE	36
ANONYMISERING	36
OVERVÅGNING	37
FIKTIV IDENTITET/AGENT PROVOCATEUR	37
UNDERHOLDNINGSPROGRAMMER OG SATIRE	38
STRAFBARE ELLER RETSSTRIDIGEHANDLINGER ELLER MEDVIRKEN HERTIL	38
AFHØRING – FORKLARING TIL POLITIET	39
KAPITEL 9 – MINORITETER	40
KAPITEL 10 – BØRN OG UNGE	41

BØRN SOM SEERE, LYTTERE OG BRUGERE.....	41
BØRN SOM MEDVIRKENDE.....	41
ALKOHOL, TOBAK OG STOFFER I BØRNEPROGRAMMER.....	42
BØRNEATTESTER.....	42
OVERGREB PÅ BØRN.....	42
SÆRLIGE FORHOLD VEDRØRENDE NYE MEDIER.....	43
OMKOSTNINGER FOR BRUGERNE.....	43
KAPITEL 11 – MATERIALE FRA MEDIEARKIVET	44
GENUDSENDELSE	45
ÆNDRINGER I TIDLIGERE SENDTE PROGRAMMER	45
FORHOLDET TIL DE MEDVIRKENDE.....	46
UDLEVERING AF MATERIALE.....	46
IKKE UDSENDT MATERIALE.....	47
KAPITEL 12 – HÅNDTERING AF FØLSOMT STOF.....	48
INDELING I RØDT OG GRØNT STOF	48
GRØNT STOF	48
RØDT STOF	48
HÅNDTERING AF RØDT STOF	49
KAPITEL 13 – SPROG I DR	50
TROVÆRDIGHED OG SPROGLIG INKLUSION	50
KLARHED OG FORSTÅELIGHED.....	50
AFSPEJLING OG MANGFOLDIGHED.....	51
FÆLLES SPROGPRAKSIS	51
KAPITEL 14 – SATIRE.....	52
KAPITEL 15 – INTERAKTIVE MEDIER.....	53
SOCIALE MEDIER	53
BRUGERSKABT INDHOLD	54
DR'S RETTIGHEDER TIL BRUGERSKABT INDHOLD	54
ANVENDELSE AF BRUGERINDHOLD FRA SOCIALE MEDIER.....	55
INDHOLD SOM DR AFVISER.....	55
BRUGERSKABT INDHOLD – PUBLICERING OG MODERATION.....	56

NÅR BRUGEREN SELV PUBLICERER INDHOLD	56
MODERATION OG MODERATORROLLEN	56
BRUGEROPLYSNINGER – OPSAMLING OG HÅNDTERING	56
EKSTERNE LINKS	57
LINKS TIL WEBSITES MED KONTROVERSIELT INDHOLD	57
LINKS TIL SPONSORER OG KOMMERCIELLE SITES.....	58
KAPITEL 16 – INDSAMLINGER	59
OMTALE OG SKILTNING	59
EKSTRAORDINÆRE LANDSINDSAMLINGER	59
LINKS TIL INDSAMLINGER	59
DR INDSAMLINGSSHOWS	60
PROGRAMMER/ARRANGEMENTER	60
KAPITEL 17 – KONKURRENCER, QUIZ OG SPIL	61
PRÆMIER.....	61
SPONSORERING AF PRÆMIER.....	62
BESKATNING AF PRÆMIER.....	62
OVERTAKSERING	62
DELTAGERE.....	62
SIKKERHED	63
KAPITEL 18 – VALG OG FOLKEAFSTEMNINGER.....	64
OPSTILLING TIL VALG	64
KAPITEL 19 – HABILITET	65
RADIOLOVEN OM HABILITET	65
FORVALTNINGSLOVEN OM HABILITET.....	65
PERSONLIGE ELLER ØKONOMISKE INTERESSER.....	65
YTRINGER SOM DR-ANSAT.....	66
YTRINGSFRIHED SOM PRIVATPERSON	66
OPSTILLING TIL VALG	67
AMBASSADØRVIRKSOMHED.....	67
DR-MEDARBEJDERES PRIVATE PROFILER PÅ DE SOCIALE MEDIER.....	67
JOURNALISTISKE OG PROGRAMVENDTE MEDARBEJDERE	68

CENTRALT PLACEREDE MEDARBEJDERE	68
IKKE TILLADT	69
BIJOB	69
FASTANSATTE OG TIDSBEGRÆNSEDE ANSATTE	69
FORHÅNDSGODKENDELSE	70
KRITERIER FOR TILLADELSE	70
DR-ANSATTE OG KOMMERCIELLE AKTIVITETER	70
FØLGENDE HOVEDPRINCIPPER GÆLDER:	71
OFFENTLIGGØRELSE AF BIJOBS.....	71
MEDIETRÆNING.....	72
MEDVIRKEN I ANDRE MEDIER.....	72
ANDRE YDELSER	72
GODKENDELSE AF OMTALE.....	72
GAVER	72
AFVISNING OG RETURNERING AF GAVER.....	73
GAVER UAFHÆNGIGT AF DR	73
KAPITEL 20 – DR'S LOGO OG VAREMÆRKER.....	74
DR'S KONCERNLOGO.....	74
ANDRE DR-LOGOER.....	74
OMTALE AF DR SOM KUNDE.....	74
BRUG AF DR-KONCEPTER EKSTERNT	75
BYGNINGER, EFFEKTER OG KULISSER	75
KAPITEL 21 – SKJULT REKLAME	76
LÆS MERE.....	76
KAPITEL 22 – SPONSORERING	77
DEFINITION AF SPONSORERING.....	77
SÆRLIGE FORMER FOR SPONSORATER.....	79
LOCATIONS.....	79
GRATIS PROGRAMMER	79
ANMELDEREKSEMPLARER	80
MEDVIRKENDE	80

SPONSOREREDE PRÆMIER.....	80
KOMBINATION AF PENGE- OG PRODUKTSPONSORERING ER IKKE TILLADT	81
HVEM KAN/KAN IKKE VÆRE SPONSOR?	81
HVILKE FORMER FOR SPONSORATER ER TILLADT?.....	81
PROGRAMMER DER <i>IKKE</i> KAN SPONSORERES.....	82
EKSTERNE PROGRAMMER	83
REDAKTIONEL UAFHÆNGIGHED OG SAMARBEJDET MED SPONSOR (EVENTS OG SIDEEVENTS).....	83
KREDITERING AF SPONSOR.....	84
EKSPONERING AF SPONSOR I PROGRAMMET	84
DR'S ENSEMBLER OG KONCERTSALEN.....	85
PRODUKTPLACERING	85
SKATTEREGLER FOR SPONSORATER, HVOR DR GIVER SPONSOR MODYDELSER.....	86
KAPITEL 23 – RETTELSE OG BERIGTIGELSE	87
KOMMANDOVEJE.....	87
GENMÆLE	87
RETTELSE.....	88
Tv og radio – flow.....	88
Tv og radio – on demand	88
Web.....	89
Sociale medier – deling af DR-indhold.....	89
Sociale medier – nyt DR-indhold.....	89
Andre medier	89
AFINDEXERING, ANONYMISERING OG SLETNING.....	90
ANSVAR- OG ARBEJDSFORDELING	90
KAPITEL 24 – HENVENDELSER OG KLAGE	92
SVAR PÅ HENVENDELSER.....	92
BEHANDLING AF KLAGE	92
KLAGEVEJLEDNING VED AFVISNING	93
AKTINDSIGT.....	94

FORORD

DR'S VÆRDIER

DR's Etik er baseret på DR's værdier troværdighed, uafhængighed, alsidighed, mangfoldighed, kvalitet, kreativitet, åbenhed og ansvarlighed. DR's medarbejdere skal altid først og fremmest lade sig styre af disse værdier.

TROVÆRDIGHED: Vi lægger afgørende vægt på grundig research, hæderlighed og ordentlighed i programarbejdet. Vi taler ikke mod bedre vidende og har ikke skjulte dagsordner.

UAFHÆNGIGHED: Vi tager aldrig hensyn til eller lader os styre af økonomiske eller politiske særinteresser. Der må ikke kunne rejses berettiget tvivl om DR, produktionernes eller medarbejdernes integritet.

ALSIDIGHED: Vi er fair over for alle parter, holdninger og synspunkter gennem en upartisk og kritisk journalistik. Vi favoriserer ikke bestemte samarbejdspartnere eller interesser.

MANGFOLDIGHED: Vores programvirksomhed henvender sig både til de mange og de få gennem en mangfoldighed i emner og synsvinkler. Vi understøtter pluralisme og sammenhængskraft i samfundet, og vi har tilbud til grupper med særlige behov og interesser.

KVALITET: Vi har i vores programvirksomhed ambition om at højne det kvalitetsmæssige, underholdningsmæssige, etiske og kreative niveau på det danske mediemarked. Vi træffer modige valg.

KREATIVITET: Vi er en drivkraft for innovation og nytænkning på mediemarkedet – gerne i samarbejde med andre. Vi udvikler nye talenter og skaber muligheder for også fremover at kunne stille vores indhold til rådighed i relevante medier og på relevante platforme.

ÅBENHED: Vi inviterer til samarbejde og bestræber os på at være åbne, imødekommende og dialog søgende over for borgere og interessenter. Vi vedkender os vores fejl, lærer af dem og retter, når vi begår fejl.

ANSVARLIGHED: Vi driver DR til gavn for licensbetalerne, dvs. økonomisk effektivt, med en høj grad af gennemsigtighed og ud fra moderne ledelsesidealer om samarbejde og inddragelse.

DR's Etik gælder for DR's programmer, for DR's medarbejdere og i øvrigt hvor DR har afgørende indflydelse på de redaktionelle valg.

Det er afgørende for DR at overholde de "*Vejledende regler for god presseskik*" (<http://www.pressenaevnet.dk/god-presseskik/>). DR's Etik skal ses som en udbygning af reglerne for god presseskik. Dels er den mere udbygget og giver flere praktisk råd. Dels stiller den på en række områder mere vidtgående etiske krav.

DR's Etik giver også praktiske anvisninger på, hvilke lovbestemmelser, der kræver særlig opmærksomhed.

DR's Etik er et offentligt papir - som frit kan hentes på www.dr.dk/etik. DR's Etik opdateres løbende.

INTRODUKTION TIL DR'S ETIK

DR's etiske retningslinjer er ikke en facitliste, men derimod en ramme for det journalistiske arbejde i DR. Derfor er dialogen omkring etikken et vigtigt element i de redaktionelle processer. DR's organisatoriske opbygning – herunder procedurer for bestilling, udvikling og publicering af indhold, understøtter dialogen, og er med til at sikre fokus på etikken.

DR Medier har det strategiske ansvar for DR's programflader, ansvaret for at bestille programmer hos de programproducerende afdelinger internt i DR samt det endelige publiceringsansvar i forhold til de eksterne producenter. I forbindelse med en bestilling fastlægges genre, pris og succeskriterier for de enkelte produktioner. Samtidig bliver der udstukket rammer og overordnet præmis for produktionernes indhold. Ansvar for det redaktionelle arbejde og indhold er placeret hos den relevante chef i DR's producerende afdelinger.

Produktion af al redaktionelt indhold foregår indenfor rammerne af en redaktionel proces, der udover journalister og tilrettelæggere involverer redaktører eller redaktionschefer, der i alle husets processer er ansvarlige for såvel rammerne for den redaktionelle proces som for kvalitetssikring af det redaktionelle indhold. Redaktionschefen har et særligt ansvar for at sikre, at DR's etiske retningslinjer overholdes.

I forbindelse med produktioner, hvor emnet, indholdet eller formen er særlig markant eller af debatskabende eller kontroversiel karakter vil DR's juridiske afdeling og/eller DR's etikafdeling ofte blive inddraget for at rådgive om eventuelle juridiske og/eller etiske problemstillinger.

DR's programproduktion involverer således altid flere afdelinger og enkeltpersoner – herunder redaktører, redaktionschefer, og i særlige tilfælde jurister, etikansvarlige og eventuelt direktøren for det pågældende område. De enkelte journalister og programproducerende medarbejdere arbejder inden for rammer, som er udstukket af DR's ledelse i de enkelte områder. Godkendelse af indhold og beslutninger om publicering ligger altid hos redaktører og chefer i de programproducerende afdelinger og i sidste ende hos DR Medier, og ikke hos den enkelte journalist.

KAPITEL 1 – FAIRNESS OG FORELÆGGELSE

Alle der medvirker eller omtales skal behandles fair og ansvarligt. Det gælder uanset, om der er tale om personer, virksomheder, organisationer, foreninger eller lignende.

DR refererer loyalt alle relevante parter synspunkter. Der må ikke udelades argumenter og oplysninger af betydning.

Tekst, lyd, video, grafik, tid eller sted må ikke ændres, så der fremkommer andre meninger end dem, som de medvirkende har givet udtryk for.

Når DR bringer oplysninger fra et andet medie, skal DR være opmærksom på, at de etiske retningslinjer er overholdt. Det drejer sig særligt om forpligtelsen til at:

- nævne kilden
- forelægge skadelige, krænkende eller agtelsesforringende oplysninger for den omtalte part for at få en udtalelse.

Selv om en oplysning isoleret set er korrekt, er det den enkelte tilrettelæggeres ansvar at sikre, at oplysningen viderebringes i en sammenhæng, der giver et fair billede.

DR vurderer altid konsekvenserne for de medvirkende i de programmer, artikler o.l., der publiceres. Dette gælder især, når de medvirkende ikke er medievante, og måske derfor ikke kan overskue konsekvenserne af deres medvirken. Det er den programansvarlige chef, ved eksterne produktioner den ansvarlige redaktør i DR Medier, der har ansvaret for at sikre, at det sker.

FORELÆGGELSE

Forelæggelse handler grundlæggende om, at en part, der udsættes for kritik, skal høres.

Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende, skal efterprøves i særlig grad. Det gøres ved, så langt som det er muligt at kontrollere om oplysningerne er korrekte, samt at forelægge dem for den pågældende part. Forsøget på forelæggelse skal ske i rimelig tid før offentliggørelsen. Forsøget på forelæggelse skal ske selvom personen eller virksomheden tidligere har afvist at medvirke.

Forelæggelsen skal indeholde relevant information om den sammenhæng oplysningerne indgår i, og den kritiserede part skal vide, at oplysningerne vil blive bragt, uanset om vedkommende vælger at medvirke.

DR kan bringe indslag, hvor det ikke har været muligt at forelægge kritikken for den angrebne part. Det kan fx være:

- udtalelser i den politiske eller samfundsmæssige debat
- udtalelser, hvor en omtalt part eller virksomhed forsøger at hindre udsendelse ved ikke at ville medvirke.

Svaret fra den angrebne part skal som hovedregel bringes i samme program. Hvis det ikke er muligt, bør det fremgå, hvornår den angrebne part vil komme til orde, fx næste radioavis. Det afgørende er, at der ikke går for lang tid fra et indslag, til et eventuelt svar fra den angrebne part bringes.

Vær opmærksom på, at der ikke kan forelægges for børn og unge under 18 år uden den eller de, der har forældremyndigheden er informeret og har samtykket.

INTERVIEWS

En person som stiller op til et interview, har krav på at få at oplyst:

- emnet for interviewet,
- omfanget af interviewet og
- i hvilke sammenhænge interviewet bringes.

Det færdige interview skal redigeres fair og relevante svar skal medtages.

Især når det gælder kritiske og konfronterende live-interviews skal der afsættes passende tid. Den interviewede skal være bekendt med den forventede længde af interviewet.

REDIGERING

DR værner om sin uafhængighed og har den fulde redigeringsret til sine programmer.

DR skriver derfor som hovedregel ikke under på aftaler, der giver myndigheder godkendelsesret inden udsendelse. Dette gælder både interne og eksterne produktioner. Eventuelle undtagelser herfra kræver skriftlig direktørgodkendelse fra den relevante direktør.

DR imødekommer heller ikke krav fra medvirkende om, at et interview skal sendes uredigeret, eller at den interviewede skal kende alle spørgsmål på forhånd.

Der er undtagelser, hvor DR kan indgå en kontrakt, som giver en part mulighed for at gøre indsigelser mod redigeringen. Det kræver, at historien:

- er væsentlig,
- har høj almen interesse,
- kun kan bringes, hvis DR indgår en sådan kontrakt eller
- omhandler svage medvirkende og/eller meget følsomme emne.

Indsigelsesretten gælder alene faktuelle oplysninger i produktionen. Den gælder ikke redaktionelle beslutninger om fremstillingen af historien.

Hvis der indgås en sådan kontrakt, skal den offentliggøres. Det skal ske ved at omtale den i udsendelsen og offentliggøre væsentlige dele af den på fx dr.dk.

Kontrakten kan ved interne produktioner indgås af en redaktionschef og ved eksterne produktioner af en redaktør i DR Medier. Den skal på forhånd godkendes skriftligt af direktøren for den pågældende produktion.

Når der er indgået en kontrakt, har redaktionschefen et særligt ansvar for, at produktionen giver et retvisende billede af virkeligheden. En parts mulighed for at gøre indsigelser af faktisk karakter må ikke fordreje virkeligheden.

Hvis der kan rejses berettiget tvivl om dette, skal produktionen stoppe. Samtidig skal det sikres, at den ikke udsendes. Det er redaktionschefens pligt i samråd med direktøren og DR Medier at sørge for det.

GENNEMSYN INDEN UDSENDELSE

Når produktioner går tæt på menneskers liv, skal de pågældende have mulighed for at se den færdige produktion inden udsendelse. Det bør i den forbindelse understreges for de medvirkende, at DR har den fulde redigeringsret.

KAPITEL 2 – STÆRKE OG KONTROVERSIELLE BILLEDER OG EMNER

DR skildrer virkeligheden, også når den er voldsom. DR skal tage et særligt hensyn til ofre, vidner og pårørende ved ulykker, forbrydelser og lignende. Samtidig skal der vises hensyn til seere, lyttere og brugere, og der skal derfor altid advares mod stærke og kontroversielle billeder og emner.

Som hovedregel gælder, at voldsomme billeder i nyheder og i faktaproduktioner, som fx reportager og dokumentarer, skal:

- tjene et redaktionelt formål,
- afdække forhold af væsentlig offentlig interesse og
- bidrage væsentligt til den historie, der formidles.

Samtidig må sådanne billeder kun bruges til at skildre konkrete begivenheder. Der skal udvises meget stor agtpågivenhed, hvis de anvendes som mere generelle dækbilleder.

Billeder af omkomne, hvis identitet kan genkendes af pårørende eller på grund af hændelsen, må kun undtagelsesvis vises. En forudsætning for at vise et billede af den karakter vil altid være, at det er væsentligt og tjener almenhedens interesse. Vær særligt opmærksom, hvis billeder bringes kort tid efter en ulykke, er sket, og pårørende ikke er underrettet.

Vær endvidere opmærksom på, at den slags billeder kun må anvendes ved en senere lejlighed, hvis der er væsentlige redaktionelle grunde til det. Billederne skal klausuleres i arkivet. Se afsnit om arkivering.

Vær særligt kritisk, hvis billeder stammer fra amatørfotoografer og brugere, som ikke nødvendigvis har den professionelle fotografs omtanke og empati overfor de implicerede. Vær desuden opmærksom på, at mennesker, der netop har været involveret i eller har overværet en ulykke, kan være særligt påvirkede af oplevelsen.

I dramatik er der mere vide rammer for at vise stærke billeder. Jo længere væk fra virkeligheden – jo videre rammer. DR advarer inden visning, hvis indholdet er uegnet for børn. Ansvar for advarslen ligger ved interne produktioner hos den programansvarlige redaktionschef og ved eksterne produktioner hos DR Medier.

KRIGE OG KONFLIKTER

DR skal være særlig opmærksom på, at krigsførende parter ofte vil forsøge at manipulere offentligheden og styre informationsstrømmen. Derfor er det vigtigt at huske, at mangfoldighed, alsidighed og nuancering af synspunkterne er DR's altafgørende kendemærke.

Tilrettelæggere, journalister og redaktører skal altid:

- udvise stor kildekritik,

- angive kilder,
- formidle baggrund og
- formidle mulige motiver til forskellige oplysninger.

Ved indhentning af oplysninger eller billedmateriale via sociale medier og brugergenereret indhold, skal DR udvise samme grundige kildekritik. Det skal desuden overvejes, om DR sætter brugerne i en farlig situation, hvis de befinder sig i et konfliktfyldt område.

Krig er også voldsomme billeder af død og ødelæggelse. DR skal vise krigen, som den er, men altid advare seerne før voldsomme billeder.

Den ansvarlige redaktionschef skal altid sikre, at voldelige billeder har et redaktionelt formål. Det skal oplyses, hvis en journalist arbejder "embedded", det vil sige tilknyttet en part i krigen. Det skal samtidig oplyses, hvilke omstændigheder, betingelser og begrænsninger der gælder for at rapportere under disse vilkår. Beslutning om at lade en journalist rapportere "embedded" skal overvejes nøje. I beslutningen skal indgå en afvejning af, hvilke andre muligheder der er for at dække konflikten.

Hvis Danmark er part i en konflikt, skal DR i særlig grad være sig sit ansvar som massemedie bevidst. Specielt i forhold til informationer, der angår landets og individers sikkerhed.

SELMORD

DR omtaler som hovedregel ikke selvmord eller selvmordsforsøg. Omtale af selvmord kan risikere at inspirere andre.

Selv mord eller selvmordsforsøg kan kun omtales, når det indgår:

- i en særlig relevant sammenhæng som fx en dokumentarudsendelse om emnet eller
- i nyhedsdækningen af en sag, hvor særlige redaktionelle grunde taler for det.

SEX/PORNO

DR viser som udgangspunkt ikke porno.

Undtaget fra forbuddet er pornografisk indhold, der indgår i en redaktionel sammenhæng. Pornografisk materiale vil altså kunne indgå i fx en dokumentar om porno, hvis det er nødvendigt for programmets informationsværdi.

Undtaget fra forbuddet er også pornografisk indhold, der er en del af et kunstnerisk værk fx Lars von Triers "Idioterne" eller "Antichrist".

Hvis der sendes indhold med pornografisk materiale, skal det som udgangspunkt programsættes tidligst klokken 21.00, og der skal altid advares og begrundes forud for udsendelsen og eventuelt også under

udsendelsen, fx: "*Programmet indeholder eksplicitte erotiske scener som kan være uegnede for mindreårige*". Ansvar for advarsel påhviler den programansvarlige redaktionschef ved interne produktioner og DR Medier ved eksterne produktioner.

Jo "hårdere" karakter materialet har, jo senere bør det programsættes og jo tydeligere skal der gøres opmærksom på indholdet over for seerne. Hvis der er en særlig redaktionel begrundelse for at programsætte det tidligere end klokken 21.00, skal der indhentes tilladelse fra den nærmeste chef.

DR er særlig opmærksom i forhold til omtale af pædofili og bør aldrig vise eksplicitte billeder af overgreb på børn.

Pornografiske billeder af børn må aldrig vises. Enhver anvendelse af billeder af afklædte børn skal overvejes nøje. Den redaktionelle begrundelse skal vejes op mod risikoen for ulovlig spredning af billederne.

KAPITEL 3 – AFTALER MED MEDVIRKENDE

DR lægger vægt på at medvirkende får en klar præmis for deres deltagelse i DR's produktioner. Medvirkende skal have forstået og accepteret forudsætningerne for at deltage.

Ved medvirkende forstås personer, der aktivt deltager i et indslag, program eller en artikel. Tilrettelæggeren skal sikre sig, at den medvirkende har forstået og accepteret:

- emnet for produktionen,
- hvilken sammenhæng de indgår i, herunder hvilke indslag og udsendelser interviewet bliver optaget til samt
- at deres udtalelser kan blive brugt i andre DR-sammenhænge – herunder sociale medier.

Det gælder også, selvom der er tale om en medievant person, der udtaler sig inden for sit fagområde.

Uklare aftaler kan betyde, at DR ikke er i stand til at bruge materialet.

Sørg for at give den medvirkende navn og telefonnummer på den ansvarlige tilrettelægger.

Tilrettelæggeren har også ansvar for klausulering i DR's arkivsystemer, hvis der er aftalt begrænset brug af optagelserne.

Når præmissen er forstået og accepteret, er aftalen juridisk bindende. Hvis aftalen er indgået mundtligt, kan det være en god ide at sende centrale medvirkende en e-mail, der bekræfter de væsentligste dele af aftalen. Det gør sig særligt gældende, hvis der er tale om længerevarende produktioner. Samtykke kan også gives på bånd.

I særlige tilfælde kan tilrettelæggeren beslutte, at den medvirkende ikke får samtlige oplysninger om sammenhængen eller alle detaljer om emnet inden interviewet. Det må dog udelukkende ske, hvis hensyn til afsløring af kritisable forhold af almen interesse taler for det.

Ovenstående retningslinjer gælder ikke for:

- personer, der blot vises i billedet eller i radioproduktion indgår som baggrundslyd
- personer, der skaber eller fremfører kunstneriske værker, til brug for produktionen, fx skuespillere eller musikere.

Aftaler med personer, der skaber eller fremfører kunstneriske værker, som er beskyttet af ophavsretten, skal indgås skriftligt. Aftalen skal opfylde kravene i DR's kontrakt- og rettighedsstrategier.

FØLSOMME EMNER

Hvis der er tale om følsomme emner af privat karakter, skal de medvirkende have grundig information om programmet, og den rolle som de medvirkende har i det færdige produkt. Følsomme emner kan fx være misbrug, psykiske lidelser, groft svigt i familien eller kriminelle forhold.

Den medvirkende skal grundigt informeres om, hvordan den medvirkende fremstilles i programmet, og hvad det vil sige at blive eksponeret i medierne. Disse oplysninger skal sikre, at den medvirkende har fået al relevant information om deltagelsen og dermed mulighed for at træffe en kvalificeret beslutning om sin medvirken.

Ved behandling af følsomme emner skal der indgås en skriftlig medvirkendeaftale som indeholder alle relevante oplysninger om programmet og beskriver den medvirkendes rolle.

Medvirkendeaftalen skal indeholde information om:

- programmets indhold og omfang af medvirken
- at DR har den fulde redigeringsret, herunder også ret til at fravælge den medvirkende i den endelige produktion
- hvorvidt den medvirkende kan tilbagekalde sit samtykke til medvirken og i givet fald, hvor længe
- hvorvidt den medvirkende er berettiget til at se optagelserne igennem inden udsendelse
- DR's rettighedserhvervelse til at udnytte optagelserne, herunder genudsendelser.

Desuden skal det overvejes, hvorvidt den medvirkende kan overskue en evt. kraftig mediebevågenhed, og om der bør tilbydes bistand i form af fx psykolog.

KLAUSULERING AF ARKIVMATERIALE

Hvis det er aftalt med den medvirkende, at optagelserne kun må anvendes i et begrænset omfang, er det tilrettelæggerens ansvar at sikre, at materialet klausuleres i DR's mediearkiv.

I klausuleringen skal det angives tydeligt, at:

- der er tale om et følsomt emne og
- at den ansvarshavende redaktionschef og medvirkende skal kontaktes forud for en genudsendelse. Relevante kontaktoplysninger skal derfor fremgå af arkivet.

Det gælder dog ikke, hvis navn og kontaktoplysninger på de medvirkende ikke kan oplyses af sikkerhedsmæssige årsager.

REDIGERINGSRET

Hvis du indgår en skriftlig kontrakt med en medvirkende, må den ikke indeholde krav om afgivelse af DR's redigeringsret. Med redigeringsret forstås DR's ret til at udvælge og prioritere det optagne materiale.

Jf. kapitel 1, afsnittet om redigering.

OFFENTLIGGØRELSE I PRESSEN

DR's programmer er normalt først offentlige tilgængelige, når de har været sendt. Det gælder uanset om, det er på radio, tv eller web.

For at opnå omtale af et program kan det i enkelte tilfælde vises til pressen, inden det publiceres. Her skal redaktionen vurdere, hvordan omtalen kan påvirke de medvirkende i programmet.

Hvis pressen ser programmet inden udsendelse, bør de medvirkende orienteres.

Ved særligt kritiske eller personfølsomme programmer skal medvirkende tilbydes samme mulighed for gennemsyn som pressen.

BÅNDOPTAGELSER AF INTERVIEWS

Båndoptagelser er et almindeligt journalistisk arbejdsredskab. Hvis du tydeligt har præsenteret dig som DR-journalist over for en medvirkende, der kan betegnes som medievariant, er det ikke nødvendigt særskilt at gøre opmærksom på, at samtalen optages.

Anderledes er det, hvis der er tale om en person, der ikke er medievariant. Hvis DR ønsker mulighed for senere at anvende optagelsen i udsendelsesmæssig sammenhæng, påhviler det i særlig grad journalisten at gøre præmissen klar og præcisere om der er tale om en udtalelse til offentliggørelse eller samtale til research/baggrund.

Hvis der er redaktionelle grunde til ikke at fortælle ikke-medievarante medvirkende, at der optages til udsendelse, håndteres optagelsen efter reglerne for skjult kamera/mikrofon. Se evt. kapitel 8 – Skjulte optagelser og fiktiv identitet.

ANONYME MEDVIRKENDE

DR benytter sig kun undtagelsesvis af anonyme medvirkende.

DR's generaldirektør er ifølge Medieansvarsloven ansvarlig for udtalelser fra en medvirkende, der er lovet og sikret anonymitet. Redaktionen skal være meget opmærksom på, at der kan føres bevis for, at den anonyme medvirkendes udtalelser er korrekte.

Brug af anonyme medvirkende sker kun, når særlige kildehensyn taler for det. Det kan fx være hensyn til den medvirkendes sikkerhed, retsstilling, arbejde eller velfærd.

Når der bruges anonyme kilder, skal redaktionen kende den anonyme persons identitet samt baggrunden for kravet om anonymitet.

Nærmeste chef skal give skriftlig tilladelse til at anonymisere medvirkende.

MEDVIRKENDE UNDER 18 ÅR

Som udgangspunkt kan børn og unge under 18 år ikke give tilsagn om medvirken. Det kan kun den eller de, der har forældremyndigheden. Såfremt der er fælles forældremyndighed, skal begge forældres samtykke indhentes. Tilsagnet skal gives skriftligt.

Hvis optagelserne foregår på en institution eller lignende, skal institutionens samtykke også indhentes.

Børn, der udelukkende befinder sig i baggrunden i fx skolegård eller klasseværelse betragtes ikke som medvirkende. Her kræves derfor ikke forældresamtykke.

Børn og unge under 18 år kan undtagelsesvis selv give samtykke til at medvirke, hvis:

- hensynet til deres ytringsfrihed taler for det eller
- deres alder og karakteren af deres udtalelser ikke taler imod.

Det sker, at emnet vedrører et modsætningsforhold mellem den unge og forældrene. Her skal det nøje overvejes, om hensynet til den unges ytringsfrihed undtagelsesvis kan veje tungest.

Overvej altid, om der er grund til at beskytte barnet eller den unge mod den eksponering, det giver at medvirke. Overvej også, om der er behov for anonymisering.

Ovennævnte retningslinjer gælder også for deltagere i konkurrencer, quiz og spil.

BESKYTTELSE AF BØRN

Skildringen af børns liv og opvækst er en central del af DR's public service-forpligtelse. Det indebærer, at børn medvirker i programmer, der viser svære situationer i deres liv. At undlade børns medvirken generelt eller konsekvent sløre børn i sårbare situationer i tv-programmer kan ikke alene være et svigt i forhold til DR's opgave, men også i forhold til børnenes ytringsfrihed.

Når børn medvirker i tv-programmer, kræver det imidlertid helt særlig opmærksomhed for at undgå negative konsekvenser for børnene – både på kort og på lang sigt.

I bestilling af programmer, der involverer sårbare børn, har redaktøren i DR Medier således et særligt ansvar for vurdering af programmets væsentlighed i forhold til det enkelte barns medvirken. Det betyder, at der er programmer, vi undlader at lave på TV, fordi omkostningerne vurderes at være for store for barnet. Redaktøren i DR Medier har ligeledes ansvar for, at programmerne produceres af redaktioner/produktionselskaber, der har kompetencer på området.

Beslutningen om det enkelte barns medvirken træffer tilrettelæggeren i samråd med den programansvarlige DR-chef og i tæt dialog med forældrene (indehaveren af forældremyndigheden). Ved eksterne produktioner træffes beslutningen i samråd med redaktøren og kanalchefen i DR Medier. Der skal altid foreligge skriftlig tilladelse fra den eller de, der har forældremyndigheden, når børn og unge under 18 år medvirker. Relevante personer tæt på barnet (lærere, psykolog, andre slægtninge etc.), kan efter behov inddrages i overvejelserne.

I redigering af programmerne skal der udvises nænsomhed omkring følsomme scener. Der udvises skærpet opmærksomhed ved valg af korte sekvenser til markedsføring, brug på SoMe etc.

DR benytter sig kun undtagelsesvis af sløring af børn i de tilfælde, hvor børnene – selvom deres ansigtstræk ikke kan genkendes – vil kunne identificeres via forældrene eller den konkrete situation.

Programmer med børn i sårbare situationer kan ikke genudsendes eller være tilgængeligt på DRTV efter 2 år, medmindre der er indhentet tilladelse til det hos de medvirkende eller forældremyndighedsindehaverne.

DR-ANSATTE SOM MEDVIRKENDE

Som udgangspunkt kan DR-ansatte og deres familier/husstand ikke deltage som medvirkende i DR-produktioner. Undtaget herfra er, hvis særlige redaktionelle forhold taler for det. Det kan være en unik historie, et særligt talent eller lign. I disse tilfælde skal nærmeste chef orienteres skriftligt.

Ovenstående gælder DR-produktioner, hvor en DR-ansat eller medlemmer af dennes familie/husstand har en væsentlig rolle (hovedkarakter eller lign.) i et længere programformat. DR-ansatte og deres

familier/husstand kan godt medvirke i nyheds- og aktualitetsprogrammer ud fra de almindelige nyhedskriterier.

KAPITEL 4 – KILDER

Det er afgørende for DR's troværdighed, at medarbejderne forholder sig kritisk over for alle kilder.

Det gælder særligt, når en udtalelse kan være farvet af personlige interesser eller kan være et forsøg på at skade andre.

Samtidig er det vigtigt for DR at leve op til rollen som "offentlighedens vagthund". Det betyder, at DR inden for rammerne af loven og den europæiske menneskerettighedskonvention forsvare mediernes ret til at hemmeligholde en kildes identitet.

UNDERSØGELSER OG RAPPORTER

DR er kritisk over for undersøgelser, der er udarbejdet af eller for virksomheder og organisationer, der har politiske eller kommercielle interesser i at få omtale.

DR fortæller altid brugerne, hvem der har udført og bestilt sådanne undersøgelser, fx en AIM-undersøgelse for Danmarks Lærerforening.

DR bør bruge undersøgelser fra forskellige virksomheder og organisationer. Opgørelser over charterturisme indhentes fx ikke kun fra ét rejsebureau, men fra forskellige rejsebureauer. Som DR-medarbejder skal man være ekstra opmærksom på, hvordan den slags materiale anvendes og præsenteres.

EKSPERTER

DR skal være kritisk i forhold til at give medvirkende autoritet ved at bruge betegnelsen "ekspert". Præsenter i stedet medvirkende med relevante oplysninger om deres faglige baggrund, stilling, tillidsposter eller personlige holdninger. Så har brugerne selv mulighed for at vurdere vedkommendes udsagn, analyser eller kommentarer.

ANDRE MEDIER

Kildekritik skal også udøves over for oplysninger i andre medier. Ved direkte citater har kilden ophavsretligt krav på at blive krediteret.

PRESSETALSMÆND

DR skal altid søge at indhente udtalelser gennem direkte samtale eller korrespondance med kilderne. Når kilder vælger at udtale sig via pressetalsmænd, herunder spindoktorer, skal det altid fremgå af indslaget eller udsendelsen.

CITATER

DR kan som led i den offentlige debat bringe uddrag (citere) kilder (andre medier) i overensstemmelse med god skik og i det omfang, der er betinget af formålet. DR skal oplyse kilden, se ophavsretsloven § 22 og DR's kreditregler.

Et citat er pr. definition et lille uddrag af et værk og muliggør ikke, at man kan vise hele værket. Derfor kan kunstværker (malerier, fotografier osv.) og enkeltbilleder fra film og tv-udsendelser (stillbilleder) ikke citeres.

Følgende betingelser skal være opfyldt for, at der er tale om et lovligt citat:

- der må kun citeres fra lovligt offentliggjorte værker,
- det skal være i overensstemmelse med "god skik", og der må kun citeres "i det omfang, som betinges af formålet" og
- ophavsmanden skal krediteres, og kilden (mediet) skal angives.

Om et citat er lovligt, kommer an på en konkret vurdering, og det er i sidste ende domstolene, der afgør, hvor grænserne går.

DR har tilsluttet sig Danske Mediers vejledende retningslinjer for brug af citathistorier på internettet. Retningslinjerne gælder, når der publiceres en artikel på dr.dk baseret på citat fra et andet dansk medies historie.

Hovedpunkterne i retningslinjerne er:

- angiv det citerede medie som kilde så vidt muligt i første afsnit
- basér normalt højst fire afsnit svarende til højst otte-ni sætninger på den citerede artikel og mindre, hvis der citeres fra en ganske kort artikel
- hvis historien er længere, bør det overskydende indhold bygge på en selvstændig journalistisk indsats, citerer fra egne kilder eller ny baggrundsinformation
- gengiv normalt kun et enkelt direkte citat. Dog kan en angrebet parts svar af presseetiske årsager gengives som direkte citat med tydelig angivelse af det citerede medie som kilde.

Henvis normalt til den citerede artikel ved brug af et dybt link, hvis originalartiklen er tilgængelig på en digital platform. Anvendelsen af dybe link må dog aldrig få karakter af systematisk udnyttelse af andres indhold.

De særlige retningslinjer for dr.dk gælder ikke historier, som DR kan gengive efter særskilt tilladelse, fx bureaustof, herunder Ritzau-telegrammer. Desuden omfatter reglerne ikke citater fra andre værker, som fx citater fra radio- og tv-programmer, film og musik.

Se Danske Mediers vejledende retningslinjer her: <http://danskemedier.dk/wp-content/uploads/2014/02/vejledende-retningslinjer-god-citatskik1.pdf>

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt et uddrag, du ønsker at bruge, kan rummes inden for citatretten, kan du kontakte DR Jura.

BETALING AF KILDER

DR betaler ikke kilder til journalistiske historier eller for interviews. DR kan dog ud fra en konkret vurdering dække udgifter svarende til tabt arbejdsfortjeneste, transport og lignende.

Medvirkende kan efter aftale modtage et honorar, hvis de fx leverer en analyse, vurderer materiale for DR eller har særlige ulemper i forbindelse med deltagelse i et program.

BESKYTTELSE AF KILDER

Det er fundamentalt for DR at kunne beskytte sine kilder.

DR's medarbejdere har efter retsplejeloven § 172 ikke pligt til at afgive vidneforklaring om:

- hvem der er kilde til en oplysning,
- hvem der har taget et fotografi eller frembragt en anden billedlig fremstilling eller
- identiteten af medvirkende, som har fået tilsagn om at medvirke uden at kunne identificeres.

Vidnefritagelsen gælder kun, hvis kilden har fået løfte om anonymitet inden optagelserne. Det er tilrettelæggerens pligt at sikre, at kilden (den, der har givet oplysningen, forfatteren, fotografen eller fremstilleren) ikke kan identificeres i udsendelsen.

Selv om kildens identitet er kendt, er journalisten ikke forpligtet til at give oplysninger som ikke fremgår af det offentliggjorte materiale.

Undtagelsesvis kan retsmyndigheden pålægge medarbejderne vidnepligt både for udsendt og ikke udsendt materiale.

Det kan kun ske, hvis følgende tre kriterier er opfyldt:

- sagen vedrører en lovovertrædelse, hvor straffen kan være fængsel i fire år eller derover
- vidnets udsagn kan få afgørende betydning for sagens opklaring
- hensynet til opklaringen overstiger klart behovet for at kunne beskytte kilderne.

Såfremt DR's kilde har overtrådt sin tavshedspligt som offentligt ansat (i henhold til straffelovens §§ 152-152c) kan DR's medarbejdere ikke pålægges vidnepligt, hvis kilden eller medarbejderen har villet afdække forhold, hvor offentliggørelsen er af samfundsmæssig betydning.

Husk at vidnefritagelsen ikke gælder for optagelser med skjult kamera/mikrofon. Reglerne for vidnefritagelse forudsætter, at der er indgået en aftale med den medvirkende om anonymitet forud for optagelserne. Det er en ekstra grund til at udvise særlig agtpågivenhed i forhold til de optagelser, der er sket med skjult kamera/mikrofon.

Hvis journalisten fortsat nægter at afsløre kildens identitet, kan domstolen pålægge journalisten løbende bøder i op til 6 måneder eller, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke kan motivere journalisten til at vidne, lade journalisten fængsle, indtil journalisten indvilliger i at lade sig vidneafhøre. En sådan fængsling kan ikke finde sted i mere end 6 måneder.

KAPITEL 5 – PRIVATLIVETS FRED OG ÆRESKRÆNKELSER

Ønsket om at informere offentligheden om væsentlige sager skal altid afvejes mod hensynet til det enkelte menneske.

Som udgangspunkt må privatlivets fred ikke krænkes. Det kan dog i ganske særlige tilfælde være berettiget, hvis offentliggørelsen er vigtigere end hensynet til den enkelte.

PRIVATE FORHOLD

DR undgår at bringe noget, som kan krænke privatlivets fred, medmindre klar almen interesse taler for det. Det betyder, at:

- DR ikke uberettiget bringer billeder eller optagelser, der vedrører en andens private forhold uanset om optagelserne er sket på et frit tilgængeligt område. Det kræver nøje overvejelser, om offentliggørelsen er berettiget, når der er tale om billeder af fx bryllupper, seksuelle forbindelser, parforhold, sygdom eller død
- en eventuel offentliggørelse skal ske under størst muligt hensyn til de medvirkende, herunder vidner, pårørende og ofre for forbrydelser.

PRIVAT ELLER FRIT TILGÆNGELIGT OMRÅDE

Hvis ikke der er givet lov, kan det være strafbart og i strid med god presseskik at opholde sig på steder, hvor der normalt ikke er fri adgang for offentligheden.

Det er ikke afgørende, om der er tale om fx en offentlig eller privat bygning. Det afgørende er, hvorvidt der er fri adgang for offentligheden.

Bliver du bedt om at forlade et område, som ikke er frit tilgængeligt, skal du omgående forlade stedet, medmindre helt særlige omstændigheder taler for at blive.

HVOR MÅ DU OPTAGE?

Et er, hvor man må opholde sig – noget andet er, hvor man må foretage optagelser. Selv på steder, hvor der er offentlig adgang, kan det være i strid med god presseskik at lave optagelser. Inden en optagelse

på fx et bibliotek, en skole eller en arbejdsformidling skal man indhente tilladelse hos ledelsen det pågældende sted. I mange offentlige bygninger gælder der særlige regler for optagelser, fx Christiansborg, Rigshospitalet og DSB's stationer.

Disse retningslinjer skal overholdes med mindre, der er tungtvejende grunde for det modsatte. Manglende overholdelse af reglerne kræver skriftlig direktørgodkendelse forud for optagelse.

Ønsker du at lave optagelser på et ikke frit tilgængeligt sted skal ejeren eller den ansvarlige på stedet give tilladelse. Det kan være strafbart og i strid med god presseskik uberettiget at fotografere personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted. Det gælder også i de tilfælde, hvor fotografen selv befinder sig på et frit tilgængeligt sted.

BREVHEMMEIGHEDEN

DR respekterer brevhemmeligheden. Du må ikke gøre dig bekendt med indholdet af breve, optegnelser eller andre former for lukkede meddelelser. Undtagelser skal godkendes skriftligt af relevant direktør i samråd med DR Jura.

INTERVIEW UDEN FORUDGÅENDE AFTALE

DR kontakter og konfronterer normalt ikke personer med tændt optageudstyr uden aftale, også kaldt gatecrashing. Det gælder både på privat og frit tilgængeligt område.

Ved gatecrash forstås, at kilden opsøges og filmes med tændt kamera i en situation, hvor kilden ikke på forhånd har givet tilsagn om medvirken.

Der er undtagelser:

- Optagelser af journalister, der opsøger kilder telefonisk eller on location uden forudgående aftale, betegnes ikke som gatecrash, hvis kilden ikke konfronteres med tændt kamera.
- Vox pops
- Politikere og andre offentlige personer med stort kendskab til medierne. Konfrontationen skal dog ske på offentligt område. Samtidig må personer kun kontaktes om emner, der er affødt af deres virke.

I alle andre tilfælde kræver anvendelsen af gatecrashing en direktørgodkendelse.

Interview uden forudgående aftale kan ikke begrundes med, at det er et dramaturgisk virkemiddel. Det skal altid overvejes nøje, om det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at overrumple aktører eller kilder.

I forbindelse med disse overvejelser gælder følgende kriterier:

- den person DR ønsker at tale med, har ikke besvaret eller reageret på henvendelser eller har afvist at medvirke uden rimelig grund,
- det vurderes, at forudgående henvendelse vil medføre, at den pågældende person helt vil undvige konfrontation og spørgsmål eller
- historien skal tjene en almen interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der ikke vil medvirke eller ikke reagerer på henvendelser.

Hvis en kilde kontaktes on location med tændt optageudstyr, som ikke er synligt for kilden, eller hvis kilden ikke er bekendt med optagelsen, iagttages DR's retningslinjer for brug af skjult optagelse (jf. kapitel 8 – Skjulte optagelser og fiktiv identitet.).

ÆREKRÆNKELSER OG INJURIER

Når andre personer omtales, må deres ære ikke krænkes uberettiget. Det gælder uanset om, det er DR eller medvirkende, der omtaler andre.

DR's medarbejdere er selv ansvarlige for ærekrænkende udtalelser (skriftligt eller mundtligt), som medarbejderen fremsætter i et program eller i en artikel. Dette gælder dog ikke, hvis der fx er tale om ren videreformidling af en andens ærekrænkende udtalelse, eller hvis der kan føres bevis for udtalelsens rigtighed.

Ærekrænkelser kan fx ske ved, at der:

- bruges nedsættende ord
- udbredes usandfærdige sigtelser (anklager) om genkendelige personer eller virksomheder. Det er uden betydning, om person eller virksomhedsnavnet oplyses direkte.

Afdøde personer er også beskyttet mod ærekrænkelser.

Når der bringes udtalelser fra medvirkende, som kan opfattes som ærekrænkende, skal DR være ekstra påpasselig med forelæggelsen af faktuelle oplysninger for de berørte personer eller virksomheder.

DR skal være særligt opmærksom på:

- om udtalelser fremkommer som led i en politisk debat eller samfundsdebat. I så fald er rammerne for frisprog større
- om der er tale om kritiske udtalelser om en stand, fx politiet
- at nedsættende ord eller sigtelser, som i nogle kredse er harmløse, kan virke meget krænkende i andre kredse. Det kan eksempelvis være på grund af religiøse eller kulturelle forhold

Ovenstående gælder også i liveproduktioner, hvor der i videst muligt omfang skal tages de nødvendige forbehold.

KAPITEL 6 – ISCENESÆTTELSE OG REKONSTRUKTION

Ved brug af iscenesættelser er det afgørende, at DR aldrig fører hverken seere, lyttere eller medvirkende bag lyset.

Det skal sikres, at modtagerne er klar over, når der anvendes iscenesættelse. Det skal være tydeligt, hvilke fortællelemæssige greb der er brugt.

PROGRAM SKAL INDEHOLDE EN LÆSEVEJLEDNING

Når der bruges iscenesættelse, skal hvert enkelt program så at sige "give sin egen læsevejledning". Vejledningen laves, så den passer til det enkelte programs form, indhold og dramaturgi. Jo større betydning iscenesættelsen har for et program, jo vigtigere er det, at den forklares åbent og forståeligt i selve programmet.

Brug af iscenesættelse skal afvejes i forhold til programmets genre og kontrakt med modtagerne.

Der er bredere rammer for iscenesættelser i satire og livsstilsprogrammer end i dokumentar- og nyhedsproduktion, der kræver et strammere etisk kodeks. Formen for vejledningen skal afspejle det.

DR bruger ikke iscenesættelser, der på upassende vis påvirker den demokratiske proces. Det kan fx være i en byrådssal.

KLAR KONTRAKT MED DE MEDVIRKENDE

Ved brug af iscenesættelser skal det sikres, at der er en klar kontrakt med alle medvirkende.

Ved skjulte optagelser skal alle involverede orienteres efter optagelserne.

Involverede, der berettiget føler sig ført bag lyset og ikke ønsker optagelserne brugt, har krav på dette. Dette krav kan kun fraviges, hvis optagelserne har væsentlig samfundsmæssig betydning.

En iscenesættelse, der foregår i det offentlige rum, kan blive opfattet som en autentisk begivenhed og rapporteret som sådan af nyhedsmedier og på sociale medier.

Tilrettelæggeren har derfor et særligt ansvar for at informere klart om den type iscenesættelser i det offentlige rum, så der ikke opstår misforståelser.

Tjekliste for brug af iscenesættelse:

- DR fører ikke seeren/lytteren eller de medvirkende bag lyset

- der skal være en klar kontrakt med medvirkende
- seerne skal kunne afkode programmet
- særlige samfundshensyn berettiger ukonventionelle iscenesættelser
- iscenesættelser må ikke påvirke den demokratiske proces på utilbørlig vis.

Iscenesættelser af nyheder kræver både en skriftlig forhåndsgodkendelse af direktøren og direktørens godkendelse af det endelige program før udsendelse. Der sendes en kopi af direktørgodkendelserne til DR Etik.

BAGATELGRÆNSE

Retningslinjerne handler ikke om små iscenesættelser, som når en kilde instrueres inden optagelser af dækbilleder og cleansound.

To krav er afgørende for, at mindre iscenesættelser kan falde under bagatelgrænsen:

- iscenesættelsen kan umiddelbart forstås af seere/lytterne
- iscenesættelsen er ikke betydningsbærende for det pågældende program eller indslag.

Eksempler på den type mindre iscenesættelser kan fx være optagelser, hvor en person bliver bedt om:

- at gå en tur,
- lave kaffe,
- læse papirer, som vedkommende naturligt ville læse eller
- tale med mennesker, som vedkommende normalt taler med etc.

REKONSTRUKTION

Når DR rekonstruerer, sker det efter følgende retningslinjer:

- rekonstruktion markeres tydeligt på skærmen. I radioen fremgår det tydeligt, at der ikke er tale om autentisk materiale,
- markeringen anføres som hovedregel fra start til slut,
- rekonstruktionen følger det faktisk skete og
- hvis der er tale om gætterier eller hypoteser, skal det fremgå tydeligt. Det gælder især, hvis rekonstruktionen beskriver en sag, der ikke er afsluttet med endelig dom.

INTERNE OG EKSTERNE PRODUKTIONER

Ved interne produktioner er det den enkelte redaktionschef, der skal give lov til brugen af iscenesættelser.

Ved eksterne produktioner er det redaktøren i DR Medier, der skal give lov til den eksterne producents brug af iscenesættelser.

DR-MEDARBEJDERE I DRAMAPRODUKTIONER

Det er vigtigt, at producenter af fiktion sammen med den relevante direktør nøje overvejer optræden af DR-medarbejdere i deres DR-roller i dramaproduktioner. Seere, lytter og brugere må aldrig bringes i tvivl om, hvad der er fiktion, og hvad der er virkelighed.

Den relevante direktør skal godkende DR-medarbejderes optræden i fiktion.

DRAMATISERING I FAKTAPRODUKTIONER

Dramatiseringer kan indeholde en større grad af fortolkning end rekonstruktioner.

Når DR dramatiserer i faktaproduktioner sker det efter følgende retningslinjer:

- det markeres tydeligt på skærmen, at der er tale om en dramatisering
- i radioen og på dr.dk fremgår det tydeligt, at der er tale om dramatiseret materiale
- inden udsendelsen oplyses det, at den indeholder dramatiseringer, der er udtryk for producentens egen fortolkning af det skete. Det kan ske som en tekst i selve programmet eller som en grafik eller speak før udsendelse.

Eksempel på tekst, der oplyser om dramatisering:

"Programmet indeholder dramatiseringer, som er udtryk for instruktørens fortolkninger af det skete."

KAPITEL 7 – RETSREPORTAGE

Når DR omtaler forbrydelser, kræver det stor omhu med formuleringerne. Det er domstolene, der dømmer – ikke medierne.

Se Vejledende regler for god presseskik afsnit C vedr. retsreportage.

Når forbrydelser omtales, skal DR:

- være opmærksom på ikke at offentliggøre information, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring,
- kun nævne tidligere straffedomme, når det har særlig relevans og
- tydeligt lade det fremgå, om sigtede eller tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig.

Hvis en straffesag har været omtalt, bør DR bringe et referat fra sagens slutning. Det gælder uanset, om der sker tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse.

Det er forbudt at fotografere eller vise optagelser af sigtede, tiltalte, og vidner der er på vej til og fra et retsmøde i en straffesag. Forbuddet gælder *uden for* rettens bygning. Kun hvis de sigtede, tiltalte eller vidner giver et udtrykkeligt samtykke er fotografering tilladt. Forbuddet gælder ikke forsvarer, anklager og juridiske dommere.

Det er ligeledes forbudt at fotografere eller vise optagelser, der er foretaget *inden for* rettens bygninger, med mindre rettens præsident giver tilladelse dertil. Dette forbud gælder i alle typer af sager og over for alle persongrupper.

Parternes synspunkter skal gengives balanceret. DR er opmærksom på, at politiet og anklagemyndigheden er part i sagen. Oplysninger fra politiet og anklagemyndigheden bør derfor ikke bringes uden klar kildeangivelse. De kan heller ikke uden videre gengives uden at være bekræftet, fx gennem forelæggelse for forsvareren.

OMTALE AF EN RETSSAG

Ved omtale af retssager har DR's medarbejdere en selvstændig pligt til at undersøge, hvorvidt der er nedlagt navneforbud.

Når en dom er afsagt, kan navnet nævnes og den dømte vises, idet omfang at nyhedsværdien og offentlighedens interesse i sagen taler for det.

DR skal altid overveje, om nyhedsværdi og offentlighedens interesse vejer tungere end hensynet til den straffedes fremtid og pårørende.

Hvis sagen omhandler en ikke-offentlig person, der er idømt mindre end et års fængsel, vil nyhedsværdi og offentlighedens interesse kun i særlige tilfælde veje tungest.

IDENTIFIKATION VED FORBRYDELSER

Personer, som er mistænkt, sigtet eller tiltalt, bør ikke omtales på en måde, så de kan genkendes af en bredere kreds. De bør normalt heller ikke omtales med navn eller vises umaskeret. Familiemæssige forhold, race, etnicitet, nationalitet, trosbekendelse, seksuel orientering eller organisationsforhold bør alene nævnes, når det er relevant for sagen

Såfremt nyhedsværdien og offentlighedens interesse taler for det, kan de sigtede eller tiltalte omtales ved navn.

Det kan fx gælde sager, hvor personer med fremtrædende offentlige job er mistænkt eller tiltalt for lovbrud. Men det kræver, at sagen har forbindelse til den pågældendes job eller påvirker vedkommendes varetagelse af sit job.

TRANSMISSION FRA RETSSALEN

DR optager og transmitterer kun fra retssalen, når retten har tilladt det. Det gælder både billeder, tegninger og/eller lyd fra retssalen (Se Domstolsstyrelsens retningslinjer).

Det er forbudt at fotografere eller vise optagelser af sigtede, tiltalte, og vidner der er på vej til og fra et retsmøde i en straffesag. Forbuddet gælder uden for rettens bygning. Kun hvis de sigtede, tiltalte eller vidner giver samtykke er fotografering tilladt. Forbuddet gælder ikke forsvarer, anklager og juridiske dommere.

KAPITEL 8 – SKJULTE OPTAGELSER OG FIKTIV IDENTITET

DR benytter som hovedregel ikke skjulte optagelser. Det sker kun, hvis emnets vigtighed berettiger det, og hvis skjulte optagelser er den eneste metode til at opnå den fornødne dokumentation.

OPTAGELSE

Hvis man ønsker at bruge skjult kamera eller mikrofon skal begrundelsen gives skriftligt, og det skal altid godkendes på direktør-niveau, *inden* der optages.

For at få tilladelse skal to kriterier opfyldes:

1. optagelsen tjener en væsentlig offentlig interesse, der klart overstiger hensynet til de personer, der optages
2. den dokumentation, der ligger i de skjulte optagelser, kan ikke eller kun meget vanskeligt skaffes på anden måde.

OFFENTLIGGØRELSE

Når de skjulte optagelser er foretaget, skal de vurderes nøje. De kan kun offentliggøres, hvis de opfylder følgende kriterier:

- det optagne materiale har væsentlig offentlig interesse,
- hensynet til den offentlige interesse overstiger klart hensynet til de personer, der er optaget,
- de skjulte optagelser udgør dokumentation, som ikke kan tilvejebringes på anden vis samt at
- de skjulte optagelser er forsøgt forelagt for den, der har været udsat for skjult kamera.

Skjulte optagelser må kun offentliggøres med skriftlig direktør-tilladelse. Godkendelser til brug og offentliggørelse af skjulte optagelser sendes altid i kopi til DR Etik.

ANONYMISERING

Skjulte optagelser skal vises til de medvirkende, inden de offentliggøres. Medmindre de medvirkende giver tilladelse til, at optagelserne kan sendes, skal de anonymiseres. Anonymisering kan udelades i tilfælde, hvor den medvirkende har et tydeligt, overordnet ansvar for de forhold, som afsløres.

DR skal i forbindelse med redigering overveje, om råmateriale skal slettes for at sikre tilsagn om anonymitet. Sletning må dog ikke foretages, hvis der foreligger begæring om udlevering af råmateriale fra politiet (editionsbegæring).

OVERVÅGNING

Optagelser af en vis varighed, som foretages ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk kamera, fotoapparat eller lignende kan være ulovlige.

DR Jura bør derfor altid kontaktes, inden der anvendes fjernbetjent eller automatisk virkende udstyr.

FIKTIV IDENTITET/AGENT PROVOCATEUR

Medarbejderes brug af fiktiv identitet i forbindelse med programvirksomhed sker efter samme retningslinjer som ved brug af skjult kamera/mikrofon.

DR's redaktioner skal være særligt opmærksomme på de problemstillinger, der opstår, hvis medarbejdere risikerer at påvirke de forhold, som DR ønsker at dokumentere (agent provocateur).

Ved brug af fiktiv identitet gælder:

- DR Jura skal kontaktes forud
- der skal altid indhentes skriftlig tilladelse fra relevant direktør
- DR-ansatte og eksterne, der producerer til DR, må ikke medvirke til lovovertrædelser.

Vurderingen af, om en handling foretaget af DR's journalister er ulovlig, skal ske ved en afvejning af den pågældende handlingens grovhed i forhold til pressens ytringsfrihed, jævnfør Menneskerettighedskonventionens artikel 10 om ytringsfrihed.

I sådanne tilfælde skal DR dokumentere, at der er forhold af væsentlig offentlig interesse, der berettiger brugen af fiktiv identitet.

En medarbejder, der arbejder under fiktiv identitet, skal være meget opmærksom på, ikke at tilskynde til eller fremprovokere begivenheder, som ellers ikke ville have fundet sted. Det gælder især fremprovokation af udsagn eller handlinger, der kan skade den medvirkende eller sætte vedkommende i et dårligt lys. Derfor kan fiktiv identitet også kun anvendes, hvis DR i forvejen har konkrete oplysninger om en sag.

UNDERHOLDNINGSPROGRAMMER OG SATIRE

Vær opmærksom på, at der er videre rammer for satire og underholdningsprogrammer, når det gælder skjulte optagelser og fiktiv identitet. I disse genrer stilles ikke krav om væsentlig samfundsmæssig interesse.

Både brug af skjulte optagelser og af fiktiv identitet i satire og underholdningsprogrammer kræver direkte godkendelse inden optagelse.

Desuden kræves altid de medvirkendes samtykke før offentliggørelse. Det gælder, selv om de medvirkende sløres og anonymiseres.

DR respekterer, hvis en medvirkende ikke ønsker at deltage i eller fortsætte optagelserne. DR respekterer også et eventuelt ønske om, at råmaterialet destrueres.

STRAFBARE ELLER RETSSTRIDIGE HANDLINGER ELLER MEDVIRKEN HERTIL

DR's programvirksomhed skal udøves indenfor gældende lovgivning, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det må derfor aldrig være en bevidst strategi for DR og/eller DR's medarbejdere at begå eller medvirke til strafbare eller retsstridige handlinger. På den anden side bør DR og/eller DR's medarbejdere ikke afstå fra at foretage handlinger af frygt for at overtræde fx straffeloven, når handlingerne vel at mærke er tilstrækkeligt begrundet i fx beskyttelsen af journalistisk arbejde i medfør af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det påhviler altid medarbejderen at overveje, hvilke juridiske problemstillinger en handling foretaget i journalistisk øjemed kan give anledning til. Særligt inden for journalistisk virksomhed kan grænsen for, hvornår en handling er lovlig eller ulovlig være vanskelig at drage. I tvivlstilfælde, skal medarbejderen eller den programansvarlige chef så vidt muligt inddrage DR Jura, som vil foretage en vurdering af den påtænkte handlingens lovlighed og orientere den programansvarlige chef herom. Det er den programansvarlige chef, som har beslutningskompetencen.

DR vil som udgangspunkt friholde DR's medarbejdere for bøder, erstatning/godtgørelse og sagsomkostninger for forhold begået som led i medarbejderens udførelse af journalistisk virksomhed for DR (forhold, der ikke har direkte tilknytning til DR's journalistiske virksomhed er undtaget, fx er parkeringsafgifter/bøder- og fartbøder undtaget).

DR kan vælge at afvise at friholde en medarbejder, hvis vedkommende har handlet uden for de adfærdsnormer, der generelt gælder for journalister. Det samme gælder, hvis handlingen for den

pågældende må fremtræde som uacceptabel adfærd, hvis der er handlet i strid med ledelsens instrukser, eller hvis medarbejderen har gjort sig skyldig i svigagtige forhold.

Beslutning om, hvorvidt DR skal friholde medarbejderen, træffes af den relevante direktør på baggrund af en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder.

AFHØRING – FORKLARING TIL POLITIET

Hvis en DR-medarbejder bliver bedt om at afgive forklaring til politiet om noget, der har med arbejdet at gøre, skal nærmeste chef og DR Jura kontaktes.

KAPITEL 9 – MINORITETER

DR ønsker i sine produktioner at modvirke fornødrende eller fordomsfuld omtale af personers:

- køn
- alder
- race
- etnicitet
- nationalitet
- tro
- seksuel orientering
- ægteskabelig status
- fysiske handicap
- social status
- politiske anskuelser og så videre.

Det indebærer:

- DR omtaler kun ovenstående, når det er relevant for sagen, eller hvis det er samfundsmæssigt relevant
- DR stiler efter at vise samfundsgrupper og minoriteter i en bred vifte af funktioner i samfundet.
- DR undgår at bekræfte fasttømrede forestillinger om bestemte grupper og deres virke og kunnen
- interviewpersoner, eksperter, kommentatorer og deltagere i konkurrencer og underholdning udvælges, så de repræsenterer den bredest mulige samfundsmæssige variation
- DR stræber efter at fremme viden om blandt andre etniske, religiøse og seksuelle minoriteters forhold og baggrund.

DR skal desuden udvise passende hensyn til særlige religiøse forhold, kulturelle og etniske traditioner. Det betyder dog ikke, at DR afholder sig fra at skildre samfundsrelevante problemer og konflikter med relation til minoriteterne i Danmark. Det betyder heller ikke, at DR positivt særbehandler nogle grupper.

KAPITEL 10 – BØRN OG UNGE

DR respekterer børns og unges ytrings- og informationsfrihed.

DR viser samtidig særlige hensyn, når børn er involveret, hvad enten de er medvirkende, medskabere eller seere, lyttere og brugere.

DR sender ikke programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling. Det er fx programmer, som indeholder pornografi eller umotiveret vold.

DR skal også tage hensyn til børnene i programlægningen, blandt andet ved valg af sendetidspunkter. Det gælder også for trailere.

Derudover advarer DR ved programpræsentationen, når programmet ikke er egnet for børn eller mindre børn. Ved interne produktioner er det den programansvarlige redaktionschef, ved eksterne produktioner DR Mediers redaktør, der er ansvarlige for at gøre opmærksom på det.

DR betragter generelt personer under 15 år som børn. Derefter er de unge, hvor der også skal tages et særligt hensyn, men ikke i samme grad som til børn.

BØRN SOM SEERE, LYTTERE OG BRUGERE

DR's tilbud til børn skal i form og indhold være i overensstemmelse med målgruppens udvikling og behov.

DR er opmærksom på hensynet til de yngste deltagere/de yngste i målgruppen.

DR skal ikke udsætte børn for pres om voksen adfærd.

Børns leg er ofte påvirket af, hvad de oplever på DR's programflader. DR er derfor bevidst om ikke at vise situationer eller detaljeret beskrive teknikker, som kan udvikle sig livstruende, hvis de kopieres af børn. Sker det alligevel, bør det efterfølges af advarsler.

I forbindelse med omtale af vold, ulykker, krig og katastrofer bør der tages særlige hensyn til børn. Det samme gælder, når det drejer sig om sex.

BØRN SOM MEDVIRKENDE

Når børn medvirker i DR's programmer, bør det ske på en måde, der svarer til deres alder. Der kan dog afviges fra dette princip, hvis det er et bevidst redaktionelt valg, som giver mening i sammenhængen.

I de programmer, DR selv producerer eller på anden måde har indflydelse på, bør det sikres, at børn ikke er klædt seksuelt udfordrende.

Værter i programmer målrettet til børn under 15 år skal være bevidste om de signaler, de udsender via tøj, sprog og attituder.

Se også kapitel 3, afsnittet Medvirkende under 18 år om blandt andet forældres tilladelse til medvirken.

ALKOHOL, TOBAK OG STOFFER I BØRNEPROGRAMMER

Børneprogrammer må ikke forherlige eller opfordre til anvendelse af alkohol, tobak eller euforiserende stoffer.

Rollemodeller, herunder studieværter, popstjerner, sportsfolk og lignende, må ikke indtage alkohol eller ryge i DR's børneprogrammer.

BØRNEATTESTER

DR skal sikre et miljø, hvor der er tryghed for børn, der medvirker i DR-produktioner eller er medlem af DR's børne- og ungdomskor. Derfor indhenter DR børneattester. De er med til at forhindre, at personer, der er dømt for seksuelle overgreb mod børn, har en børnerelateret beskæftigelse i DR.

Børneattester indhentes med samtykke ved ansættelse eller beskæftigelse af medarbejdere, der fast skal færdes blandt børn under 15 år. Det gælder både lønnede og ulønnede medarbejdere.

Proceduren er, at børneattester indhentes af nærmeste chef efter samtykke fra den enkelte medarbejder. Børneattester journaliseres på den enkeltes personalesag, og fornyes hvert 3. år på foranledning af den nærmeste chef.

I forbindelse med eksterne produktioner tages der på opstartsmødet i DR Medier stilling til, hvorvidt der skal indhentes børneattester fra den eksterne producent

OVERGREB PÅ BØRN

DR gør sit yderste for at forhindre overgreb mod børn. DR gør samtidig sit yderste for at forhindre misforståelser eller uberettigede mistanker om overgreb mod børn.

Derfor opfordres medarbejdere, der arbejder med børn, til at bidrage til et trygt og positivt miljø og være bevidste om deres omgangstone.

Medarbejdere bør ikke bringe sig i situationer, som kan give anledning til misforståelser.

Er der rygter om overgreb, er det et fælles ansvar at få dem bragt til DR-ledelsens kendskab. Og det er DR-ledelsens ansvar at undersøge dem.

Observerer man mistænkelig adfærd blandt kolleger beskæftiget med børn i DR, er man forpligtet til at rapportere direkte til den HR-ansvarlige.

Retningslinjerne omfatter også unge op til 18 år, hvis der ikke er tale om et ligeværdigt forhold.

SÆRLIGE FORHOLD VEDRØRENDE NYE MEDIER

De interaktive medier (mobil og web) giver en særlig udfordring, når det drejer sig om at sikre trygge rammer for børns aktiviteter i relation til DR.

Derfor skal DR overvåge og moderere DR's tilbud til børn under 15 år, hvor der er mulighed for dialog mellem brugerne. Det skal undgås, at børn bliver udsat for upassende opførsel fra de andre brugere.

Disse tilbud skal have:

- et sikkert identifikations/login-system,
- en disclaimer, der redegør for formålet med aktiviteten,
- regler for opførsel,
- regler for DR's håndtering af persondata samt
- mulighed for, at brugerne kan underrette en DR-moderator i tilfælde af ubehageligheder.

Kommunikationen i sådanne tilbud skal logges og opbevares i 12 måneder.

DR's regler for opførsel i de nye medier er, at brugerne ikke må udveksle følsomme persondata, sende invitationer, opfordre til ulovligheder eller køb og salg. Sproget er som hovedregel dansk.

Se også kapitel 15 "Interaktive medier".

OMKOSTNINGER FOR BRUGERNE

DR skal tydeligt gøre opmærksom på det, når brugen af DR's tjenester målrettet børn og unge koster penge. Samtidig skal DR sørge for at minimere udgifterne ved at begrænse tilbuddene (og dermed udgifterne) til målgruppen.

DR skal hele tiden tænke i alternative distributionsveje, så børn og unge får DR's indhold leveret med minimale omkostninger.

KAPITEL 11 – MATERIALE FRA MEDIARKIVET

Mediearkivet indeholder både materiale, der har været sendt, og som ikke har været sendt. Det kan være råoptagelser, sekvenser og færdige indslag eller udsendelser, stills, tekst og grafik. Materiale, der er under redigering, betragtes ikke som arkiv, før det er udsendt første gang.

Arkivmateriale kan være produceret af DR eller andre, fx eksterne producenter, nyhedsbureauer, eksterne leverandører, firmaer eller interesseorganisationer.

Når der anvendes et klip, betragtes det som arkivbrug, mens genudsendelse af hele programmer betragtes som genudsendelse.

Når der anvendes arkivmateriale, skal det som hovedregel anføres på skærmen. I radioen bør det fremgå af sammenhængen eller direkte af speaken.

Dele af et interview, der ikke blev brugt i de aftalte indslag, må som hovedregel ikke bruges senere uden aftale med den medvirkende. Det er ikke sikkert, at kilden vil sige det samme på et senere tidspunkt.

Bruges der arkivoptagelser til at illustrere noget andet end det, det er optaget til, skal man passe ekstra på. Personer, som i anden sammenhæng har optrådt på DR's flader, skal ikke pludseligt forbindes med emner, de ikke har noget at gøre med.

Vær særligt opmærksom:

- hvis den medvirkende optræder i forbindelse med en konkret problemstilling, og optagelserne bliver brugt til at illustrere noget generelt
- hvis en medvirkende udtaler sig om en generel problemstilling, og udtalelsen bliver brugt til at illustrere noget konkret
- hvis en medvirkende udtaler sig om sager, der udvikler sig hurtigt
- hvis en medvirkende udtaler sig om personfølsomme historier
- hvis en medvirkende optræder som case.

Er du i tvivl om, hvilken sammenhæng materialet er optaget i, skal du kontakte ophavsmanden eller dennes redaktør, inden du anvender det.

Du bør som grundregel:

- undgå at bruge mennesker, der optræder som privatpersoner, til at illustrere negative, skadelige eller følsomme emner. Sådanne personer må ikke kunne genkendes uden deres forudgående samtykke
- undgå at bruge arkivmateriale med privatpersoner som dækbilleder eller som illustration af noget nutidigt, hvor privatpersonen tydeligt kan genkendes. Vedkommende kan fx være død
- udvise særlig forsigtighed, når det drejer sig om udsatte personer og følsomme emner

- udvise særlig forsigtighed, når det drejer sig om mennesker, der engang har medvirket som alkoholikere, kontanthjælpsmodtagere eller syge. De er muligvis kommet videre og ønsker derfor ikke at få deres tidligere liv udstillet
- udvise særlig forsigtighed, hvis du bruger arkivmateriale, der viser mennesker i situationer med lidelse, smerte, vold og sorg.

GENUDSENDELSE

DR sender ofte sine programmer mere end én gang. Genudsendelse betyder, at et program sendes uredigeret og i fuld længde.

Det skal sikres, at det fremgår over for seerne og lytterne, når der er tale om genudsendelse af et program. Det gælder dog ikke børneprogrammer og film på DR1 og DR2.

På nichekanalerne er faste gentagelser af de enkelte programmer et primært element i sendeplanerne. Her markeres genudsendelser ikke.

Sådan informerer du om genudsendelser:

- for tv-udsendelser skal programteksten indeholde en genudsendelses-ident eller en note, der anfører, hvornår programmet tidligere er sendt
- på tekst-tv og nettet skal der stå, at der er tale om en genudsendelse. Her skal også stå, hvornår programmet blev sendt første gang og på hvilken kanal
- for radioudsendelser skal oplysningerne normalt fremgå af programteksten. Hvis der er tale om faste genudsendelser, som lytterne er fortrolige med, kan dette fraviges.

Er det særlig relevant for seerne/lytterne eller af afgørende betydning for de medvirkende, skal oplysningerne også fremgå af speaks før eller efter programmet.

ÆNDRINGER I TIDLIGERE SENDTE PROGRAMMER

Hvis et tv-program redigeres, forkortes eller på anden måde ændres i forhold til det oprindelige program, er der tale om et nyt program, hvor der er anvendt arkivmateriale.

Det skal fremgå af programmet, at det er en ændret version, medmindre ændringerne er helt uvæsentlige.

Når et program versioneres eller nyredigeres, skal det fremgå af credits. Fx:

- Der blev vist klip fra...
- Dette program er delvist baseret på programmet...

FORHOLDET TIL DE MEDVIRKENDE

DR Medier har ansvar for at sikre, at der ikke er klausuleringer, der forhindrer en genudsendelse i alle relevante systemer i DR (Mediearkivet, What's On m.fl.).

Det er tilrettelæggerens ansvar, at hvert program bliver klausuleret korrekt i Mediearkivet. Her er det tilrettelæggerens ansvar, at de medvirkende i forbindelse med optagelserne har givet samtykke til, at programmet genudsendes.

I rimelig tid inden genudsendelse orienterer DR Medier den til hver en tid ansvarshavende redaktionschef om den planlagte genudsendelse.

Hvis der er tale om et program med indhold af særlig følsom karakter eller programmer, der sendes i en ny sammenhæng, tages særlige forholdsregler:

- Planredaktøren har ansvaret for at undersøge i Mediearkivet, om et program er klausuleret
- Planredaktøren kontakter i hvert enkelt tilfælde den ansvarlige redaktionschef
- Redaktionschefen afgør, om de medvirkende skal orienteres, inden programmet genudsendes
- DR Medier overvejer sammen med redaktionschefen, hvilke følger en eventuel genudsendelse kan have for de medvirkende, inden det besluttes at genudsende.

Dette gælder især for særligt følsomme programmer, hvor der medvirker udsatte børn, psykisk syge, indsatte, narkomaner eller mennesker i udsatte situationer.

UDLEVERING AF MATERIALE

DR Arkiv udleverer efter anmodning optagelser af egne udsendelser til personer, der har medvirket i de pågældende udsendelser, ligesom DR udleverer materiale, der har været sendt, i forbindelse med retslige skridt mod DR. Materialet må i begge tilfælde kun benyttes til intern brug.

DR Arkiv står for udlevering af materialet og de pågældende skal alene betale udgifter til kopiering og udlevering.

I forbindelse med salg af materiale til videreudnyttelse, skal køberen betale for DR's rettigheder samt udgifter til kopiering og udlevering. Desuden skal køberen selv stå for clearing af eventuelle tredjemandsrettigheder.

IKKE UDSENDT MATERIALE

Det er væsentligt for DR at formidle nyheder også fra tilspidsede situationer som demonstrationer, krig og terror.

For at beskytte DR-medarbejderne og deres muligheder for at dække sådanne situationer udleverer DR kun materiale, der har været sendt eller offentliggjort på DR's flader.

Princippet er, at programvirksomheden skal bedømmes på, hvad der er sendt.

DR udleverer ikke:

- råoptagelser,
- researchmateriale eller
- noter, vurderinger, erklæringer og andet ikke offentliggjort materiale.

DR skal fremstå som uafhængig og neutral og ikke som politiets forlængede arm. Kilderne skal have tillid til, at råmaterialet ikke anvendes på andre måder end aftalt med DR. Henvendelser fra politi eller anklagemyndighed om udlevering af ikke udsendt materiale, skal ved interne produktioner videregives til den relevante direktør og ved eksterne produktioner videregives til mediedirektøren.

KAPITEL 12 – HÅNDBLING AF FØLSOMT STOF

Når der produceres programmer, kan der komme materiale for dagen, som er kontroversielt og/eller særligt følsomt. Det kan ske allerede i researchfasen.

I sådanne tilfælde skal redaktionen træffe særlige forholdsregler for at sikre, at:

- uvedkommende ikke får adgang til materialet
- udenforstående, der har en særlig rolle i produktionsfasen, ikke anvender den viden eller det materiale, der er kontroversielt.

Forholdsreglerne omhandler både:

- opbevaring af researchmateriale før og efter færdiggørelsen af den endelige godkendte produktion
- opbevaring af de arbejdskopier, der laves, inden den endelige produktion er færdig og godkendt.

INDELING I RØDT OG GRØNT STOF

Mens nogle programmer har indhold, der er kontroversielt eller særligt følsomt, har andre det ikke. DR skelner i forbindelse med arkivering mellem grønt og rødt stof. Det er den enkelte tilrettelægger/journalist, der er ansvarlig for den korrekte klassificering.

GRØNT STOF

- Er hverken kontroversielt eller særligt følsomt. Kræver derfor ikke særlige sikkerhedsprocedurer ved behandlingen af det.

RØDT STOF

- kan være personlige optagelser, der går meget tæt på en person
- optagelser, hvor DR beskæftiger sig med emner eller sager, som uden for programmets sammenhæng ikke vedkommer offentligheden.
- Materiale, hvor DR kan have indgået aftaler om kildebeskyttelse
- når der arbejdes med anonymisering, fx ved skjulte optagelser.

HÅNDBLIVNING AF RØDT STOF

Rødt stof skal håndteres korrekt. Så når der er tale om rødt stof skal:

- hele produktionsholdet have en redegørelse for, hvorfor stoffet er meget følsomt
- der aftales klare procedurer, der sikrer, at kun de involverede i produktionen har adgang til stoffet
- det vurderes, om der skal udarbejdes en særlig fortrolighedsaftale med tavshedspligt
- der føres logbog over, hvad der kopieres og til hvem, hvis der laves arbejdskopier
- der tages stilling til om råbånd skal destrueres eller opbevares på særlig måde, når udsendelsen er klippet og arkiveret.

KAPITEL 13 – SPROG I DR

DR spiller en vigtig rolle for dansk sprogbrug – både når det gælder om at bevare og forny sproget. Det betyder, at DR i sin programvirksomhed vil fremme:

- troværdighed og sproglig inklusion
- klarhed og forståelighed
- mangfoldighed.

TROVÆRDIGHED OG SPROGLIG INKLUSION

Der er en sammenhæng mellem sproglig og indholdsmæssig troværdighed. Et velovervejede sprog og ordvalg mindsker risikoen for uklarheder, eller at man siger eller skriver noget, der er decideret forkert.

Sproget i DR's nyhedsformidling, skal være så præcist, fair og afbalanceret som muligt, ligesom der skal være opmærksomhed på kildeafsmitning, tendentiøse fagtermer og værdiladede udtryk.

Public service er for alle, og derfor skal sproget i DR's programmer – også sprogligt – opleves korrekt og inkluderende. DR's medarbejdere anvender som udgangspunkt ikke skældsord eller nedsættende slang. DR ønsker generelt ikke at bidrage til en sproglig forråelse, og specielt i programmer for børn og unge skal grove bandeord og diskriminerende slang som udgangspunkt undgås.

I en række programtyper tillader DR en større grad af frisprog. Det drejer sig typisk om satire og beslægtede genrer og om drama, livsstils- og dokumentarprogrammer, hvor der lægges vægt på realistisk at kunne gengive eller afspejle den danske befolknings hverdag og det sprog, der tales.

KLARHED OG FORSTÅELIGHED

Man skal kunne forstå, hvad der bliver sagt og skrevet i DR's produktioner.

DR ønsker at fremme et korrekt og nuanceret dansk, både skriftligt og mundtligt. I radio og tv skal sproget være mundret og præget af forståelig diktion. DR stiller ligeledes høje krav til retskrivningen på DR's skrevne platforme. DR ønsker at være et sprogligt forbillede på en sådan måde, at nye sprogbrugere, for eksempel børn og nydanskere, kan få hjælp til at lære dansk ved at se og høre DR's programmer eller læse DR's artikler.

Kravet om sproglig forståelighed sigter også på det indholdsmæssige. DR vedkender sig således en forpligtelse til at gøre svært stof tilgængeligt for alle. Hos DR skal brugerne kunne finde indslag og artikler om fx klimamodeller, nationaløkonomi og EU, hvor der informeres i et enkelt og klart sprog.

AFSPEJLING OG MANGFOLDIGHED

DR har et ønske om at afspejle det danske sprog i al dets mangfoldighed, sådan som det tales og lyder i forskellige dele af samfundet. Det betyder, at mange stemmer høres i sendefloden, også de mindre skolede. Ligeledes anser DR det for vigtigt at kunne afspejle yngre befolkningsgruppers livsverden og hverdagsprog.

Medvirkende i DR's programmer optræder på egne sproglige betingelser. Ud over at sikre den sproglige mangfoldighed er begrundelsen, at det vil være uforeneligt med en upartisk redaktionel praksis, hvis DR skulle agere smagsdommer over medvirkendes sprog og ordvalg.

FÆLLES SPROGPRAKSIS

DR har udgivet en stilguide til hjælp i det daglige redaktionelle arbejde. Stilguiden indeholder råd om ordvalg, staveformer, kommatering, mundtlig formidling og meget mere. Hensigten er at fremme en fælles sprogpøksis og styrke den sproglige bevidsthed i DR.

Som supplement har DR oprettet en såkaldt tendensordsliste. Den indeholder eksempler på ord fra nyhedsstrømmen, hvis reference der ikke er fuldstændig enighed om, eller som åbent eller skjult udtrykker synspunkter og holdninger, som ikke deles af alle. Listen er hverken en facit- eller forbudsliste. Ved at tilbyde definitioner fra relevante kilder og gøre opmærksom på faldgruber er det derimod hensigten at sikre, at omdiskuterede ord og udtryk, når de bruges, anvendes så præcist og dækkende som muligt.

DR lægger vægt på gennemsigtighed og dialog med brugerne, når det gælder indblik i det løbende sprogarbejde. DR's sprogpolitik, stilguide, tendensordsliste samt aktuelle sproglummer kan derfor findes på www.dr.dk/sprog.

KAPITEL 14 – SATIRE

Som et led i alsidighedsforpligtigelsen laver DR humoristiske, karikerende, parodierende og satiriske programmer. Det er programmer, der bryder med normen, udfordrer grænserne og provokerer.

Det er afgørende, at satiren har afsæt i virkeligheden. Satiren skal spejle, forstørre eller tage afsæt i et eksisterende fænomen, handling, holdning, person eller persontype.

Jo mere grovkornet satiren er, jo vigtigere er det, at der er en reel baggrund, så der ikke bliver tale om ærekrænkelser eller racisme.

DR overvejer hvert program og indslag nøje og er opmærksom på:

- at konteksten er klar og fremgår tydeligt for seerne, lyttere og brugere
- ikke at være unødigt ondskabsfuld eller ydmygende over for en person eller en gruppe
- at visse grupper eller emner kræver ekstra overvejelser. Det gælder fx, når satiren rettes mod minoriteter eller er baseret på race eller religion
- at arkivstof, hvor der indgår ikke-offentlige personer, normalt ikke kan anvendes uden skriftligt samtykke samt
- at satirens genstand kan blive unødigt eksponeret, når satire-indslag genbruges i udsendelser og/eller interaktive medier over længere perioder.

Hvis mennesker, der ikke i anden sammenhæng har været eksponeret i medierne, optræder som medvirkende i satire, skal der altid give tydeligt samtykke til medvirken. Medvirkende defineres i den sammenhæng som personer, der er i kameraets fokus og er tydeligt genkendelige.

Ved brug af skjulte optagelser i underholdningsprogrammer eller satire kræves ligeledes de medvirkendes samtykke før offentliggørelse. Det gælder, selv om de medvirkende sløres og anonymiseres.

I disse genrer stilles ikke krav om væsentlig samfundsmæssig interesse. Der kræves dog stadigvæk toleddet direktørgodkendelse.

KAPITEL 15 – INTERAKTIVE MEDIER

DR's etiske retningslinjer gælder også for DR's interaktive medier, herunder dr.dk, sociale medier som Facebook, Twitter med videre og DR-mobil.

Disse medier har særlige forhold, som bliver behandlet i dette kapitel. Det drejer sig om:

- sociale medier
- brugerskabt indhold
- brugeroplysninger
- ekstern linkning.

SOCIALE MEDIER

DR betragter de sociale medier som platforme, der supplerer DR's egne kanaler og bruges til at involvere brugerne samt skabe opmærksomhed om DR og DR's indhold. DR's formål med tilstedeværelsen på sociale medier er:

- **ØGET DELTAGELSE:** Flere borgeren for mulighed for at tale om og med DR's programmer og debattere indholdet.
- **ØGET DÆKNING:** Flere borgere kan via sociale medier finde vej til DR's indhold og tjenester på DR's egne platforme.
- **STØRRE SYNLIGHED:** Flere borgere bliver opmærksomme på DR og det indhold, DR tilbyder.

Det betyder, at DR's profiler og det indhold DR publicerer på sociale medier, som minimum skal bidrage til et af de ovenstående formål. Derudover gælder følgende principper for DR's tilstedeværelse på sociale medier:

- DR's etiske retningslinjer gælder også for DR's profiler på sociale medier.
- DR's profiler på sociale medier er tilmeldt Pressenævnet.
- Som udgangspunkt henviser DR ikke til sociale medier fra tv- og radioprogrammer. Henvisninger sker kun, hvis det er redaktionelt begrundet – fx i forbindelse med brugerinddragelse.

- Hvis der henvises i forbindelse med brugerinddragelse, skal der altid være mindst en DR ejet platform (sms, mail, app eller lign.) som alternativ. DR-plattformen skal altid nævnes først.
- DR bruger ikke sociale medier på en ekskluderende måde. Det må derfor ikke være et krav, at man fx skal se et billede eller en video på en af DR's profiler på de sociale medier for at kunne forstå eller forholde sig til indholdet i et tv- eller radioprogram.
- Vær opmærksom på, at der kan skulle cleares rettigheder til det DR-materiale, der lægges uden for dr.dk. Vær ligeledes opmærksom på, at ophavsretten også gælder, hvis rettighedsbelagt materiale fra 3. part hentes ind på fx en DR-Facebook-profil.

BRUGERSKABT INDHOLD

Brugerskabt indhold er en betegnelse for aktiviteter på interaktive medier, hvor brugeren producerer indholdet.

Det kan fx være indlæg i chat, debat og gæstebøger. Det kan også være andre former for tekst, billeder, video, musik eller andet, som brugerne indsender eller uploader i digital form.

Det eneste fællestreæk er, at brugerne selv har skabt indholdet. Derfor kan der også kun gives nogle overordnede retningslinjer om rettigheder, ansvar og etik. Hvordan kravene konkret skal opfyldes, afhænger af konteksten og indholdets karakter.

Inden brugere tilføjer indhold på DR's interaktive medier, skal de acceptere DR's retningslinjer for brugerskabt indhold. Disse retningslinjer skal altid være let tilgængelige for brugerne.

DR'S RETTIGHEDER TIL BRUGERSKABT INDHOLD

Brugerne skal aktivt acceptere, at DR får rettighederne til deres indhold. DR skal uden betaling og uden tidsbegrænsning kunne anvende materialet på alle medier. DR kræver generelt ikke eksklusivitet.

Når DR bruger brugerskabt indhold på dr.dk eller det indgår i udsendelser, skal det fremgå klart:

- at der er tale om brugerskabt indhold,
- at DR ikke har kontrolleret brugerens identitet og rettigheder til indholdet,
- at DR ikke indestår for hverken rigtighed eller retmæssighed af materialet og
- at DR reagerer hurtigst muligt, hvis det viser sig, at brugeren ikke har rettigheder til indholdet.

ANVENDELSE AF BRUGERINDHOLD FRA SOCIALE MEDIER

Generelt kan man aldrig være sikker på, om et billede eller en video reelt er brugerskabt, ligesom det er vanskeligt at vurdere, om indholdet krænker tredjemands rettigheder. Derfor må det altid bero på en konkret vurdering, om indhold reelt er brugerskabt, eller om det indeholder tredjemandsrettigheder. Der vil *altid* være tredjemandsrettigheder i relation til film (spille-, kort- og dokumentarfilm), radio- og tv-stationers udsendelser, sportsbegivenheder, musik og fotografier.

Såfremt en bruger har uploadet indhold på de sociale medier, som krænker tredjemandsrettigheder, vil DR kunne gøres medansvarlig for krænkelsen, hvis DR viser indholdet på dr.dk.

Har DR selv opfordret brugerne til at bruge et bestemt DR-skabt hashtag og tydeligt angivet, at deres billede kan ende på dr.dk, er vurderingen, at brugerne må forvente, at deres offentlige billede kan ende på dr.dk. Brugerne skal i øvrigt tydeligt være gjort opmærksomme på, at de kun må fremsende billeder, som de selv har alle rettigheder til.

Det er en forudsætning, at det konkret vurderes, at indholdet reelt er brugerskabt og *ikke* krænker tredjemandsrettigheder. Endvidere er det en forudsætning for brug på dr.dk, at indholdet er offentligt tilgængeligt og kan indlejres/embeddes via platformens egne værktøjer eller API.

Der må aldrig laves en digital kopi af et billede, for fx. at lægge det ind i DR's CMS for at vise det på forsiden af dr.dk. Dette kræver, at DR har indgået en skriftlig aftale med personen, der har lagt billedet op, og personen indestår for, at vedkommende har rettighederne.

INDHOLD SOM DR AFVISER

Som public service-virksomhed skal DR sikre alsidighed og mangfoldighed i sine tilbud. Dette betyder dog ikke, at DR skal acceptere alle indlæg leveret af brugerne.

DR kan afvise både brugere og indhold. Det kan ske, hvis brugernes opførsel er i strid med de retningslinjer, DR har opstillet for deltagelse, eller hvis brugerens adfærd på anden måde er stødende eller krænkende.

DR ønsker ikke at modtage indhold, der:

- strider imod dansk lovgivning (fx injurierende eller racistisk indhold),
- er pornografisk, groft stødende eller diskriminerende,
- har karakter af chikane mod navngivne personer,
- udleverer personoplysninger,
- reklamerer for produkter eller virksomheder,
- har form af tydelig gentagelse med ensidig påvirkning eller

- ikke redaktionelt forholder sig til et givent emne.

I øvrigt kan DR afvise indhold, der ikke er på dansk.

Det kan være enten DR eller brugerne selv, der teknisk foretager publiceringen på dr.dk. I begge tilfælde skal det fremgå, at DR har ret til at fjerne indhold ud fra en redaktionel vurdering.

BRUGERSKABT INDHOLD – PUBLICERING OG MODERATION

Når det gælder indhold skabt af brugerne, kan det enten være brugerne selv eller DR, der publicerer indholdet på dr.dk eller andre DR-platforme. I det første tilfælde er DR moderator af brugernes indhold og kan fjerne det indhold, den enkelte bruger har publiceret, hvis det strider imod DR's retningslinjer. Man kan her sige, at DR post-modererer brugernes indhold.

I det andet tilfælde fungerer DR som filter og præ-moderator. Det vil sige, at DR vurderer og godkender eller afviser brugernes indhold inden publicering.

NÅR BRUGEREN SELV PUBLICERER INDHOLD

Hvis der er tale om indhold, der publiceres af brugeren selv, og hvor DR kun post-modererer indholdet, skal dette fremgå klart af sitet.

Der skal her være mulighed for, at andre brugere kan anmelde indhold til DR, hvis de mener, det strider mod DR's retningslinjer. Muligheden for at anmelde indhold skal være let at finde for brugerne.

MODERATION OG MODERATORROLLEN

Det afhænger af konteksten og det forventelige indhold, om DR vælger at præmoderere eller postmoderere.

Når der postmodereres skal der foretages en vurdering af, hvor ofte nyt indhold skal gennemgås. Der kan ikke opstilles entydige regler for, hvor ofte og hvor grundigt det er nødvendigt at postmoderere det brugerskabte indhold på dr.dk. Det afhænger af emnets karakter, konteksten og målgruppen. Derfor vil graden af postmoderation ofte bero på et skøn, foretaget af producenten i samråd med DR Medier.

BRUGEROPLYSNINGER – OPSAMLING OG HÅNDTERING

Indsamlingen af oplysninger på dr.dk sker inden for rammerne af den gældende lovgivning. Dr.dk er anmeldt til Datatilsynet som en offentligt tilgængelig informationsdatabase og er således omfattet af bestemmelserne i lov om massemediers informationsdatabaser. Såfremt der via dr.dk foretages behandling af personoplysninger, som ikke er offentligt tilgængelige, vil behandlingen ske i overensstemmelse med persondataloven.

DR er herudover medlemmer af foreningen Danske Medier og følger foreningens retningslinjer for cookies- og privatlivspolitik.

Se evt. DR's cookie- og privatlivspolitik på dr.dk: <https://www.dr.dk/service/cookiepolitik>

EKSTERNE LINKS

Links til eksterne websider skal være redaktionelt begrundede. Det skal ske i en relevant sammenhæng og må ikke skabe tvivl om DR's redaktionelle integritet eller skade DR's offentlige omdømme.

Der gælder følgende retningslinjer:

- ved links fra dr.dk til et eksternt website skal brugeren så vidt muligt informeres om, at han/hun er i færd med at forlade dr.dk
- i forbindelse med større samlinger af links fra dr.dk til eksterne websites tilføjes der en ansvarsfraskrivelse. Her står, at DR ikke er ansvarlig for indholdet på de pågældende websites
- en samling af eksterne links må ikke favorisere bestemte holdninger eller producenter frem for andre.

DR respekterer eksterne indholdsleverandørers ophavsret og opbygger ikke samlinger af dybe links til virksomheder og organisationer, som frabeder sig dette.

DR linker loyalt, så det fremgår, at indholdet er publiceret et andet sted end på dr.dk.

DR linker ikke, så indholdet på den fremmede side vises i DR's egne indholdsrunder (framing). DR bruger ikke andres varemærke eller logo som link.

LINKS TIL WEBSITES MED KONTROVERSIELT INDHOLD

DR linker normalt ikke til eksterne websites, der vil blive opfattet som groft stødende. Det kan fx være pornografiske, voldsforherligende eller racistisk diskriminerende websider. Undtagelsesvis kan DR i særlige tilfælde og ud fra vægtige, journalistiske grunde linke til et websted, som under normale omstændigheder ville være uacceptabelt. Sådanne undtagelser skal aftales med nærmeste chef. En tilladelse vil kun blive givet ud fra overvejelser om den sammenhæng, linket indgår i på dr.dk (fx om det bidrager væsentligt eller afgørende til indholdet).

LINKS TIL SPONSORER OG KOMMERCIELLE SITES

Så længe der er en relevant, redaktionel begrundelse, kan der godt linkes fra dr.dk til kommercielle sites. Eksterne links må dog ikke have karakter af reklame for en hjemmeside eller produkter, der kan købes derfra.

Hvis en aktivitet på dr.dk modtager tilskud, er der tale om sponsorering, og der skal derfor ske kreditering. Det skal tydeligt fremgå, at krediteringen sker som følge af sponsoratet, og at sponsors navn ikke optræder på dr.dk i en redaktionel kontekst. Der må ikke krediteres med brug af logo, og der må ikke kunne linkes fra krediteringen.

Hvis der er tale om sportssponsorater, kan det dog være en del af aftalen, at sponsors logo skal findes på en ikke klikbar måde på dr.dk, se nærmere i kapitel 22 om sponsorering.

Samarbejdsaftaler, hvor DR fra en part gratis modtager artikler eller andet indhold til DR's hjemmeside, er også sponsorater. Sådanne samarbejdspartnere skal også krediteres efter disse regler.

KAPITEL 16 – INDSAMLINGER

Som en del af DR's public servicevirksomhed kan DR bringe oplysninger om indsamlinger til almennyttige formål.

OMTALE OG SKILTNING

En indsamling kan markeres af DR, når:

- det er en institution, foreningen eller komité, der står bag,
- der er en offentlig landsindsamling,
- indsamlingen ikke har et politisk formål,
- indsamlingens formål er af velgørende art eller af almen interesse og
- der fremlægges anerkendelsesskrivelse fra relevant politimyndighed vedrørende indsamlingens anmeldelse

For kirkekollektors vedkommende gælder det, at de kan markeres af DR, hvis de er optaget på Præsteforeningens kalender.

Indsamlende organisationer kan få markeret én ordinær landsindsamling pr. år.

Markeringen kan ske ved skiltning og omtale i radio og tv. Markeringen må ikke have karakter af reklame og produktpåvisning.

EKSTRAORDINÆRE LANDSINDSAMLINGER

DR kan også markere ekstraordinære landsindsamlinger i katastrofesituationer som jordskælv, hungersnød, krig og lignende.

LINKS TIL INDSAMLINGER

Der kan kun linkes direkte til en indsamling, når DR aktivt deltager i den. En sådan linkning skal altid godkendes af DR's direktion.

DR INDSAMLINGSSHOWS

DR kan arrangere store indsamlinger i form af shows i tv, radio og andre medier. Det kan ske på eget initiativ eller på opfordring fra velgørende institutioner. Det kan også ske i samarbejde med andre medievirksomheder.

Alle indsamlingsaktiviteter skal forelægges og godkendes af DR's direktion.

Uanset om DR deltager i indsamlingsaktiviteter, må det ikke forhindre DR i at udøve kritisk journalistik om indsamlinger og brugen af de indsamlede midler.

PROGRAMMER/ARRANGEMENTER

DR kan vælge at producere programmer eller deltage i arrangementer, der samler ind til et almennyttigt formål. Det kan fx være U-landskalenderen, Danmarks Indsamling eller Giro 413.

Sådanne indsamlinger skal altid godkendes af DR's direktion.

DR kan på alle relevante platforme omtale eventuelle arrangementer i forbindelse med de pågældende programmer.

Eventuel omtale af bidragydere, arrangementer og partnere må ikke have karakter af reklame og produktanprisning.

For at sikre ens behandling af de interesserede organisationer skal organisationerne udvælges efter objektive kriterier. Disse kriterier skal offentliggøres i god tid inden udvælgelsen.

KAPITEL 17 – KONKURRENCER, QUIZ OG SPIL

Gameshows, quizzer og seerkonkurrencer i DR skal altid gennemføres ærligt, troværdigt og forsvarligt.

Ingen DR-medarbejdere eller medlemmer af deres husstand/familie kan deltage i konkurrencer, der afholdes/formidles af DR. Dette gælder også talentshows, Melodi Grand Prix, MGP mv.

DR gennemfører normalt ikke præmiekonkurrencer, hvor udfaldet er baseret alene på tilfældigheder.

I gameshows, quizzer og konkurrencer med betydelige præmier, bør vinderen findes på baggrund af aktiviteter eller spørgsmål. Deltagernes evner eller viden afprøves ved en form for præstation, som passer til deltageren og programmets målgruppe.

DR må heller ikke lave købsbetingede konkurrencer. Det gælder dog ikke programmer med lotto-, tips og lignende spil, udbudt af Danske Spil.

Overordnet gælder lotteriloven og markedsføringsloven for dette område. I tvivlstilfælde kontakt DR Jura.

PRÆMIER

Det er afgørende, at DR bevarer sin redaktionelle uafhængighed. Derfor må der ikke reklameres unødigt for præmier. Præsentationen af præmier skal være kort og neutral.

Der bør ikke anvendes præmier, som samtidig omtales redaktionelt i programmet. Det vil sige, at spørgsmål i konkurrencer, quizzer eller gameshows ikke bør handle om produkter eller tjenester, der udloddes som præmier.

Ved aktuelle kulturelle begivenheder kan DR udlodde koncertbilletter eller lignende. Omtalen må ikke have karakter af reklame, se i øvrigt kapitel 21 om skjult reklame.

Retter konkurrencen sig mod børn, skal der udvises særlig agtpågivenhed, og der gælder særlige regler. Kontakt DR Jura.

DR bør betale for de præmier, der udloddes i programmerne.

Præmier til seerne og medvirkende skal i overvejende grad tænkes som oplevelser – fx rejser, koncerter eller lignende. Hvis præmierne forbindes med en virksomhed eller et produkt, kan det opfattes som skjult reklame.

Hvis der er tale om konkrete produkter, skal man være særlig opmærksom på, at omtalen af præmien er kort og neutralt. Man må ikke oplyse detaljer om producenten eller leverandøren af en præmie.

Som udgangspunkt anvendes der ikke licensmidler til store pengepræmier.

Hvis der er et større udbud af præmier, bør de stamme fra forskellige producenter og leverandører.

SPONSORERING AF PRÆMIER

Se kapitel 22 om sponsorering.

BESKATNING AF PRÆMIER

Der skal enten betales skat af præmien eller gevinstafgift. Når der er adgang for alle til en quiz eller konkurrence gælder det, at:

- gevinstafgiften betales af DR eller en eventuel præmiesponsor.

Når deltagerne i en quiz, konkurrence eller lignende udvælges eller castes gælder det, at:

- gevinstafgiften betales af vinderen. Vær opmærksom på, at når vinderen skal betale skat, skal dette oplyses som en del af konkurrencebetingelserne.

I tvivlstilfælde kontakt DR Jura.

OVERTAKSERING

DR laver ikke præmiekonkurrencer med indtægtsgivende sms- og telefonservice. Det vil sige konkurrencer, hvor opkaldets pris overstiger de udgifter, der er til at drive og etablere tjenesten.

DELTAGERE

For DR's quizprogrammer, gameshows og konkurrencer skal det altid gøres klart for deltagerne under hvilke betingelse, de medvirker:

- normalt underskriver deltager på tv en aftale
- for radio skal de medvirkede modtage en mundtlig briefing
- på dr.dk bør betingelserne for deltagelse fremgå tydeligt.

Deltagere i gameshows eller quizzere skal behandles ærligt og fair. DR-medarbejdere skal være opmærksomme på, at mange sandsynligvis aldrig har optrådt på tv.

Deltagerne skal gøres opmærksom på, hvad der skal ske, og om de skal grines af eller med.

Der er speciel grund til at være opmærksom på dette, når det gælder deltagere, som uvidende er blevet tilmeldt af venner eller familie, og som fx udsættes for skjult kamera.

Ingen DR-medarbejdere eller medlemmer af deres husstand kan deltage i konkurrencer, der afholdes/formidles af DR. Dette gælder også talentshow, Melodi Grand Prix, MGP mv.

SIKKERHED

Ingen medvirkende må bringes i en situation, der kan være til fare for deres helbred eller sikkerhed. I tilfælde hvor konkurrencer er fysisk krævende, bør deltagerne udfylde et spørgeskema for at sikre, at deres helbred er i orden.

KAPITEL 18 – VALG OG FOLKEAFSTEMNINGER

DR skal sikre, at den bredest mulige del af befolkningen får mulighed for at stifte bekendtskab med de forskellige partier og holdninger.

DR skal både præsentere de forskellige holdninger og efterprøve dem ved journalistisk research.

Ved folkeafstemninger gælder alsidighedsforpligtelsen først og fremmest i forbindelse med afstemningstemaet.

Når der er udskrevet folketingsvalg, udgår eventuelle særudsendelser fra partiernes landsmøder. Ved folkeafstemninger, EU- og kommunalvalg sker det fra tre uger før valgdagen. DR's øvrige valgdækning foregår efter sædvanlige redaktionelle kriterier.

Der skal udvises særlig opmærksomhed, hvis kandidaterne optræder i DR's flade under en valgkamp, fx i reportage-, underholdnings- eller livsstilsprogrammer. Valgkampperioden defineres som 3 uger før valgdagen. Valget til EU-parlamentet har normalt en længere valgkampperiode og her gælder en tilsvarende længere opmærksomhedsperiode.

OPSTILLING TIL VALG

Medarbejdere, som opstiller til folketings-, regions-, kommunal-, menighedsråd- eller EU-parlamentsvalg, skal meddele det til nærmeste chef.

Chefen vurderer, om medarbejderen kan fortsætte i sin funktion i DR op til valget, eller om der må ske en begrænsning af arbejdsområderne.

I den periode er hovedlinjen, at medarbejderen ikke må komme på skærmen, i radioen eller være synlig på dr.dk.

I chefens vurdering skal der lægges afgørende vægt på DR's uafhængighed af partipolitik med videre.

KAPITEL 19 – HABILITET

Hovedreglen for bijob og habilitet er, at der ikke må kunne rejses tvivl om DR's integritet, troværdighed og uafhængighed.

Derfor må du ikke sammenblende personlige og/eller private interesser med dit arbejde.

Du må heller ikke have lønnede eller ulønnede bijob, der kan skabe tvivl om DR's troværdighed og uafhængighed.

Som licensfinansieret public servicevirksomhed indtager DR en særstatus. Det indebærer en skærpet pligt til at sikre, at programvirksomheden er uafhængig af kommercielle, økonomiske og politiske interesser.

RADIOLOVEN OM HABILITET

DR skal lægge vægt på saglighed og upartiskhed ifølge radiolovens § 10.

Det betyder, at DR's medarbejdere skal være uafhængige af personlige og økonomiske interesser i forhold til det arbejde, de udfører i DR.

FORVALTNINGSLOVEN OM HABILITET

DR's medarbejdere er også underlagt Forvaltningslovens principper, jf. Forvaltningslovens § 3.

DR's medarbejdere har pligt til at oplyse nærmeste chef om lønnede og ulønnede aktiviteter. Medarbejderne har også pligt til at oplyse om medlemskaber og engagementer, som kan skabe interessekonflikter i forhold til deres arbejdsopgaver.

Oplysningspligten omfatter også venskabelige relationer og familiemæssige, økonomiske eller politiske forhold, som kan skabe interessekonflikter i forhold til den ansattes arbejdsopgaver.

PERSONLIGE ELLER ØKONOMISKE INTERESSER

Som DR-medarbejder må du ikke beskæftige dig med en virksomhed eller organisation, som du eller din nærmeste familie har personlige eller økonomiske interesser i.

Det gælder dog ikke, hvis den økonomiske interesse indskrænker sig til få aktier i et selskab eller aktier placeret i en pensionsordning, hvor du kun har begrænset indflydelse på depotporteføljen.

Som medarbejder i DR kan du ikke engagere dig i forretningsmæssig (herunder konkurrerende) virksomhed, som vil kunne have betydning for dit forhold til DR.

Spørgsmål om potentiel eller aktuel interesse- eller habilitetskonflikt skal rettes til nærmeste chef.

YTRINGER SOM DR-ANSAT

Du må kun engagere dig i den offentlige debat med DR som afsender, hvis det sker efter aftale med nærmeste chef.

Du må ikke underskrive debatindlæg og lignende med din DR-stillingsbetegnelse eller andet, der knytter indlægget sammen med DR som institution, medmindre du netop udtaler dig som DR-person, efter aftale med din chef.

Du må ikke i dit arbejde skilte med eller propagandere for egne holdninger, medmindre det sker som led i et redaktionelt koncept med holdningsprægede værter.

DR's medarbejdere som eksponeres visuelt, skal være opmærksomme på både sprog, tale og påklædning:

- beklædning, der signalerer politiske holdninger som fx t-shirts med "Bevar Christiania" eller "Værn om Danmark", er som hovedregel ikke tilladt
- det samme gælder beklædning med synlige logoer for bestemte tøjmærker eller inskriptioner, der på anden vis forstyrrer kommunikationen.

YTRINGSFRIHED SOM PRIVATPERSON

DR respekterer medarbejdernes grundlovssikrede rettigheder, herunder ytringsfrihed og ret til at være medlem af politiske partier eller interesseorganisationer.

DR er både i lov om radio og fjernsynsvirksomhed og i DR's public service kontrakt pålagt særlige forpligtelser i forhold til "saglighed, troværdighed og upartiskhed". I det omfang ytringer eller tilknytningsforhold har den konsekvens, at der sættes spørgsmål ved disse grundlæggende værdier i DR's virksomhed, er selve DR's funktionsevne truet.

For centralt placerede medarbejdere, her defineret som værter, korrespondenter og ledende medarbejdere, gælder det, at deres offentlige personlige ytringer og tilknytningsforhold vanskeligt kan holdes adskilt fra den centrale DR-funktion, de indtager.

Konkret betyder det, at selv om de konkrete offentlige ytringer ligger indenfor ytringsfrihedens grænser eller der er tale om tilknytning til en lovlig forening eller et parti, kan der opstå konflikt i forhold til DR's

funktionsevne. Det gælder, hvis der er en konkret, aktuel og væsentlig risiko for, at DR's forpligtelser til saglighed og upartiskhed i informationsformidlingen lider skade som følge af dette.

Det vil med andre ord sige, at DR's krav om troværdighed og uafhængighed kan betyde, at politiske og ideologiske ytringer og tilknytningsforhold samt ytringer rettet mod navngivne personer, virksomheder og organisationer er uforenelige med visse arbejdsopgaver.

I hvilket omfang medarbejderens offentlige ytringer eller tilknytningsforhold er forenelige med arbejdsopgaverne, baseres på en konkret vurdering af den nærmeste chef i samråd med den relevante direktør.

Hvis det vurderes, at DR's funktionsevne vil lide skade som følge af ytringerne, omplacerer DR den pågældende medarbejder.

OPSTILLING TIL VALG

Medarbejdere, som opstiller til folketings-, regions-, kommunal-, menighedsråds- eller EU-parlamentsvalg, skal meddele det til nærmeste chef.

Chefen vurderer, om medarbejderen kan fortsætte i sin funktion i DR op til valget, eller om der må ske en begrænsning af arbejdsområderne.

I den periode er hovedreglen, at medarbejderen ikke må komme på skærmen, i radioen eller være synlig på dr.dk.

I chefens vurdering skal der lægges afgørende vægt på DR's uafhængighed af partipolitik med videre.

AMBASSADØRVIRKSOMHED

Chefen kan i helt særlige tilfælde give tilladelse til ambassadørvirksomhed, deltagelse i velgørende organisationers arbejde eller tilsvarende, når chefen vurderer, at det ikke vil anfægte DR's troværdighed og uafhængighed.

DR-MEDARBEJDERES PRIVATE PROFILER PÅ DE SOCIALE MEDIER

Hovedreglen er, at en profil på et socialt medie oprettet uden sammenhæng med DR er medarbejderens egen, og at tweets, statusopdateringer og lignende derfor altid er udtryk for medarbejderens private holdning. Det er vigtigt at pointere, at nedenstående anbefalinger ikke skal ses som en indsnævring af medarbejdernes ytringsfrihed, men netop som anbefalinger.

JOURNALISTISKE OG PROGRAMVENDTE MEDARBEJDERE

Anbefalingerne i dette afsnit angår journalistiske og programvendte medarbejdere i DR, når de kommer med ytringer/meddelelser på deres private profiler på de sociale medier.

1. Tænk over, at de holdninger og meninger, du giver udtryk for, kan tolkes ind i dit journalistiske arbejde.
2. Hvis du bruger din personlige profil til at efterlyse cases, bør du oplyse, at du arbejder for DR.
3. Hvis dit journalistiske arbejde bliver kritiseret på de sociale medier, så undlad at svare på kritikken før du har drøftet det med nærmeste chef.

CENTRALT PLACEREDE MEDARBEJDERE

DR er både i lov om radio og fjernsynsvirksomhed og i DR's public service kontrakt pålagt særlige forpligtelser i forhold til "saglighed, troværdighed og upartiskhed". I det omfang ytringer har den konsekvens, at der sættes spørgsmål ved disse grundlæggende værdier i DR's virksomhed, er selve DR's funktionsevne truet.

For centralt placerede medarbejdere, her defineret som værter, korrespondenter og ledende medarbejdere, gælder det, at deres personlige ytringer vanskeligt kan holdes adskilt fra den centrale DR-funktion, de indtager.

Konkret betyder det, at selv om en ytring ligger indenfor ytringsfrihedens grænser, kan der opstå konflikt i forhold til DR's funktionsevne. Det gælder, hvis der er en konkret, aktuel og væsentlig risiko for, at DR's forpligtelser til saglighed og upartiskhed i informationsformidlingen lider skade som følge af ytringen.

Det vil med andre ord sige, at DR's krav om troværdighed og uafhængighed kan betyde, at politiske og ideologiske ytringer og ytringer rettet mod navngivne personer, virksomheder og organisationer er uforenelige med visse arbejdsopgaver.

I hvilket omfang medarbejderens private ytringer er forenelige med arbejdsopgaverne, baseres på en konkret vurdering af den nærmeste chef i samråd med den relevante direktør.

Hvis det vurderes, at DR's funktionsevne vil lide skade som følge af ytringerne, omplacerer DR den pågældende medarbejder.

IKKE TILLADT

Hovedreglen for DR-medarbejderes private profiler på sociale medier er skitseret i ovenstående anbefalinger samt retningslinjer for centralt placerede medarbejdere. Undtagelsen fra denne er en række regler, der klart beskriver, hvad der ikke er tilladt. Du må som DR-medarbejder ikke:

- komme med ytringer på vegne af DR, med mindre der er en klar aftale med nærmeste chef,
- svare på kritik af egne DR-programmer, med mindre det er aftalt med nærmeste chef,
- krænke ophavsretsloven ved offentliggørelse af DR-materiale,
- offentliggøre fortrolige oplysninger fra DR,
- bruge DR's logoer på din private profil eller
- breake en journalistisk historie, du har arbejdet på i DR, på de sociale medier.

Overtrædelse af ovenstående kan medføre ledelsessanktioner fra DR's side, ligesom det i yderste konsekvens påføre dig et straf- og erstatningsansvar.

BIJOB

DR's medarbejdere må ikke have lønnede eller ulønnede bijob, der kan skabe tvivl om DR's troværdighed og uafhængighed.

I en række tilfælde kan det dog godt være i både medarbejderens, DR's og offentlighedens interesse, at medarbejdere deltager i fx foredrag eller debatter.

FASTANSATTE OG TIDSBEGRÆNSEDE ANSATTE

Reglerne om bijob gælder både for fastansatte og for medarbejdere, der er ansat på en tidsbegrænset kontrakt (TBA'ere).

Desuden skal DR's chefer ud fra konkrete vurderinger sikre, at også freelancere lever op til kravene om troværdighed og uafhængighed. Det kan derfor være hensigtsmæssigt at skrive særlige fokusområder ind i den enkelte kontrakt fx optræden i andre medier, ambassadørvirksomhed og lign. Vurderingen af, hvilke specifikke forhold der skal præciseres kontraktligt, baseres på omfanget af freelancerens tilknytning til DR, herunder eksponering og økonomi.

FORHÅNDSGODKENDELSE

Bijob udenfor DR forudsætter, at medarbejderen i hvert enkelt tilfælde på forhånd har indhentet en godkendelse fra sin chef. Ansøgningen skal rumme udførlige oplysninger om jobbets art og eventuel betaling. Tilladelse til bijob er udelukkende gældende i det kalenderår, den er givet.

KRITERIER FOR TILLADELSE

Ansøgning om tilladelse til bijob bliver vurderet ud fra:

- om der kan rejses tvivl om interessekonflikter eller sammenblanding af interesser,
- om der kan rejses tvivl om den enkelte medarbejders troværdighed og uafhængighed i forbindelse med jobbet samt
- om omfanget af bijobbet har en sådan karakter, at det påvirker medarbejderens arbejde i DR, herunder mødetidsændringer, vagtplanlægninger med videre.

Indtægten fra bijobbet må ikke antage et omfang, der kan rejse tvivl om den pågældendes uafhængighed eller loyalitet over for DR.

Samlet må den enkelte medarbejder derfor maksimalt tjene 300.000 pr. kalenderår. Den enkelte direktør kan efter en konkret vurdering dispensere fra dette.

Der må ikke være tale om et større antal faste arrangementer med en bestemt virksomhed eller organisation, som kan vurderes at give et særligt afhængighedsforhold såvel i omfang som økonomisk.

Chefen kan give tilladelse til faste aftaler om klummeskrivning, artikler eller kommentatorvirksomhed i andre medier ud fra ovennævnte hensyn.

Der kan ikke gives tilladelse til bibeskæftigelse i konkurrerende virksomhed, hvis risikoen for sammenblanding af interesser på nogen måde er til stede.

DR-ANSATTE OG KOMMERCIELLE AKTIVITETER

Grundlaget for DR's public servicevirksomhed er, at den er uafhængig af kommercielle interesser. Dette gælder også DR's medarbejdere, hvorfor der kun i meget begrænset omfang kan gives tilladelse til kommercielle aktiviteter.

I de tilfælde, hvor der gives tilladelse til kommercielle aktiviteter, kræver det således et særligt fokus at sikre, at en given kommerciel aktivitet ikke udgør en interessekonflikt, udfordrer den redaktionelle integritet eller belaster DR's troværdighed og uafhængighed.

Det er altid en chefbeslutning, om en kommerciel aktivitet er acceptabel set i forhold til DR medarbejderens ansættelse, rolle og arbejdsområde. DR-ansatte har således pligt til at ansøge nærmeste chef om tilladelse til såvel lønnede som ulønnede aktiviteter – jf. DR's regler for bibeskæftigelse.

Det kommende afsnit beskriver grundprincipperne samt de opmærksomhedspunkter, der skal indgå i hver enkelt vurdering.

FØLGENDE HOVEDPRINCIPPER GÆLDER:

- DR-ansattes kommercielle aktiviteter må på ingen måde rejse tvivl om DR's integritet, troværdighed og uafhængighed.
- Værter må ikke bruge deres DR-rolle eller -funktion i kommercielt øjemed (undtagelser reguleres via DR Salg).
- Værter må ikke i programmer fremhæve eller vise produkter, tjenester eller organisationer, som de er kommercielt engagerede i.
- Værter, korrespondenter og journalister, der arbejder inden for nyheds- og aktualitetsområdet samt dokumentargenren må ikke deltage i nogen former for kommerciel aktivitet.

Dertil kommer en række specifikke punkter, som skal indgå i overvejelserne ved forespørgsel om tilladelse til kommercielle aktiviteter:

- omfanget af medarbejderens tilknytning til DR (varighed og løn),
- karakteren af de kommercielle aktiviteter,
- overvejelser om særlige forhold i forbindelse med genudsendelser, on demand etc.,
- vurdering af eventuel karenperiode mellem førstegangssendetidspunkt og den kommercielle aktivitet,
- endelig skal rammen for eventuelle kommercielle aktiviteter vurderes i forhold til i hvor høj grad medarbejderen identificeres med DR.

OFFENTLIGGØRELSE AF BIJOBS

Godkendt bibeskæftigelse offentliggøres på dr.dk. Den enkelte medarbejder kan anmode om, at bibeskæftigelsen ikke bliver offentliggjort. Det kræver godkendelse af den nærmeste chef.

Desuden gælder det at:

- tilladelser gives for et kalenderår ad gangen

- DR-medarbejderen figurerer på listen hele det år tilladelsen er givet
- listen opdateres af HR med nye tilladelser ved udgangen af hver måned.

MEDIETRÆNING

Medarbejdere i DR kan ikke have bijob, hvori der indgår undervisning i medie håndtering eller medietræning generelt.

Undtaget fra dette er undervisning på journalistuddannelserne, kurser under Den Journalistiske Efteruddannelse og lignende.

MEDVIRKEN I ANDRE MEDIER

Medvirken i andre medier kan kun ske med tilladelse fra nærmeste chef.

ANDRE YDELSER

Det er forbudt i forbindelse med bibeskæftigelse at modtage ydelser i form af rejser, betalt ophold eller lignende, udover et bagatelniveau (fx et par flasker vin for et foredrag).

GODKENDELSE AF OMTALE

Medarbejderen skal være opmærksom på den kontekst, bijobbet indgår i, og den måde, hvorpå medarbejderens medvirken omtales af arrangøren.

Medarbejderen skal betinge sig på forhånd at se og godkende omtale, hvori medarbejderens navn indgår.

GAVER

Medarbejdere eller redaktioner i DR må ikke udnytte deres stilling til at opnå private fordele.

Det er ikke tilstrækkeligt, at medarbejderen selv eller redaktionen mener, at kravet til integritet, troværdighed og uafhængighed er tilgodeset. Eventuelle gaver og rabatter må heller ikke af omverdenen kunne opfattes som problematiske.

AFVISNING OG RETURNERING AF GAVER

Gaver skal afvises, medmindre der er tale om:

- rene bagateller (fx reklameartikler, et par flasker vin)
- personlige hilsener eller gaver af et naturligt omfang i forbindelse med runde dage, jubilæer eller lign.

Hvis det er nødvendigt, bør den enkelte ansatte informere giveren om denne praksis.

Det er også den enkelte medarbejder, der skal returnere tilsendte gaver, der falder uden for bagatelgrænsen.

GAVER UAFHÆNGIGT AF DR

Som hovedregel kan DR-medarbejdere acceptere gaver og rabatter, som en hel stand kan modtage uafhængigt af DR. I hvert enkelt tilfælde foretages et konkret skøn.

DR skal som virksomhed værne om sin integritet. Derfor skal tilbud om personlige invitationsrejser, tilskud/sponsorater af fester og andre former for større, gratis ydelser fra kilder eller forretningsforbindelser afvises.

KAPITEL 20 – DR'S LOGO OG VAREMÆRKER

Der må ikke være tvivl om, at DR er en uafhængig public service-virksomhed.

DR er derfor meget opmærksom på den måde og den sammenhæng, som DR's varemærker og logo optræder i. De må derfor kun anvendes af andre end DR, hvis der er givet tilladelse til det.

DR'S KONCERNLOGO

DR's koncernlogo må normalt kun anvendes, når DR selv står som afsender.

I redaktionelle sammenhænge, fx som illustration til en artikel om DR, kan DR's koncernlogo dog anvendes uden forudgående tilladelse.

I særlige tilfælde kan DR's mediedirektør give tilladelse til, at DR's koncernlogo bliver anvendt af samarbejdspartnere. Tilladelsen bliver vurderet ud fra:

- at DR har en helt særlig interesse i, at logoet anvendes
- at den sammenhæng logoet optræder i bidrager væsentligt til DR's virksomhed
- at formålet med anvendelsen af DR's logo relaterer sig til DR's kerneområder
- om DR's logo bliver anvendt i en sammenhæng med et kommercielt, ikke-kommercielt eller godgørende formål.

ANDRE DR-LOGOER

Andre DR-logoer kan kun anvendes efter konkret tilladelse fra DR's mediedirektør. Det er fx logoer som kanallogoer, programlogoer og koncerthuslogoer.

Disse logoer kan dog uden forudgående tilladelse anvendes i redaktionelle sammenhænge.

OMTALE AF DR SOM KUNDE

DR's leverandører må ikke anvende DR's logo og varemærker, men kan på neutral måde omtale, at de har DR som kunde. Det kan fx ske i salgsmateriale, hjemmesider med mere.

BRUG AF DR-KONCEPTER EKSTERNT

Det kræver tilladelse fra DR Medier og DR Salg, hvis en DR-medarbejder ønsker at optræde med et DR-programkoncept eller -format uden for DR. Det kan fx være live-opførelse af et litteraturprogram på en bogmesse eller et debatprogram på en konference.

BYGNINGER, EFFEKTER OG KULISSER

DR's bygninger kan udlånes til fx optagelser. Det sker ud fra en konkret vurdering. DR's mediedirektør skal give tilladelse.

KAPITEL 21 – SKJULT REKLAME

Et af DR's særkender er, at DR's sendeflader og programmer ikke indeholder reklame. Det er derfor vigtigt at undgå skjult reklame i DR's programmer.

Derfor skal der altid være en redaktionel begrundelse for at vise et bestemt produkt.

Eksempler på skjult reklame:

- rosende omtale af en vare eller tjenesteydelse i et program kan være skjult reklame
- også omtaler, der ikke er rosende, kan være skjult reklame, fx en detaljeret omtale af et produkt ledsaget af telefonnumre, navne eller logoer
- også billeddækning kan i forbindelse med omtale have en kommerciel værdi og være skjult reklame.

I forbindelse med værtsbårne programmer kan værten have en særlig kommerciel interesse i programindholdet. Her skal der på forhånd indgås særlige aftaler om, hvordan værtens egne produkter kan vises.

Omtale af DR's egne programmer skal ske efter sædvanlige redaktionelle kriterier.

Programpræsentation, herunder trailers og spot, er ikke reklame.

LÆS MERE

- Om sponsorering, se kapitel 22
- Om medarbejders medvirken i reklamer eller andre aktiviteter, der skal fremme kommercielle interesser, se kapitel 19
- Om præmier, se kapitel 17
- Om sponsorerede præmier, se kapitel 22
- Om linkhenvielse på dr.dk, se kapitel 15.

I tvivlstilfælde: Kontakt DR Jura.

KAPITEL 22 – SPONSORERING

INDLEDNING

DR's programvirksomhed er baseret på licensfinansiering, og udgangspunktet i lovgivningen er, at DR ikke må have sponsorerede programmer på tv, herunder på tekst-tv, i radio og på dr.dk. Der er imidlertid nogle undtagelser, og i det følgende gennemgås de regler, som gælder for sponsorering af DR's indhold.

Udgangspunktet er, at sponsorering alene kan anvendes, når hensynet til DR's redaktionelle frihed - navnlig hensynet til troværdighed, upartiskhed samt uafhængighed af økonomiske særinteresser - er overvejet. På linje med andre programmer må sponsorerede programmer ikke give anledning til, at der kan rejses tvivl om DR's, programfladens, de enkelte programmets eller medarbejdernes integritet, troværdighed og uafhængighed.

Alle sponsorater/tilskud skal godkendes af nærmeste chef. Fondsansøgninger skal koordineres med de øvrige områder, hvilket sker gennem underdirektørerne.

DR har en minimumsgrænse for sponsoraters størrelse på 25.000 kroner. Det vil sige, at DR ikke ansøger om pengesponsorater under 25.000 kr. eller modtager produktsponsorering, hvor ydelsens værdi er under 25.000 kroner.

Sponsorering af såvel internt som eksternt producerede programmer til DR skal registreres. Der skal både indberettes, når der søges sponsorering, og når der opnås sponsorering. Det er chefens ansvar, at sponsoreringen registreres på månedlig basis.

DEFINITION AF SPONSORERING

Sponsorering er enhver form for ydelse af direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af radio- og fjernsynsprogrammer, herunder tekst-tv-sider samt dr.dk, med henblik på at fremme den pågældendes navn, logo, image, aktiviteter eller produkter.

Der gælder *ikke* en bagatelgrænse, og selv små tilskud vil være sponsorering.

Et tilskud gives stort set altid for at fremme tilskudsgiverens navn, logo, image, aktiviteter eller produkter, så sidste del af bestemmelsen forudsættes altid opfyldt, medmindre der er helt særlige omstændigheder, der *gør sig gældende* fx at tilskuddet gives af en privat person.

Eksempel: Hvis DR låner en privat have til optagelser, vil det ikke være sponsorering, da haveejeren ikke gør det for at fremme sit navn, logo, image mv.

DR opererer med tre former for tilskud og dermed for sponsorering:

1. **PENGESPONSORERERING** – kun tilladt, hvis sponsor er offentlig myndighed, fond eller lign., eller der er tale om særlig programtype (se mere nedenfor under "Hvilke former for sponsorater er tilladt?")
2. **PRODUKTSPONSORERING** – kun tilladt, hvis sponsor er offentlig myndighed, fond eller lign., eller der er tale om en særlig programtype (se mere nedenfor)
3. **USYNLIG PRODUKTSPONSORERING** – kun tilladt, hvis sponsor er offentlig myndighed, fond eller lign., (se mere nedenfor)

Der gælder forskellige regler for hver af disse typer af sponsorering. Det er derfor nødvendigt at sondre mellem sponsoreringstyperne.

Der foreligger et direkte eller indirekte tilskud og dermed sponsorering, hvis:

- **PENGESPONSORAT:** DR modtager et kontant beløb til produktion eller til udsendelse herunder genudsendelse af programmer
- **PRODUKTSPONSORAT:** Ydelser, der normalt ikke er til salg eller leje fx prototyper, som endnu ikke er på markedet, skal værdiansættes ud fra, hvad det ville anslås at koste at købe eller leje lignende ydelser. Se særligt nedenfor om locations.
- **PRODUKTSPONSORAT:** DR låner eller får en ydelse (produkt eller tjenesteydelse), som skal indgå i et program fx præmier, biler, tøj til en vært eller møbler til scenografi.
- **PRODUKTSPONSORAT:** DR ved køb/leje af produkter eller tjenesteydelser, som skal indgå i et program, får ekstraordinære store prisnedslag/ekstraordinære store rabatter, som ikke er almindelig storkunderabat.
- **USYNLIGT PRODUKTSPONSORAT:** DR modtager et produkt eller en tjenesteydelse gratis eller ekstraordinært billigt til produktionen, men hvor produktet/tjenesteydelsen hverken fremgår visuelt eller mundtligt i programmet, eksempelvis et hotelophold, transport eller kaffe til produktionsholdet, betaling af rejseomkostninger, ophold eller forplejning, herunder til redaktionelle invitationsrejser.

Giver DR en modydelse til sponsor, som har samme eller større værdi end programtilskuddet, foreligger der ikke et tilskud og dermed ikke sponsorering. Reklameværdien af en sponsorkreditering anses ikke som en modydelse fra DR's side i denne forbindelse.

Når DR indgår i samarbejder/partnerskaber med eksterne parter, skal det altid vurderes, om der reelt er tale om sponsorering. Hvis partneren giver et direkte eller indirekte tilskud til programmet, der

overstiger markedsværdien af en evt. modydelse fra DR's side, er det sponsoreringsreglerne overholdes, uanset hvad man kalder samarbejdet.

Co-produktioner, det vil sige ydelser fra firmaer, der selv udøver virksomhed ved udsendelse, udbud eller produktion af radio- og fjernsynsprogrammer, film, cd'er mv., betragtes efter loven ikke som sponsorering (men derimod som co-produktion). Dette betyder, at sådanne virksomheder ikke må krediteres som sponsor i rulleteksten efter programmet. Typiske ydelser fra disse virksomheder er fx cd'er, dvd'er, promotion-ture, koncertbilletter mv.

SÆRLIGE FORMER FOR SPONSORATER

LOCATIONS

Lån af locations, som normalt kan lejes, og som stilles gratis til rådighed for DR er produktssponsorering og dermed ikke tilladt.

EKSEMPEL: Hvis DR låner en restaurant, vil det være sponsorering, da man normalt kan leje en restaurant på markedsvilkår, og da restauratøren stiller lokalerne gratis til rådighed for at fremme eget navn, logo, image, aktiviteter eller produkter.

Lån af locations, som normalt ikke kan lejes, er ikke sponsorering.

EKSEMPEL: Når DR optager Borgen i Kulturministeriets lokaler, da disse lokaler normalt ikke er til leje.

Der må imidlertid aldrig ske en eksponering af den pågældende location, som ikke er redaktionelt begrundet.

EKSEMPEL: Ved lån af en hotelloobby, et fitnesscenter eller fællesarealerne i et storcenter må der ikke ske en fremhævelse af henholdsvis hotellet, fitnesscenteret eller storcenteret udover det, der er strengt redaktionelt begrundet.

GRATIS PROGRAMMER

Hvis DR får et program eller et klip gratis, vil det være produktssponsorering, medmindre programmet eller klippet modtages fra en co-producent, jf. ovenfor.

DR kan modtage gratisprogrammer eller klip fra både co-producenter og andre, dog skal der i den forbindelse foretages en særlig kritisk vurdering, herunder især om programmet tilskynder til køb af sponsors/producentens eller andres produkter eller fremmer sponsors/producentens eller andres interesser. Bemærk at musikvideoer ikke er sponsorering i lovens forstand, da filmproducenter og pladeproducenter er co-producenter, jf. ovenfor.

Der gælder særlige regler vedr. OBS indslag.

ANMELDEREKSEMPLARER

DR har en særlig praksis for, at bøger, teaterbilletter, biografbilletter, koncertbilletter og billetter til udstillinger, som DR modtager gratis til brug for anmeldelser i programmer, ikke anses som sponsorering. Hvad der ligger herudover kan ikke betragtes som anmeldereksemplarer og vil være produktsponsorering. En rejse som DR modtager gratis af rejsearrangøren med henblik på at anmelde den, vil således være produktsponsorering.

Tilsvarende gælder for testprogrammer, hvis DR modtager de testede produkter gratis. Dette anses ikke som produktsponsorering og er dermed tilladt.

Når et produkt enten mundtligt eller visuelt eksponeres meget, bør DR som hovedregel betale for produktet. Dette gælder særligt, hvis produktet har en begrænset økonomisk værdi. Stor eller gentagen eksponering øger risikoen for ulovlig skjult reklame.

MEDVIRKENDE

Hvis DR i henhold til de etiske retningslinjer, overenskomst eller ifølge praksis skal betale for en bestemt form for medvirkende, og DR undlader at betale, vil det udgøre produktsponsorering.

Dette betyder, at medvirkende (eksperter, kommentatorer værter etc.) kun kan medvirke vederlagsfrit i programmer, hvis denne form for medvirken er en del af den pågældendes arbejdsbeskrivelse eller det er fast kutyme.

Det samme gør sig gældende ved brug af eksperter, der ikke selv optræder i et program, men bidrager med faglig ekspertise i forbindelse med fx research.

Hvis arbejdsindsatsen går ud over, hvad der efter kutyme eller vedkommendes arbejdsbeskrivelse kan ske vederlagsfrit, er der derimod tale om usynlig produktsponsorering, der ikke er tilladt.

På nyheds- og aktualitetsområdet, hvor sponsorering er forbudt, samt andre områder, hvor de interne regler begrænser sponsorering, skal der derfor altid betales til sådanne medvirkende.

SPONSOREREDE PRÆMIER

Præmier, der udloddes på DR's flader, kan som udgangspunkt ikke sponsoreres. Undtaget herfra er: indsamlingsshow, prisuddelinger, klassiske musikkonkurrencer, sangskrivningskonkurrencer, OBS

programmer, programmer, hvori DR's ensembler og koncertvirksomhed indgår samt co- eller samproduktioner med udenlandske medietjenesteudbydere, hvor DR ikke er hovedproducent.

I disse tilfælde skal sponsor krediteres efter programmet, jf. nedenfor om kreditering. På dr.dk skal præmiesponsor krediteres på samme måde, som sponsorer i øvrigt krediteres på dr.dk, jf. nedenfor.

Ved præmiepræsentationen skal man være særlig opmærksom på, at omtalen af præmien sker kort og neutralt og ikke går ud over den information, som er påkrævet for at gennemføre konkurrencen mv. Dette betyder, at præsentationen ikke må fremstå som en reklame. Præsentationen må således ikke være lang, anprisende eller fokusere på logoer. Præmiesponsor må ikke loves en eksponering af det pågældende produkt, da det vil medføre, at eksponeringen ikke er redaktionelt begrundet.

Hvis præmien indgår i et tv-program, der særligt henvender sig til børn under 14 år, må sponsorerede præmier ikke vises i programmet, men der kan gives neutral oplysning om deres art og beskaffenhed.

KOMBINATION AF PENGE- OG PRODUKTSPONSORERING ER IKKE TILLADT

Sponsor kan ikke både bidrage med penge og produkter, idet der er en risiko for, at det vil kunne være eller fremstå som ulovlig produktplacering. Se eventuelt definition af produktplacering.

HVEM KAN/KAN IKKE VÆRE SPONSOR?

Følgende virksomheder og organisationer kan IKKE være sponsorer:

- Kommercielle virksomheder – se evt. nærmere vedr. undtagelserne under "Hvilke former for sponsorater er tilladt?"
- virksomheder mv., hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge tobaksprodukter eller andre varer, der fortrinsvis benyttes i forbindelse med rygning
- arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, politiske partier og religiøse bevægelser.
- virksomheder, hvis hovedvirksomhed er at producere eller sælge drikkevarer med et alkoholindhold på 2,8 pct. vol. eller derover
- co-producenter, jf. ovenfor.

HVILKE FORMER FOR SPONSORATER ER TILLADT?

DR modtager som udgangspunkt ikke sponsortilskud (penge eller produkter) fra kommercielle virksomheder medmindre det drejer sig om følgende programtyper:

- indsamlingsshow,

- prisuddelinger,
- klassiske musikkonkurrencer,
- sangskrivningskonkurrencer,
- OBS programmer,
- programmer, hvori DR's ensembler og koncertvirksomhed indgår,
- samt co- eller samproduktioner med udenlandske medietjenesteudbydere, hvor DR ikke er hovedproducent.

Kommercielle sponsorer er alle andre end offentlige institutioner og stiftelser, fonde og foreninger mv. med almennyttige formål. Det vil sige, at eksempelvis ministerier, kommuner og EU vil være lovlige sponsorer.

Det kan være vanskeligt at vurdere, om en fond, stiftelse eller forening har et almennyttigt formål, men en rettesnor er, at det bør fremgå direkte af formålet for fonden mv. DR Jura har udarbejdet en ikke udtømmende liste over, hvilke fonde mv., der vurderes at have et almennyttigt formål. Listen kan fås ved henvendelse til DR Jura. Såfremt fonden ikke står på listen, skal Jura kontaktes for en konkret vurdering af fondens formål.

Der kan i særlige tilfælde søges dispensation for ovenstående hos relevant direktør.

DR må dog modtage både penge- og produktsponsorater fra offentlige institutioner og stiftelser, fonde og foreninger m.v. med almennyttige formål.

PROGRAMMER DER IKKE KAN SPONSORERES

Det er ulovligt at sponsorere nyheds- og aktualitetsprogrammer, ligesom sponsorering af radioprogrammer ikke er tilladt.

Aktualitetsprogrammer defineres i denne sammenhæng som programmer, der direkte vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning såsom programmer, der består af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder mv.

I tvivlstilfælde træffes afgørelsen af den nærmeste chef efter rådgivning i DR Jura og kopi af afgørelsen sendes til DR Etik.

Spots og trailere kan heller ikke sponsoreres, uanset om de omhandlede programmer er sponsorerede, og program sponsoren kan ikke nævnes i forbindelse med udsendelsen af spots/trailere.

For så vidt angår sponsorering af faktaprogrammer har DR besluttet, at der skal anlægges en restriktiv fortolkning af princippet om, at der ikke seriøst må kunne rejses tvivl om DR's, programmets og medarbejdernes integritet, troværdighed og uafhængighed.

Faktaprogrammer defineres i denne sammenhæng som programmer om samfundsforhold, sociale forhold, forskning, videnskab og teknologi samt undervisningsprogrammer.

Tilskud fra virksomheder og organisationer kan som udgangspunkt ikke ske til programmer, der drejer sig om emner eller forhold, der er omfattet af de pågældende virksomheders eller organisationers forretningsmæssige eller organisatoriske interesser. Sådanne programmer kan modtage tilskud i form af rekvisitter, lån af locations mv.

Der kan imidlertid modtages tilskud fra offentlige institutioner, stiftelser, fonde og foreninger mv. med almennyttige formål, selv om programmet vedrører et emne indenfor sponsors interesseområde, hvis programmet er af alment oplysende karakter. Den offentlige institution, stiftelse, fond eller forening må imidlertid ikke som institution have særlige interesser, der tilgodeses i programmet.

Bortset fra ovennævnte programmer kan alle tv-programmer (herunder tekst-tv) sponsoreres. Herudover kan indhold på dr.dk sponsoreres efter samme regler for tv, også selv om indholdet samles i portaler eller relaterer sig til radio.

EKSTERNE PROGRAMMER

For programmer fx pre-buy, co-produktioner og entrepriseproduktioner, hvor DR har mulighed for indflydelse på indholdet, skal DR Medier sikre, at DR's etiske retningslinjer, herunder sponsoreringsreglerne, overholdes. Dette skal sikres både i kontrakterne, men også ved aktiv kontrol, hvor det skønnes hensigtsmæssigt.

REDAKTIONEL UAFHÆNGIGHED OG SAMARBEJDET MED SPONSOR (EVENTS OG SIDEEVENTS)

Indholdet og programsætningen af et sponsoreret program må ikke påvirkes af sponsor på en sådan måde, at det indvirker på DR's ansvar og redaktionelle selvstændighed med hensyn til programmerne.

Dette betyder, at:

- sponsor ikke må have indflydelse på programmets indhold, netsider mv. eller på sendetidspunktet
- DR altid har det endelige redaktionelle ansvar
- medarbejderen kan drøfte indhold og indhente faktuelle oplysninger fra sponsor, hvis sponsor sidder inde med viden om programmets emne, og hvis det højner kvaliteten af indholdet, men medarbejderen skal forholde sig kritisk til oplysningerne. Medarbejderen kan dog orientere en

mulig sponsor om indholdet af programmet mhp. sponsors stillingtagen til, om de vil indgå som sponsorer

- sponsor ikke kan kræve, at programmet sendes, men kan få sine penge/produkter retur, hvis det ikke sker.

For events hvor DR har indflydelse på indholdet, eller hvor event og program ikke kan skilles ad fx fordi eventen primært afholdes, fordi den sendes i tv eller radio eksempelvis Sportsgalla, skal en eventuel sponsorering af eventen ske efter DR's sponsoreringsregler. Kampagner, "side-events" og aktiviteter, der ikke vises i programmerne, fx et afterparty eller lign., men som er afledt af programmerne, kan sponsoreres med respekt for, at der skal værnes om DR's image.

KREDITERING AF SPONSOR

På tv krediteres sponsor i rulleteksten. Som hovedregel er det sponsors navn, der skal anføres, men ikke sponsors logo eller webadresse. Fravigelser herfra skal skriftligt godkendes af mediedirektøren. Der må ikke anvendes bevægelige elementer eller en lydbaggrund, som har tilknytning til sponsor eller sponsors produkter. Sponsorkrediteringen må ikke forekomme inde i et program.

Pengesponsorater og i de tilfælde, hvor produktsponsorering er tilladt krediteres på tv på følgende måde: "Produceret med støtte/tilskud fra...".

Mediedirektøren kan tillige give dispensation til skiltekreditering, som kan indeholde logo og bevægelige elementer mv., fx ved store events og sportstransmissioner. I de særlige tilfælde, hvor der er givet dispensation til, at radioprogrammer kan sponsoreres skal sponsorkrediteringen ske i neutral form efter programmet. Den må ikke ledsages af en lydbaggrund, som har tilknytning til sponsor.

Den samlede varighed af kreditering pr. program må ikke overstige 10 sekunder, når der er en eller to sponsorer og 30 sekunder, hvis der er tre eller flere sponsorer.

Kreditering af sponsorering på dr.dk skal tage udgangspunkt i reglerne for tv, og der må ikke linkes til sponsor.

EKSPONERING AF SPONSOR I PROGRAMMET

Det er vigtigt, at sponsor ikke promoveres i programmet, og at man generelt er varsom med eksponering af sponsor i programmet. Det samme gælder ved omtale eller visning af sponsors produkter/ydelser i programmet. Det afgørende kriterium er, at omtalen eller visningen skal være strengt redaktionelt begrundet. En sponsor kan derfor undtagelsesvis medvirke i selve programmet, så længe der ikke sker en promovering af sponsor.

DR'S ENSEMBLER OG KONCERTSALEN

Der gælder særlige regler for sponsorering af DR's koncertsal, da dette ikke er programsponsorering. Sponsorering af DR's ensembler skal imidlertid følge reglerne i programetikken, hvis koncerten udsendes på DR's flader.

PRODUKTPLACERING

Som udgangspunkt er produktplacering i programmer i fjernsyn, radio og på dr.dk ikke tilladt.

Ved produktplacering forstås visning eller omtale af en vare, en tjenesteydelse eller et varemærke som led i et programs handling mod betaling eller anden modydelse fra sponsor. Eksempel: Ford stiller en bil vederlagsfrit til rådighed for en produktion, og betaler herudover et kontant vederlag for at sikre sig, at bilen kommer til at indgå i produktionen.

Her foreligger der en kombination af penge- og produktsponsorering, som DR ikke tillader i forhold til programmer produceret af eller for DR.

Produktplacering er imidlertid tilladt i følgende indkøbte produktioner, som er produceret i udlandet:

- indenfor genrerne kort- og dokumentarfilm, spillefilm, film og serier produceret til fjernsyn eller on demand-audiovisuelle medietjenester, sportsprogrammer og lette
- Spillefilm, kort- og dokumentarfilm, som DR er forpligtet til økonomisk at engagere sig i (DFI)

I forhold til ovennævnte programmer skal DR være opmærksom på følgende regler i forbindelse med visning af disse indkøbte programmer indeholdende produktplacering:

- Programmet må ikke tilskynde til køb eller leje af varer eller tjenesteydelser, navnlig må disse ikke fremhæves på en særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.
- Programmet må ikke give de pågældende varer en unødigt fremtrædende rolle.

Programmer henvendt til børn under 14 år må ikke indeholde produktplacering uanset, om programmerne er indenfor ovennævnte genrer.

Seerne skal tydeligt informeres om, at programmet indeholder produktplacering. Denne identifikation skal ske på passende vis ved programmets begyndelse og slutning.

SKATTEREGLER FOR SPONSORATER, HVOR DR GIVER SPONSOR MODYDELSER

Hvis et sponsorat både indeholder reklameværdi og tillægsydelse, skal dette specificeres i vores fakturaer, således at det fremgår hvor stor en værdi, der udgør reklameværdien og hvor stor en værdi eventuelle tillægsydelse har. Giver der fx fribilletter til sponsor til den show, som sponsor sponsorer (= tillægsydelse), skal værdien af disse billetter angives på fakturaen – værdien er den pris, som DR vil sælge billetter for til tredjemand.

Grunden hertil er, at sponsorerne ikke får momsfradrag for tillægsydelse. Oftest lyder fakturaen på et samlet beløb, og sponsorer fratrukker uretmæssigt moms for hele beløbet.

Tillægsydelse skal derfor værdiansættes.

KAPITEL 23 – RETTELSER OG BERIGTIGELSER

DR værner om sin troværdighed og retter alle faktuelle fejl af betydning. DR sikrer åbenhed om fejl og sørger for synlige rettelser på alle relevante platforme.

Alle rettelser af betydning skal desuden bringes på DR's Fejl og fakta-side på dr.dk, der er DR's samlede overblik over rettelser og berigtigelser.

KOMMANDOVEJE

Den programansvarlige chef har ansvar for at vurdere, om der er begået en fejl, som kræver rettelse. For eksterne produktioner har redaktøren i DR Medier et tilsvarende ansvar.

Det er den programansvarlige chef eller redaktøren i DR Medier, der skal godkende teksten til rettelsen, genmæle eller berigtigelsen.

Ved mindre, faktuelle fejl, der straks kan rettes, kan den nærmeste ansvarlige redaktør træffe beslutning om en rettelse i næste program. Ved tvivl skal den programansvarlige chef træffe beslutningen.

Ved kendelser fra Pressenævnet er det den programansvarlige chef, der har ansvaret for at rettelsen/berigtigelsen bringes i den form, på det sted og tidspunkt, som DR er blevet pålagt. For eksterne produktioner er det redaktøren i DR Medier, der har et tilsvarende ansvar.

Det samme gælder for opfølgning på kritik fra lytternes og seernes redaktør, når generaldirektøren har truffet endelige afgørelse i de enkelte sager.

GENMÆLE

Er der tale om fejl i faktiske oplysninger, som kan påføre økonomisk eller anden skade af betydning, skal DR efterkomme ønske om genmæle fra den, som oplysningerne vedrører.

Genmæle er ikke en berigtigelse eller et dementi med DR som afsender. I et genmæle er det klageren der kommer til orde i DR med sin opfattelse af sagen.

DR kan være behjælpelig med at formulere genmælet, men afsenderen er altid den, der ønsker et genmæle.

Genmælet skal opfylde følgende krav:

- det skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger
- det må ikke kunne give andre krav på genmæle

- det skal offentliggøres uden unødigt forsinkelse
- det skal bringes på samme måde (program, tidspunkt, kanal) som den oplysning, der gav anledning til genmælet og
- DR må ikke lade genmælet ledsage af redaktionelle bemærkninger.

Hvis DR giver afslag på genmæle, skal det begrundes og meddeles klager skriftligt og snarest muligt. Samtidig skal klager gøres opmærksom på, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet.

RETTELSER

DR retter af princip tydeligt, forståeligt og transparent på alle platforme. Det er et ledelsesansvar at sikre, at fejl rettes hurtigt og klart både på egne platforme og på sociale medier.

Tv og radio – flow

Generelt	Alle fejl over bagatelgrænsen skal rettes på "Fejl og Fakta" på dr.dk.
Mindre alvorlige fejl	Den ansvarlige redaktør vurderer om "Fejl og Fakta"-rettelsen bør følges af en rettelse på fladen.
Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Rettes normalt på fladen hurtigst muligt – programansvarlig chef eller kanalchef involveres.

Tv og radio – on demand

Generelt	Rettelsen må ikke være til at overse for nye seere/lyttere.
Mindre alvorlige fejl	Adgangen til klip/udsendelse forsynes med tydeligt link til rettelsen på "Fejl og Fakta" på dr.dk.
Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Lav altid tydeligt link til rettelsen på "Fejl og Fakta". Overvej mulighed for omredigering – involver den programansvarlige chef eller kanalchef.

Web

Generelt	Alle rettelser skal laves tydeligt og i samme URL. Alle fejl over bagatelgrænsen skal også rettes på "Fejl og Fakta" på dr.dk.
Mindre alvorlige fejl	Anfør " Rettet den dato måned år " i kursiv øverst i historien. Længere tekst kan eventuelt placeres nederst.
Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Anfør " Rettet den dato måned år " i kursiv øverst i historien. Længere tekst kan eventuelt placeres nederst. Publicer en nyhedshistorie med rettelsen på dr.dk.

Sociale medier – deling af DR-indhold

Generelt	Jo mere alvorlig fejl jo større indsats skal gøres for at sprede en rettelse.
Mindre alvorlige fejl	Hvis der er en fejl i en delt historie: bring rettelsen på SoMe med link til rettelsen på "Fejl og Fakta" på dr.dk.
Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Hvis der er en fejl i delt historie: bring rettelsen på SoMe med link til rettelsen på "Fejl og Fakta" på dr.dk.

Sociale medier – nyt DR-indhold

Generelt	Jo mere alvorlig fejl jo større indsats for at sprede en rettelse.
Mindre alvorlige fejl	Hvis der er fejl i et DR-opslag: lav tydelig rettelse hurtigst muligt. Rettelsen skal også på "Fejl og Fakta" på dr.dk.
Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Hvis der er fejl i en DR-opdatering: lav tydelig rettelse hurtigst muligt samt nyt opslag om rettelsen.

Andre medier

Generel	Hvis andre har bragt DR-indhold med fejl, skal de varskos.
Mindre alvorlige fejl	Ritzau cc på rettelse hvis det er en citat-historie.

Alvorlige fejl – herunder brud på DR's etiske retningslinjer	Ritzau skal cc på rettelser, hvis der er en citathistorie. Overvej yderligere opfølgning.

AFINDEXERING, ANONYMISERING OG SLETNING

Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, de er publiceret. Efter anmodning til DR kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.

Det betyder, at DR i helt særlige tilfælde, og når der fx er tale om følsomme eller private oplysninger, som er særligt belastende for den, der er omtalt, kan vælge at fjerne indexeringen hos Google, anonymisere personer eller slette indslag, programmer, artikler og opdateringer på sociale medier, jf. vejledning om god presseskik punkt B.8.

I vurderingen af om der konkret skal ske afindexering, anonymisering eller sletning skal indgå en afvejning mellem offentlighedens interesse i oplysningerne og graden af skadevoldende virkning for den medvirkende. Det har i den forbindelse betydning, om der er tale om en i forvejen offentlig kendt person, som må tåle en mere nærgående omtale, om der er tale om oplysninger, som vedkommende selv har givet til offentligheden, eller om vedkommende på anden måde har udtalt sig om det pågældende forhold til offentligheden.

I sit svar på anmodningen skal DR gøre opmærksom på, om der er tale om en fjernelse af indslag, program, artikel eller opdatering på sociale medier, anonymisering eller afindexering. Der bør gøres særsomt opmærksomt på, at afindexering alene betyder, at historien ikke kommer frem via en Google-søgning.

Hvis der er tale om afindexering skal der endvidere gøres opmærksom på, at det af tekniske grunde kan tage et stykke tid i Googles-system.

ANSVAR- OG ARBEJDSFORDELING

ANONYMISERING: Den redaktionschef, der er ansvarlig for produktionen, kan træffe beslutning om at anonymisere enkeltpersoner, virksomheder etc.

AFINDEXERING: Den redaktionschef, der er ansvarlig for produktionen, kan efter samråd med kanalchefen for dr.dk træffe beslutning om at en artikel afindexeres hos Google. Eller en opdatering på sociale medier fjernes. Når beslutningen er truffet, er DR Medier ansvarlige for eksekveringen.

SLETNING: Det er kun den relevante direktør, der kan tage stilling til, om DR skal slette indslag, programmer, artikler eller opdateringer på sociale medier. Direktøren skal orientere kanalchefen for

dr.dk om beslutningen inden der gives besked til den, der har anmodet om sletning og inden evt. sletning eksekveres.

Det enkelte direktørområde skal skriftligt orientere DR Etik, når der foretages afindexering, anonymisering eller sletning.

KAPITEL 24 – HENVENDELSER OG KLAGER

Det er en del af DR's opgave som public servicevirksomhed at være åben og omhyggelig i forbindelse med kritik fra brugere, lyttere eller seere.

Derfor inviterer DR til, at alle henvender sig, hvis der findes anledning til kritik.

Henvendelse kan ske her: www.dr.custhelp.com/

Henvendelse kan også ske til:

DR Licens- og Programservice
DR Byen,
0999 København C

Mail: www.dr.dk/kontakt/dr.

Telefon: 35 20 35 20.

SVAR PÅ HENVENDELSER

DR skal svare hurtigt og venligt på alle henvendelser. Er det ressourcemæssigt umuligt at svare individuelt, må der som minimum svares ved hjælp af et venligt standardsvar.

Hvis der på dr.dk er DR-postkasser eller DR-e-mailadresser, hvor alle henvendelser normalt ikke besvares personligt, skal der sendes et autosvar, som forklarer svarpolitikken.

For enhver postkasse på www.dr.dk og enhver DR-e-mailadresse skal den ansvarlige chef sikre, at der er klarhed over, hvem der er ansvarlig for at overvåge og svare.

En DR-medarbejder må ikke svare på kritik eller klager over sig selv, men skal videregive sagen til sin redaktionschef eller direktør.

Er der tvivl om, hvordan en klagesag bør behandles, skal der søges råd hos nærmeste chef, DR Etik eller DR Jura.

BEHANDLING AF KLAGER

Almindelige kritiske kommentarer til udsendelser med videre behandles ikke som selvstændige klagesager i DR, men kommentarerne registreres og er et vigtigt pejlemærke i de løbende programovervejelser.

En selvstændig klagebehandling foretages typisk i de sager, der handler om væsentlige brud på DR's etik. Det kan fx være sager, hvor DR har:

- afvist at korrigere forkerte oplysninger
- nægtet berettiget genmæle
- brudt reglerne for brug af skjult kamera
- krænket privatlivets fred eller gjort sig skyldig i ærekrænkelse med videre.

Sådanne klager vil hurtigst muligt blive undersøgt og besvaret individuelt af den programansvarlige chef

DR forpligter sig til at svare på en klage inden for fire uger, men prøver at besvare den væsentligt hurtigere.

Samtidig skal der internt i DR sendes en kopi af svaret til:

Journalen
DR Byen
0999 København C
Ved mailsvar: Cc: Journalen@dr.dk

KLAGEVEJLEDNING VED AFVISNING

Ved hel eller delvis afvisning af væsentlige klager skal beslutningen begrundes og klageren skriftligt oplyses om sin mulighed for at få sagen behandlet af DR's generaldirektør - via lytternes og seernes redaktør. Samtidig er man forpligtet til at oplyse klageren om, at afvisningen kan indbringes for Pressenævnet inden for 12 uger ved at afslutte svaret med følgende klagevejledning:

Hvis du ikke er tilfreds med dette svar, kan du klage til Pressenævnet, forudsat at du har retlig interesse. Din klage skal være modtaget i Pressenævnet senest 12 uger efter modtagelsen af dette svar. Du kan rette henvendelse til Pressenævnet på denne adresse: Pressenævnet, Landgreven 4, 4. sal, 1301 København K eller på e-mail: sekr@pressenaevnet.dk.

Under alle omstændigheder har du mulighed for at klage til Lytternes og Seernes Redaktør i DR. Dette gælder, uanset om du har retlig interesse, eller hvornår du klager. Du kan rette henvendelse til redaktøren på denne adresse: Lytternes og Seernes Redaktør Jesper Termansen, DR Byen, Emil Holms Kanal 20, 0999 København C eller på e-mail: jete@dr.dk.

Også i disse tilfælde skal der sendes en kopi af afvisningen til Journalen.

Det er ikke nødvendigt at give klagevejledning i forbindelse med svar på:

- generelle meningstilkendegivelser
- generel vurdering eller kritik

- henvendelser vedrørende tekniske problemer
- klager, der ikke drejer sig om programetiske principper.

AKTINDSIGT

DR behandler henvendelser om aktindsigt i DR's forhold efter offentlighedsloven. DR's programvirksomhed og forretningsmæssige forhold i tilknytning hertil er undtaget fra aktindsigt efter radio- og fjernsynsloven § 86.

DR bestræber sig på at behandle anmodninger hurtigst muligt og i overensstemmelse med lovens frister.